

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků se zrakovým postižením

zpracovaný podle RVP ZV
Škola Jaroslava Ježka Základní škola pro zrakově postižené

Školní vzdělávací program byl vydán ředitelem školy (§3, odst.3 zák.č.561/2004 Sb. v platném znění - školský zákon) pod č.j. ŠJJ/278/2016 s platností a účinností od 1.9.2016. K témuž datu se ruší školní vzdělávací program vydaný pod č.j. ŠJJ/295/08. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků byla schválena Školskou radou Školy Jaroslava Ježka dne 7. června 2007 (§ 168, odst.1 písm.a) a d) zák. 561/2004 Sb. v platném znění –školský zákon) a byla beze změn převzata do tohoto školního vzdělávacího programu.

ŠVP byl aktualizován k 1. 9. 2021 v souvislosti se schválením nových školní řádů.

PaedDr. Martina Helešicová
ředitelka

Obsah

1. Identifikační údaje.....	6
2. Charakteristika školy	7
2.1. Úplnost a velikost školy.....	7
2.2. Charakteristika pedagogického sboru.....	7
2.3. Dlouhodobé projekty	7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1. Zaměření školy	8
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.2.1. Kompetence k učení.....	9
3.2.2. Kompetence k řešení problémů.....	10
3.2.3. Kompetence komunikativní	10
3.2.4. Kompetence sociální a personální	10
3.2.5. Kompetence občanské	11
3.2.6. Kompetence pracovní	12
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3.5. Začlenění průřezových témat.....	13
4. Učební plán	16
4.1. Tabulace učebního plánu	16
4.2. Poznámky k učebnímu plánu:	17
5. Učební osnovy	19
5.1. Vyučovací předmět: Český jazyk	19
5.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk	59

5.3. Vyučovací předmět: Matematika.....	76
5.4. Vyučovací předmět: Informatika	101
5.5. Vyučovací předmět: Prvouka	106
5.6. Vyučovací předmět: Přírodověda	116
5.7. Vyučovací předmět: Vlastivěda.....	122
5.8. Vyučovací předmět : Hudební výchova.....	130
5.9. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova.....	149
5.10. Vyučovací předmět: Tělesná výchova.....	163
5.11. Vyučovací předmět: Praktické činnosti.....	173
5.12. Vyučovací předmět: Dějepis	185
5.13. Vyučovací předmět: Občanská výchova.....	193
5.14. Vyučovací předmět: Fyzika	204
5.15. Vyučovací předmět: Chemie	208
5.16. Vyučovací předmět: Přírodopis.....	215
5.17. Vyučovací předmět: Zeměpis.....	225
5.18. Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví	234
5.19. Vyučovací předmět : Muzikoterapie	240
5.20. Vyučovací předmět : Prostorová orientace a samostatný pohyb, technika chůze s bílou holí	242
5.21. Vyučovací předmět : Tyflopédická péče	245
5.22. Vyučovací předmět : Zraková terapie	252
5.23. Vyučovací předmět : Logopedická péče.....	253
5.24. Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova.....	256
5.25. Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka	260
5.26. Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky	261
5.27. Vyučovací předmět: Konverzace v AJ.....	261

6. Hodnocení žáků.....	262
7. Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro žáky s LMP.....	274
7.1. Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura	274
7.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk	276
7.3. Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace	277
7.4. Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie	280
7.5. Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět	280
7.6. Vyučovací předmět: Člověk a společnost, Dějepis.....	283
7.7. Vyučovací předmět: Výchova k občanství.....	284
7.8. Vyučovací předmět: Člověk a příroda, Fyzika	285
7.9. Vyučovací předmět: Chemie	286
7.10. Vyučovací předmět: Přírodopis.....	288
7.11. Vyučovací předmět: Zeměpis.....	289
7.12. Vyučovací předmět: Umění a kultura, Hudební výchova.....	290
7.13. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova.....	291
7.14. Vyučovací předmět: Člověk a zdraví, Výchova ke zdraví	292
7.15. Vyučovací předmět: Tělesná výchova	292
7.16. Vyučovací předmět: Člověk a svět práce	294

1. Identifikační údaje

název ŠVP : **Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků s postižením zraku**

údaje o škole:

Škola Jaroslava Ježka, Mateřská škola, základní škola, praktická škola a základní umělecká škola pro zrakově postižené

Praha 1, Loretánská 19 a 17, PSČ 118 00

jméno ředitele: PedDr. Martina Helešicová

Kontakty:

- ústředna: 220515264

- speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené: 220 51 44 81

E-mail: info@skolajj.cz

www.skolajj.cz

Zřizovatel:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Karmelitská 7, Praha 1

platnost dokumentu od 1.9.2017 (aktualizece k 1. 9. 2021)

číslo jednací ŠJJ/278/2016

IČO 48134546

IZO 048134546

RED-IZO 600020746

jméno koordinátora tvorby ŠVP: Mgr. Emilie Průchová

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola pro zrakově postižené má 10 ročníků. První stupeň základní školy pro zrakově postižené má šest ročníků (1. až 6. ročník) a druhý stupeň čtyři ročníky (7. až 10. ročník). 5. ročník základní školy je rozložen do 5. a 6. ročníku základní školy pro zrakově postižené. 6. až 9. ročník základní školy odpovídá postupně 7. až 10. ročníku základní školy pro zrakově postižené.

Velikost školy co do počtu žáků se mění v závislosti na počtu přihlášených žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu postižení zraku případně jiného postižení nebo postižení více vadami. Kapacita školy je 63 žáci.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Vzdělání pedagogů (učitelů a asistentů pedagoga) se řídí požadavky zákona o pedagogických pracovnících a příslušnými prováděcími předpisy. Ve třídě pracuje učitel a podle potřeby asistent pedagoga. Předpokladem k výkonu práce učitele ve ŠJJ je vysokoškolské vzdělání v oblasti speciální pedagogiky – učitelství. Pokud učitelé nemají státní zkoušku z tyflopédie, vytvoří jim vedení školy podmínky ke studiu tohoto oboru v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. K výuce předmětů na druhém stupni školy jsou přednostně přijímáni učitelé s příslušnou aprobací, případně si učitelé doplňují toto studium při zaměstnání. Část učitelů – speciálních pedagogů se specializuje příslušným vysokoškolským nebo akreditovaným studiem k výuce speciálních předmětů. Těmi jsou prostorová orientace, samostatný pohyb a technika chůze s bílou holí, zrková terapie, logopedická péče, tyflopedická péče, ICT pro zrakově postižené. Úspěšná práce učitele ve ŠJJ vyžaduje nejen obecné speciálně pedagogické vzdělání, ale také úzkou specializaci a letitou praxi.

Vedení školy tvoří ředitel, zástupkyně ředitele, vedoucí vychovatelka, vedoucí SPC, vedoucí ekonomického a správního oddělení a vedoucí školní jídelny. Počet pedagogů – učitelů, vychovatelů a asistentů pedagoga je závislý na počtu dětí a stupni jejich speciálních vzdělávacích potřeb.

2.3. Dlouhodobé projekty

Sociální dovednosti

V rámci speciální péče škola ve spolupráci se školskými zařízeními dlouhodobě pracuje na projektu nazvaném Sociální dovednosti žáků s postižením zraku. Smyslem projektu je sledovat individuálně u každého žáka školy zvládnutí sebeobslužných činností a dalších sociálních dovedností a stanovovat způsoby a konkrétní úkoly k jejich zvládnutí podle maximálních možností a schopností žáka.

Předprofesní vzdělávání

Pracovní uplatnění zrakově postižených je velmi obtížné s ohledem na jejich handicap. Největší šance mají jako učitelé hudby, tlumočníci a překladatelé a maséři. Proto se škola zaměřuje na výuku hudby v ZUŠ i v mimovyučovacích činnostech, výuku cizích jazyků, výuku práce s elektronickými pomůckami, které mj. umožňují číst a psát běžné písmo. Dále pak rozvíjení hmatu, zručnosti a jemné motoriky při každé příležitosti, především při hodinách pracovního vyučování, při práci v keramické dílně, při vaření apod.

Poznáváme svět

Dlouhodobý projekt, na kterém pracují všichni žáci a zaměstnanci školy a které vyvrcholí několikadenním programem na dané téma. Projekt je zaměřen na environmentální výchovu, problematiku menšin, poznávání jiných kultur, historii apod. Smyslem projektů je hlubší poznání daného tématu zábavnou formou a provázaností různých oborů (mezipředmětové vztahy, prevence xenofobie atd.).

Návštěvy osobností

Setkání dětí a žáků školy s významnými osobnostmi současnosti. Tato osobní setkání zanechávají v dětech hluboké dojmy a rozšiřují jim formou osobního prožitku znalosti z oblasti kultury, historie, politiky, vědy. Setkání se uskutečňuje v průměru jednou měsíčně.

Soutěže a přehlídky

Sportovní hry zrakově postižených

Tmavomodrý festival

Výtvarná soutěž ZP dětí ve Zlíně

Braillovský klíč

Mezinárodní soutěž v psaní na PC klávesnici

Zimní a letní soustředění sportovně talentované mládeže

Další aktivity

Škola může organizovat zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání (např. školy v přírodě), výjezdy do zahraničí a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy. Škola má kontakty se sesterskými školami na Slovensku a v Německu.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Škola se zaměřuje na edukaci zrakově postižených žáků s akcentem na speciální dovednosti, jejichž zvládnutí je nutným předpokladem úspěšné inkluze života zdravých a handicapovaných.

Hlavním smyslem činnosti pedagogů školy je vytvořit z žáků samostatné soběstačné a zdravě sebevědomé osobnosti, které jsou schopny přijmout svou zrakovou vadu a vyrovnat se s ní tak, aby mohly pokračovat ve vzdělávání v integrovaném prostředí.

Škola poskytuje žákům všeobecné vzdělání srovnatelné se základním vzděláním dosažitelným v běžných základních školách, dále speciální péči a výuku speciálních předmětů zaměřených na potřeby zrakově postižených.

Pro osoby s postižením zraku je výrazně zúžena možnost pracovního uplatnění. Z tohoto důvodu se edukační program školy orientuje na oblasti, které jejich příležitosti zvyšují. Je to výuka hudby, která je zabezpečena převážně v rámci základní umělecké školy pro zrakově postižené a výuka obsluhy informačně komunikačních technologií se speciálním hardwarem a softwarem pro zrakově postižené.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1. Kompetence k učení

Poskytujeme žákům dostatek učebních materiálů, starším žákům umožňujeme přístup k informacím i z jiných zdrojů, učíme je informace vyhledávat v knihovně (černotiskové, bodové i zvukové), na internetu, ve zvukových, černotiskových nebo bodových časopisech a dalších médiích. Při vyučování ověřujeme, zda žáci porozuměli probírané látce, a to významu slov, myšlenkám a souvislostem.

U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru.

Vyrábíme vlastní reliéfní obrázky, modely, pomůcky pro názorné přiblížení učební látky, texty v bodovém písmu a zvětšené černotiskové texty.

Klademe důraz na čtení s porozuměním, pomocí návodných otázek ověřujeme orientaci v textu.

Žáky vyšších ročníků učíme tvořit a systematicky uchovávat výpisky z učebních textů nebo učební látky a zpětně ověřujeme jejich kvalitu.

Ve výuce využíváme mezipředmětové vazby.

Doporučujeme žákům, rodičům i vychovatelům literaturu, která se vztahuje k probírané látce a rozšiřuje jejich obzor.

Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly.

Poskytujeme žákům metodické pokyny k samostatné přípravě a k systematickosti; učíme je vytvářet si vhodné podmínky k učení a odstraňovat překážky.

Motivujeme žáky pomocí praktických činností.

Vedeme žáky k verbálnímu popisu činností.

Ve vyučovacím procesu se snažíme o vytváření představ přirovnáváním a odvozováním od věcí známých.

Ve výuce používáme co nejvíce předmětů z běžného života.

Žáky vedeme k účinné autoevaluaci.

Vedeme žáky k zájmu o problémy současného světa různými formami (diskuze na aktuální téma, přednášky, besedy, exkurze, soutěže a projektové učení).

Pořádáme pro žáky soutěže na úrovni třídy, školy a více škol.

Vysíláme žáky na mimoškolní soutěže a olympiády pro zrakově postižené nebo pro žáky ze škol hlavního proudu (POSP, Tmavomodrý festival, Braillov klíč, Sportovní hry, Soutěž v psaní na klávesnici, Butovické veršobraní, soutěže v showdownu, plavání, goalballu, recitační soutěž Pražské poetické setkání, ekologické soutěže).

Ve škole pořádáme výstavy, besedy se zajímavými osobnostmi a koncerty, na kterých vystupují žáci školy a hosté, pololetní přehrávky, koncerty studentů konzervatoře-bývalých žáků školy, vystoupení literárně-dramatického kroužku. Účastníme se i podobných akcí mimo školu-divadlo Minor, Památník písemnictví, hmatové výstavy v Botanické zahradě.

Žáky vedeme k samostatnému organizování akcí mimo vyučování (pěvecké a znalostní soutěže, monoprodukty)

Učíme žáky maximální samostatnosti, schopnosti bezpečně se přemisťovat k určitým cílům s využitím ostatních smyslů.

Vedeme žáky k experimentování a radosti z pohybu formou her a nových podnětů (netradiční pomůcky, hry v přírodě). Učíme žáky vhodně relaxovat.

Využíváme setkávání žáků s bývalými úspěšnými žáky k předávání zkušeností a jako motivačního prvku k učení.

3.2.2. Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky vybírat a třídit informace k daným tématům z dostupné literatury nebo internetu.

Pomáháme jim rozlišovat ověřené a kvalitní zdroje informací.

Zadávat žákům přiměřeně obtížné úkoly.

Vedeme žáky k vlastní formulaci odpovědí na základě samostatné práce s učebnicí.

Podporujeme samostatnost při řešení problému.

Otázkami vedeme žáky k hodnocení dějinných i současných společenských událostí a logickým úsudkům.

Upozorňujeme žáky na problémové jevy a situace; vedeme je k jejich pojmenování a rozpoznání příčinných a vývojových souvislostí; učíme je hledat možná řešení, vedeme o nich diskuzi.

Problémy přirovnáváme podle podobnosti k těm, které už žáci zažili a mají s nimi zkušenosti.

Učíme žáky řešit problémy spojené s jejich zdravotním postižením využíváním ostatních smyslů.

Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. problémové hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, odmítnout pomoc, reagovat na obtěžování).

Učíme žáky vyrovnat se s případným nezdarem, povzbuzujeme je a motivujeme k vytrvalosti při řešení problému.

Využíváme pobyty mimo školu k procvičení modelových situací z mimoškolního prostředí.

Podporujeme rozvoj logického myšlení v zájmové činnosti a kroužcích (společenské hry, vhodné hry na PC).

Úroveň kompetence ověřujeme při školních miniprojektech.

3.2.3. Kompetence komunikativní

Učíme žáky pravidlům komunikace, (mluví vždy jeden, zřetelná mluva čelem k naslouchajícímu, umění naslouchat), a to i formou her.

Rozvíjíme slovní komunikaci žáků bez formálního verbalismu.

Vysvětlujeme a procvičujeme různé typy komunikačních prostředků, poučujeme o nevhodných prostředcích (vulgarismy, arogance) a vedeme žáky k citlivému vnímání a užívání mimoslovních projevů (gestika, mimika, intonace).

Vedeme žáky k tomu, aby dokázali prezentovat svoji práci ústně i písemně (články do časopisů, výstavy výrobků).

Vybavujeme žáky komunikačními dovednostmi (požádat o pomoc či ji odmítnout, vyřizování vzkazů, samostatné výpůjčky v knihovně, nakupování).

Učíme žáky sdělovat své zkušenosti, vhodnou formou obhajovat svůj názor i vyjadřovat kritiku.

Učíme žáky oceňovat dobré výkony spolužáků.

Vedeme žáky k odstraňování slepeckých zlovyků.

Atmosférou důvěry přispíváme k otevřenější komunikaci.

Snažíme se, aby naši žáci měli možnost komunikovat s intaktní veřejností nebo jinými školami (pěvecké, literární a sportovní soutěže, výměnné pobyty).

3.2.4. Kompetence sociální a personální

Vysvětlujeme žákům pravidla chování uvedená ve školním řádu, jejich význam a účel.

Vedeme žáky k respektování pravidel chování ke spolužákům a dospělým v různém postavení.

Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních (proč a jak to mají / mohou dělat).

Učíme žáky nabídnout spolužákovi pomoc, řešit situace při překonávání překážek a sporů mezi lidmi, ale také vnímat nespravedlnost a šikanu.

Odstraňujeme bariéru grafické komunikace nevidomých žáků nácvikem čtení a psaní černotiskového písma s pomocí elektronických pomůcek.

Žáky se zbytky zraku a slabozraké vedeme k optimálnímu využívání zraku důsledným používáním lavic se sklopnou deskou, centrálního i lokálního osvětlení pracovního místa, zvětšených textů a obrázků, televizních lup a dalších optických pomůcek.

Vychovatelky ve školní družině, školním klubu a internátu vedou osobní záznamy žáků o dosažené kompetenci samostatnosti a soběstačnosti „ověřování základních dovedností a znalostí v oblasti sebeobsluhy.

Během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků (příprava pokrmů, pracovní činnosti, pokusy, projektové učení).

Usilujeme o střídání rolí ve skupině (rodinná výchova, služby ve třídě nebo při sportu).

Pomocí projektového vyučování vedeme žáky k prezentaci společné práce školy (hudební vystoupení, sportovní hry, účast ve výtvarných a dalších soutěžích).

Poskytujeme žákům příležitosti k tomu, aby si osvojili dovednosti vyjadřovat své požadavky, potřeby, žádost o pomoc, poděkování, zadáváním úkolů a prací ve skupinách).

3.2.5. Kompetence občanské

Na konkrétním učivu poukazujeme na občanskou vzájemnost a odpovědnost, vedeme žáky k respektování zákonů, společenských norem, povinností a správnému chování v krizových situacích.

Učíme žáky empatickému přístupu k ostatním, smyslu pro spravedlnost a odmítavému postoji k násilí.

Vedeme žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví (např. při využívání softwaru).

Učíme žáky nezneužívat své postižení.

Dodržujeme zásadu, aby i nevidomí žáci na druhém stupni základní školy podepisovali své domácí úkoly černotiskem.

Využíváme možnosti setkávat se s lidmi s jiným postižením.

Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a výběru vhodné profese; proto se zaměřujeme na vhodný výběr volitelných předmětů, exkurze do jiných škol a na různá pracoviště.

Spolupracujeme se školním poradenským zařízením.

Klademe důraz na respektování individuálních rozdílů mezi žáky - národnostních, zdravotních, sociálních i kulturních (besedy, diskuze, promítání, práce s médii, dramatizace). Vytváříme příležitosti k seznamování a poznávání jiných kultur a k navazování kontaktů (školy pro zrakově postižené v Německu a na Slovensku) formou soutěží, projektů a poznávacích pobytů.

Vytváříme pozitivní vztah k historii, kultuře a umění formou pořádání vlastních výstav, návštěvou muzeí, veřejných výstav, divadel a účinkování na festivalech s mezinárodní účastí.

Vytváříme dostatek příležitostí k poznávání kulturních a historických památek; využíváme k tomu i výhodnou polohu školy.

Učíme žáky vhodnému chování na kulturních akcích, seznamujeme je s reáliemi kulturního života.

Vedeme žáky k ochraně osobního a společného majetku a k respektování cizí práce, např. práce spolužáka.

Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.

Využíváme významná výročí školy k uvědomění si odpovědnosti každého žáka za dobré jméno školy.

Vysvětlujeme žákům, že svým chováním reprezentují komunitu zrakově postižených a vytvářejí ve společnosti názor na lidi se zrakovým i jiným postižením.

3.2.6. Kompetence pracovní

Pěstujeme u žáků schopnost samostatného pohybu, prostorové orientace a pořádku v makroprostoru i mikroprostoru.

Snažíme se posilovat volní vlastnosti pravidelnou přípravou (např. hrou na hudební nástroj).

Učíme žáky pracovat s informačními a komunikačními technologiemi jako významnou složkou gramotnosti osob se zrakovým postižením.

Podněcujeme žáky k samostatnému časovému rozvržení pracovní činnosti.

Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, se zásadami bezpečnosti práce, a to i s ohledem na postižení žáků.

Poznáváním a prací s různými materiály rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, a tak umožňujeme rozvoj schopností potřebných k přípravě na budoucí povolání.

Hledáme co nejvhodnější postupy pro každou činnost (oblékání, hygiena, stolování, domácí práce atd.) a učíme jim žáky i jejich rodiče.

Seznamujeme žáky i rodiče se speciálními pomůckami, které umožňují dosáhnout co nejvyšší míru samostatnosti zrakově postižených a učíme je používat v každodenním životě. (Učitelé se dle možností účastní rozšiřujících kurzů, sledují odbornou literaturu, nabídky výrobců speciálních i běžných pomůcek, spolupracují se SPC.)

Výchovný poradce sleduje aktuální nabídku studijních oborů vhodných pro zrakově postižené.

Vybíráme volitelné předměty s ohledem na profesní orientaci vhodnou pro zrakově postižené a výuku doplňujeme o exkurze, při nichž se žáci seznamují s vhodnými profesemi.

Vedeme žáky k vyrovnávání se s handicapem tak, aby se mohli dále vzdělávat a pracovat v integrovaném prostředí.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychází z §16 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro účely tohoto školního vzdělávacího programu se za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami považují žáci s lehkým mentálním postižením a žáci bez zrakového postižení s jiným postižením.

Při edukaci těchto žáků využívají pedagogové možnosti konzultací se speciálně pedagogickými centry příslušného zaměření a pedagogicko psychologickými poradnami. Přípravují se studiem příslušné odborné literatury a účastí na seminářích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve spolupráci s vedením školy zajišťují speciální kompenzační, reedukační a zdravotnické pomůcky.

V případě potřeby může být žák vzděláván podle plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu včetně případné podpory asistenta pedagoga.

Učební postupy, metody a evaluaci přizpůsobují pedagogové speciálním vzdělávacím potřebám v závislosti na typu a stupni postižení.

Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru.

Na doporučení poradenského zařízení vypracovává plán pedagogické podpory, případně individuálně vzdělávací plán, třídní učitel ve spolupráci s příslušnými vyučujícími, případně dalšími odborníky. Individuální vzdělávací plán vypracovává tak, aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima a bylo dosaženo alespoň minimální doporučené úrovně očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření. Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů je přílohou školního vzdělávacího programu. Vyhodnocování provádí na pedagogických radách.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vychází z §16 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žáci probírají učivo ve větším rozsahu a jsou jim zadávány náročnější problémové domácí úkoly včetně přípravy referátů. V mimovyučovací době mohou využívat počítačovou pracovní sílu s internetem, pedagogové jim zprostředkovávají kontakty na odborná pracoviště na MFF UK – Karolina, v Tyflocentru, Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých, Slepce knihovně a tiskárně K. E. Macana.

Hudebně talentovaným žákům umožňujeme v naší základní umělecké škole individuální výuku hry na dva hudební nástroje.

V případě potřeby může být žák vzděláván podle plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu.

Na doporučení poradenského zařízení vypracovává plán pedagogické podpory případně individuálně vzdělávací plán třídní učitel ve spolupráci s příslušnými vyučujícími a případně dalšími odborníky. Vyhodnocování provádí na pedagogických radách.

3.5. Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova										
Osobnostní rozvoj	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Rozvoj schopností poznávání	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Vv			
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Vz		
Seberegulace a seberealizace sebeorganizace	Vv	Vv	Vv	Vv	Pč	Pč	Pč	Pč	Pč	Pč
Psychohygienu	Prv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv			
Kreativita	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv
Sociální rozvoj	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Poznávání lidí	Prv			VI			Ov			
Mezilidské vztahy				VI		VI			Vz	Vz
Komunikace	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
Kooperace a kompetice	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv	Vv
Morální rozvoj	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti?	Prv						Vz		Vz	Vz
Hodnoty, postoje, praktická etika			Prv					Ov		
Výchova demokratického občana										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Občanská společnost a škola	Prv			Aj,VI			Ov			
Občan, občanská společnost a stát					Aj	VI	D			
Formy participace občanů v politickém životě						VI				Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování						VI				Ov
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Evropa a svět nás zajímá					VI					Z
Objevujeme Evropu a svět						VI,Aj			Aj	Aj
Jsme Evropane				Aj	Aj	Aj	Aj	Aj	Aj	Aj

Multikulturní výchova										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Kulturní diference				Aj,VI	Aj		Aj	Aj	Aj	
Lidské vztahy		Prv		VI			Vz			
Etnický původ					Př			Z		Př
Multikulturalita					VI			Ov		
Princip sociálního smíru a solidarity				VI					Z	Z
Enviromentální výchova										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Ekosystémy				Př			Př			
Základní podmínky života			Prv	Př	Př			Př		

Lidské aktivity a problémy životního prostředí						Př				Ch
Vztah člověka k prostředí		Prv				Př				Př
Mediální výchova										
Tématické okruhy receptivních činností	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení						Čj				ICT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj					F
Stavba mediálních sdělení						Čj				ICT
Vnímání autora mediálních sdělení						Čj				Čj
Fungování a vliv medií ve společnosti										
Fungování a vliv medií ve společnosti					Čj		Ov			
Tématické okruhy produktivních činností	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Tvorba mediálního sdělení					ICT		ICT	ICT		
Práce v realizačním týmu						Vv	Vv	Vv	Vv	Vv

Vysvětlivky zkratk:

Čj – Český jazyk, Aj – Anglický jazyk, Prv – Prvouka, D – Dějepis, Z – Zeměpis, Př –Přírodověda/ Přírodopis, Ch – Chemie, F –Fyzika, Ov – Občanská výchova, Rv – Rodinná výchova, Pč – Praktické činnosti, Hv – Hudební výchova, Vv – Výtvarná výchova, Tv – Tělesná výchova, Vz – Výchova ke zdraví, ICT – informatika

4. Učební plán

4.1. Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň										
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník						Celkem předměty	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.	6.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	6+1	45	6
	Cizí jazyk	Anglický jazyk			3	3	3	3	12	
Matematika a její aplikace		Matematika	3+1	3+1	4	5	5	5	27	2
Informační a komunikační technologie		Informatika				1	1	1	3	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2				15	
		Přírodověda				2	1	1		
		Vlastivěda				1	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	2	2	1	1	1	1	14	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	12	
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1	1	1	1	1	1	6	
Předměty speciálně pedagogické péče a volitelné předměty		*	1	1+1	1+1	1	2	2	10	8
Celková povinná časová dotace			21	22	24	25	26	26	144	17

Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD
			7.	8.	9.	10.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	3 + 1	4	4	4	16	1
	Cizí jazyk	Anglický	3	3	3	3	12	
		Německý		2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace		Matematika	3 + 1	4	4	4	16	1
Informační a komunikační technologie		Informatika	1 + 1	2	2	2	8	7
Člověk a jeho svět								
Člověk a společnost		Dějepis	2	2	2	2	11	
		Občanská výchova	1	1	-	1		
Člověk a příroda		Fyzika	1	1	1	1	21	
		Chemie			1	1		
		Přírodopis	2	2	2	2		
		Zeměpis	2	2	2	1		
Umění a kultura		Hudební výchova	2	2	1	1	10	
		Výtvarná výchova	1	1	1	1		
Člověk a zdraví		Výchova ke zdraví	1	-	-	1	10	
		Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1	1	1	-	3	
Předměty speciálně pedagogické péče a volitelné předměty		*	2	1	3	3		9
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	122	24

4.2. Poznámky k učebnímu plánu:

UP je desetiletý podle § 46 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., - Školský zákon. 1. období zahrnuje 1. až 3. ročník a druhé období 4. až 6. ročník. Třídní učitel bude zaznamenávat učební plán každého žáka v jednotlivých ročnících. Důvodem je výuka ve třídách s více ročníky a individuální výběr volitelných předmětů a předmětů speciálně pedagogické péče v rámci disponibilní časové dotace.

*Vyučovací předmět bude zvolen podle individuálních potřeb jednotlivých žáků ze seznamu předmětů speciálně pedagogické péče a volitelných předmětů. Hodinová dotace je posílána z DČD a na základě podmínek stanovených v kap.8 RVPZV.

Předměty speciálně pedagogické péče:

Prostorová orientace a samostatný pohyb

Zraková terapie

Tyflopedická péče

Logopedická péče

Zdravotní tělesná výchova

Muzikoterapie

Volitelné předměty:

Cvičení z českého jazyka

Cvičení z matematiky

Konverzace v anglickém jazyce

Informatika

Vzhledem k potřebám žáků se zrakovým postižením je předmět vyučován od 4. do 10. ročníku. Hodinová dotace je posílána z DČD a na základě podmínek stanovených v kap.8 RVPZV.

Nepovinné předměty

Nepovinné předměty jsou vyučovány dle zájmu žáků nad rámec povinné časové dotace stanovené v učebním plánu.

Elektronické pomůcky pro nevidomé

5. Učební osnovy

5.1.Vyučovací předmět: Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

5.1.1. Český jazyk 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk byla začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchovy, Mediální výchovy.

Pro potřeby žáků se zrakovým postižením jsou upraveny některé metody práce.

Předmět zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Výuka českého jazyka probíhá ve všech ročnících. Žáci pracují v malých kolektivech, často individuální formou. Učivo 1. stupně je rozvrženo do šesti ročníků.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat jazyková sdělení, číst s porozuměním, psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Český jazyk se od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky. Žáci dospívají k poznatkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Motivujeme žáky ke čtení čtenářskými soutěžemi.

Zadávat žákům zajímavé domácí úkoly.

Poskytujeme žákům dostatek učebních materiálů, umožňujeme přístup k informacím z jiných zdrojů – zvukové knihy, běžné časopisy pro děti, časopisy v bodovém písmu.

Kompetence k řešení problémů

Zadávat žákům přiměřeně obtížné úkoly.

Vedeme žáky k vlastní formulaci odpovědi na základě samostatné práce s učebnicí.

Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. situační hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, reagovat na obtěžování...).

Kompetence komunikativní

Učíme žáky pravidlům komunikace (zřetelné mluvě čelem k naslouchajícímu apod.).

Vysvětlujeme a procvičujeme různé typy komunikačních prostředků.

Učíme žáky sdělovat své zkušenosti, vhodnou formou obhajovat svůj názor i vyjadřovat kritiku.

Vybavujeme žáky komunikačními dovednostmi, např. umět vyjádřit pocity, přání, potřeby, sdělovat zážitky, vyprávět na dané téma, vést rozhovor.

Atmosférou důvěry přispíváme k otevřenější komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky empatickému přístupu k ostatním, smyslu pro spravedlnost, např. dramatizací, situačními scénkami.

Poskytujeme žákům příležitosti k tomu, aby si osvojili dovednosti vyjadřovat své požadavky, potřeby, žádost o pomoc zadáváním úkolů a prací ve skupinách.

Vysvětlujeme žákům pravidla chování uvedená ve školním řádu, jejich význam a účel.

Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních, pozorně naslouchali a respektovali druhé.

Učíme žáky nabídnout pomoc spolužákovi.

Kompetence občanské

Učíme žáky empatickému přístupu k ostatním, smyslu pro spravedlnost.

Spolupracujeme se školním poradenským zařízením.

Vytváříme pozitivní vztah ke kultuře a umění formou návštěv výstav, divadel a historických památek.

Vedeme žáky k ochraně osobního a společného majetku a k respektování druhých.

Kompetence pracovní

Pěstujeme u žáků schopnost prostorové orientace v makroprostoru i mikroprostoru, orientace ve třídě, v učebnici apod.

Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, se zásadami bezpečnosti práce.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP – 1. období

Komunikační a slohová výchova

Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. (1. - 3. roč.)

Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. (1. - 3. roč.)

Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. (1. - 3. roč.)

Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. (1. - 3. roč.)

V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. (1. - 3. roč.)

Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. (1. - 3. roč.)

Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvní projev. (1.-3.. roč.)

Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. (1.-3. roč.)

Píše správné tvary písmen a číslic (s ohledem na svou zrakovou vadu), správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev podle svých zrakových možností. (1. - 3. roč.)

Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. (2., 3. roč.)

Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti (s ohledem na zrakovou vadu) a vypráví podle nich jednoduchý příběh. (1. - 3. roč.)

Jazyková výchova

Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. (1. - 3. roč.)

Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. (2., 3. roč.)

Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. (2., 3. roč.)

Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. (3. roč.)

Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. (1. - 3. roč.)

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. (2., 3. roč.)

Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. (2., 3. roč.)

Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. (2., 3. roč.)

Literární výchova

Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. (1. - 3. roč.)

Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. (1. - 3. roč.)

Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. (1. - 3. roč.)

Pracuje tvořivě s textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. (1. - 3. roč.)

1. stupeň – první období:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. ročník			
<p>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přípravné období - zraková, sluchová a dechová cvičení; rozvíjení zrakové a sluchové paměti; procvičování správné výslovnosti; rozšiřování slovní zásoby (u nevidomých navíc rozvíjení hmatu) • věcné čtení - čtení s obrázky • správná technika čtení - čtení písmen, slabik, slov, vět a krátkých textů nahlas • u nevidomých správný pohyb prstů po řádku, přechod na nový řádek • orientace v knize, na stránce • orientační prvky v textu (nadpis, řádek, odstavec, článek) • věcné naslouchání a čtení – odpovědi na otázky • praktické naslouchání - adekvátní reakce na pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání) • porozumění jednoduchým písemným pokynům 	<p>Komunikační a slohová výchova</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj komunikace</p>
<p>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oslovení, pozdrav, omluva, poděkování, žádost 		
<p>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • srozumitelná mluva • správný přízvuk ve slovech a předložkových spojeních 		
<p>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<ul style="list-style-type: none"> • základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) • správná artikulace • přiměřené tempo řeči 		
<p>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mimojazykové prostředky (gesta, mimika) • správný postoj nevidomého směrem ke komunikačnímu partnerovi či posluchačům 		
<p>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sdělování krátké zprávy • vyprávění zážitků (z domova, výletu, divadelního představení...) 		

<p>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvolňovací a zobratňovací cviky • správné sezení • vzdálenost očí od pracovní desky • vhodné psací náčiní s ohledem na zrakovou vadu a velikost písma • správný úchop psacího náčiní • sklon sešitu • nácvik správného používání optických pomůcek, příp. klávesnice PC • u nevidomých správné postavení rukou na klávesnici Pichtova stroje 	<p>Jazyková výchova</p>	
<p>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</p>	<ul style="list-style-type: none"> • technika psaní - úhledný, čitelný, přehledný písemný projev (s ohledem na zrakovou vadu) • u nevidomých nácvik přípravy Pichtova stroje k psaní a jeho obsluhy, správná technika psaní • kontrola vlastního písemného projevu • opis a přepis slov • opis a přepis vět • diktát slov a jednoduchých vět 		
<p>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<ul style="list-style-type: none"> • řazení ilustrací dle dějové posloupnosti • vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy • dialog na základě obrazového materiálu • nácvik práce s reliéfními knihami u nevidomých 		
<p>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p>	<p>Zvuková a grafická podoba slova Slovo, slabika, hláska, písmeno</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluchové rozlišení hlásek, analýza a syntéza • výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin <p>Písmena</p> <ul style="list-style-type: none"> • malá, velká, tiskací, psací • délka samohlásek 		
<p>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p>	<p>Kultura mluveného projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení slovní zásoby • krátké mluvené projevy • vyprávění • vypravování podle obrázků či otázek 		

čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> poslech dětských říkadel, básní, rozpočítadel, hádanek, pohádek, příběhů nácvik a přednes jednoduchých literárních textů dramatizace pohádky 	Literární výchova	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> pozorný poslech literárních textů reprodukce slyšeného textu kultura mluveného projevu 		
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> různé literární žánry veršovaná pohádka, lidová pohádka 		
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> zážitkové čtení a naslouchání otázky k textu hry s rýmy, slovní hříčky dětské časopisy 		
2. ročník			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> čtení známých i neznámých jednoduchých textů nahlas i potichu jednoduchá reprodukce přečtených textů 	Komunikační a slohová výchova	Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj komunikace
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> porozumění písemným nebo ústním pokynům k práci, pobytu ve škole, z různých oblastí života (z dopravy, knihovny, obchodu, divadla...) a adekvátní reakce na ně 		
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	<ul style="list-style-type: none"> vhodné oslovení, zahájení a ukončení dialogu zdvořilé vystupování respektování základních komunikačních pravidel v rozhovoru navázání na téma zmíněné komunikačním partnerem 		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> upevňování správné výslovnosti problematických hlásek správná výslovnost slova s předložkou 		
mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> základy techniky mluveného projevu - správné dýchání, tvorba hlasu a výslovnost, tempo řeči 		

volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • užívání vhodné melodie a tempa řeči • doprovod verbálního projevu jednoduchými gesty a vhodnou mimikou • dramatizace pohádek, situační hry 	Jazyková výchova	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění zážitků, vystihnoutí podstaty děje • vypravování a popis situace • používání zásad kultivovaného projevu. 		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<ul style="list-style-type: none"> • upevňování hygienických návyků spojených se psaním • zdokonalování se v obsluze Pichtova stroje a v práci s optikou 		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> • docvičování všech písmen abecedy a číslic (s ohledem na zrakové možnosti žáků) • procvičování obtížných spojů písmen • kontrola vlastního písemného projevu, způsob opravení chyby 		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • pozdrav a přání • jednoduchá sdělení 		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> • řazení ilustrací dle dějové posloupnosti • vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy • dialog na základě obrazového materiálu • pořádek vět v textu • nácvik práce s reliéfními knihami u nevidomých 		
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba slova • abeceda - řazení písmen, řazení slov v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena, složitější řazení slov podle abecedy • rozlišování samohlásek, souhlásek, dvojhlásek • psaní u, ú, ů • psaní souhlásek uvnitř a na konci slov (B - P, D - T, Ď - Ť, V - F, Z - S, Ž - Š, H - CH) • rozdělování slov na konci řádku 		

porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> • pořádek slov ve větě • slova protikladná • slova souznačná • slova nadřazená, podřazená, souřadná • slova mnohoznačná • slova citově zabarvená 		
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	<ul style="list-style-type: none"> • významové okruhy slov (děj, věc, okolnost, vlastnost) 		
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do slovních druhů • podstatná jména, slovesa, předložky, spojky • ostatní slovní druhy 		
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	<p>Kultura mluveného projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení slovní zásoby • krátké mluvené projevy • vyprávění • vypravování podle obrázků či otázek • tvoření věty z daných slov použitých ve správném tvaru 		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	<ul style="list-style-type: none"> • spojování vět do jednoduchých souvětí • 		
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišování druhů vět podle postoje mluvčího • čtení vět se správnou intonací • psaní vět se správnou interpunkcí • pořádek slov ve větě • 		
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> • psaní y/ý po tvrdých souhláskách • psaní i/í po měkkých souhláskách • rozlišení slabik di, ti, ni / dy, ty, ny • slova se skupinami dě-tě-ně, bě-pě-vě, mě • psaní velkých písmen <ul style="list-style-type: none"> - na začátku věty - vlastní jména osob, zvířat - místní jména 		

čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> nácvik užívání správného tempa a melodie řeči při četbě nebo přednesu literárního textu přednášení textů individuálně i ve skupině 	Literární výchova	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> soustředěný poslech literárních textů a jejich stručná reprodukce verbální vyjádření pocitů 		
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení prózy a veršů základní literární pojmy (autor, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář, divadelní představení, báseň, pohádka, říkadlo, hádanka..) recitace básně, vyprávění pohádky, chápání podstaty bajky 		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání informací v textu volná reprodukce, dramatizace a jiné fantazijní vyjádření pocitů z textu (VV techniky např. koláž) vymyšlení závěru jednoduchého příběhu 		
3. ročník			
<i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	praktické čtení	Komunikační a slohová výchova	
<i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	plnění jednoduchých samostatných úkolů při procvičování psaní a čtení		
<i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	komunikace s partnerem kladení otázek respektování základních komunikačních pravidel vedení dialogu na základě obrazového materiálu vytváření jednoduché osnovy žádost o informaci, uvítání a rozloučení návštěvy		
<i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	správná výslovnost - říkadla, básně, hříčky		

<i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	základy techniky mluveného projevu správný přízvuk		
<i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	společenský jazyk a jeho formy správná gesta, mimika postoj mluvčího nevidomého směrem posluchačům		
<i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	popis jednoduchého předmětu a činnosti ústní i písemný popis krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků pojmenování předmětů a děje vhodné výrazy		
<i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	správné sezení, psací náčiní, zdokonalování se v obsluze slepeckého stroje a v práci s optikou		
<i>píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	zdokonalení se ve psaní písmen i číslic kontrola napsaného		
<i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	přání a pozdravy ústní i písemnou formou pohlednici nebo krátký dopis		
<i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	vypravování pojmenovávání předmětů a dějů skládání ilustrací podle dějové posloupnosti dle, zrakových možností a sestavení jednoduchého příběhu podle nich řazení děje podle ilustrací. vypravování podle názorných pomůcek		Osobnostní a sociální výchova- sociální rozvoj- komunikace.
<i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	výslovnost a psaní správně souhlásky na konci a uvnitř slov souhlásky na konci a uvnitř slova	Jazyková výchova	

<p>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</p> <p>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p>	<p>významy slov</p> <p>třídění slov podle významu stavba slova</p>		<p>Téma: vypravování podle názorných pomůcek</p>
<p>rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p>	<p>druhy slov ohebné a neohebné slovní druhy</p>		
<p>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p>	<p>podstatná jména číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední určování přídavných jmen slovesa- osoba, číslo a čas</p>		
<p>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p>	<p>používání spojovacích výrazů správný slovosled ve větách věta jednoduchá a souvětí skladební dvojice</p>		
<p>rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p>	<p>vhodné jazykové prostředky při vytváření vět podle postoje mluvčího druhy vět podle postoje mluvčího</p>		
<p>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve</p>	<p>vyjmenovaná slova znalost vyjmenovaných slov v písemném projevu</p>		

<p>vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>				
<p>čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p>	<p>přednes vhodných literárních textů</p>	<p>Literární výchova</p>		
<p>vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<p>vyjádření pocitů z přečteného textu volná reprodukce přečteného nebo mluveného textu vedení dialogu se spolužáky různé literární žánry rozlišení poezie, próza pojmy – báseň, verš, rým, pohádka, bajka, básník, spisovatel, kniha, čtenář</p>			
<p>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>vyhledávání informací v textu volná reprodukce dramatizace a jiné fantazijní vyjádření pocitů z textu (VV techniky např. koláž)</p>			

Očekávané výstupy z RVP – 2. období

Komunikační a slohová výchova

Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (4.-6. roč.).

Odlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (4.-6. roč.).

Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení (4.-6. roč.).

Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (4.-6. roč.).

Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku (4.-6. roč.).
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (6. roč.).
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru (4.-6. roč.).
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá podle komunikační situace (4.-6. roč.).
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (4.-6. roč.).
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti (4.,5. roč.).

Jazyková výchova

Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (4.,5. roč.).
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (4.,5. roč.).
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (4.-6. roč.).
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (5. roč.).
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (5.,6. roč.).
Odlíší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (5.,6. roč.).
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (5., 6. roč.).
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (4.,5. roč.).
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (5.,6. roč.).

Literární výchova

Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (4.-6. roč.).
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (4.-6. roč.).
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (6. roč.).
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (4.-6. roč.).

1. stupeň – druhé období:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. ročník			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	praktické čtení plynulé čtení správná technika čtení	Komunikační a slohová výchova	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	věcné čtení – porozumění textu vyhledávání informací v textu práce s informacemi zaznamenání slyšeného stručný zápis obsahu		
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	aktivní naslouchání		
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	vypravování odpovědi na otázky k textu		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	dramatizace při nácviu komunikačních situací správné vedení dialogu, telefonický rozhovor komunikace při různých situacích komunikační záměr-omluva, prosba, vzkaz, zpráva vhodné výrazy pro komunikační záměr		Osobnostní a sociální výchova-sociální rozvoj-komunikace. Téma: vyjadřování závislé na komunikační situaci
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	viz 6. ročník		
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	používání mimojazykových prostředků řeči		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	kultivovaný projev vhodné užívání spisovných a nespisovných slov		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	písemný projev – adresa, blahopřání, zpráva, oznámení, dopis, mail		

sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	sestavení osnovy vyprávění dodržování následnosti dějových složek		
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma a antonyma	Jazyková výchova	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	rozdíl mezi předložkou a předponou stavba slov psaní slov se skupinami bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně kořen, část předponová a příponová, koncovka slovní druhy mluvnické kategorie u podstatných jmen a u sloves vzory podstatných jmen . zvratná slovesa		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená, vztah mezi slovy		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	podmět přísudek podmět nevyjádřený		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	věta jednoduchá - druhy souvětí		
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	tvoření souvětí spojování vět do souvětí vhodné spojovací výrazy dle významu		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova psaní i, y po obojetných souhláskách ve slovech vyjmenovaných a jim příbuzným		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	shoda přísudku s holým podmětem		

<i>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i>	poslech literárních textů a následný rozbor dle otázek zážitkové četní a naslouchání	Literární výchova	
<i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i>	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu dramatizace		
<i>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i>	rozpočítadlo, hádanka, přísloví bajka, povídka, divadelní představení, herec		
<i>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i>	verš, rým, přirovnání znaky pohádky znaky bajky		
5. ročník			
<i>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>	prohlubování si čtenářských dovedností čtení s porozuměním věcné čtení	Komunikační a slohová výchova	
<i>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>	poslech médií věcné naslouchání čtení a poslech jako zdroj informací soustředěné a aktivní naslouchání, kladení otázek		Mediální výchova-fungování a vliv médií ve společnosti. Téma: Poslech médií
<i>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i>	vyhledávání klíčových slov v textu zaznamenávání slyšeného		
<i>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i>	reprodukce jednoduchého textu osnova poslech výukových pořadů		Mediální výchova-interpretace vztahu mediálních sdělení a reality. Téma: Poslech výukových pořadů
<i>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</i>	dialog telefonování dialog na základě obrazového materiálu zahájení a ukončení dialogu zásady správného telefonování, správné představení		Osobnostní a sociální výchova-sociální rozvoj-komunikace. Téma: telefonování
<i>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>	Viz 6.ročník		

<i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i>	techniky mluveného projevu správná tvorba hlasu a výslovnost		
<i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i>	vhodné použití spisovných a nespisovných slov různé komunikační situace		
<i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>	Žánry písemného projevu: pozvánka, vzkaz, dopis popis - rostlina, zvíře, věc pozvánku, vzkaz, dopis, mail		
<i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</i>	využívání jednoduché osnovy vypravování vlastních zážitků		
<i>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>	významy slov slova opačného významu, slova souznačná a slova příbuzná rozdíl mezi tvarem téhož slova a slovem příbuzným	Jazyková výchova	
<i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i>	stavba slova část předponová, kořen a část příponová suhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova		
<i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i>	slovní druhy plnovýznamových slov používání slov ve správných gramatických tvarech v mluveném projevu podstatná jména – pád, číslo, rod a vzor podle vzorů koncovky podstatných jmen slovesa – osoba, číslo, čas, způsob, koncovky v minulém čase		
<i>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i>	slova spisovná, nespisovná, hovorová		

vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	základní skladební dvojice určovací skladební dvojice podmět nevyjádřený, holý, rozvitý a několikanásobný přísudek holý a rozvitý		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	věta jednoduchá a souvětí řeč přímá a nepřímá tvoření souvětí, vhodné spojovací výrazy dle významu		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	skladba shoda přísudku s podmětem		
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	poslech literárních textů a následný rozbor dle otázek zážitkové četní a naslouchání poznat jednoduchého textu základní informace výpisky vyjádření názoru	Literární výchova	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace vlastní literární text na dané téma		
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	rozpočítadlo, hádanka, přísloví bajka, povídka, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	verš, rým, přirovnání znaky pohádky znaky bajky		
6. ročník			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	plynulé čtení charakteristika postav a děje vnímavé naslouchání médií hodnocení poslechu či textu	Komunikační a slohová výchova	Osobní a sociální výchova-sociální rozvoj-komunikace Téma:

			vyjádření vlastního názoru.
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	klíčová slova vyhledávání informací v textu a jejich srovnávání porovnávání obsahu textů se známými údaji		Mediální výchova-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení. Téma: Srovnávání obsahu textu se známými údaji.
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	vyjádření vlastního názoru, hodnocení díla		
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	vypravování reprodukce podstatných informací		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	dialog souvislé vypravování správně zahájení a ukončení dialogu střídání role mluvčího a posluchače zdvořilé vystupování komunikační pravidla správně použití telefonu a záznamníku pro namluvení vzkazu		Mediální výchova-stavba mediálních sdělení. Téma: Poslech médií Mediální výchova- tématické okruhy receptivních činností- vnímání autora mediálních sdělení. Téma: Reklama a její působení na veřejnost.
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	poslech médií rozpoznání tvrzení od mínění reklama a její působení na veřejnost komunikační výrazové prostředky v reklamě		
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	komunikační záměr - zvolení intonace, přízvuku, pauzy a tempa		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	spisovná a nespisovná výslovnost vyjadřování podle komunikační situace		

<p><i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i></p> <p><i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</i></p>	<p>jednoduché tiskopisy - přihláška, dotazník, poštovní poukázka, průvodka, podací lístek. formální úpravu textu při psaní dopisu, mailu žánry písemného projevu úprava textu využívání jednoduché osnovy vypravování vlastních zážitků</p>		
<p><i>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i></p>	<p>významy slov slova opačného významu, slova souznačná a slova příbuzná rozdíl mezi tvarem téhož slova a slovem příbuzným</p>	<p>Jazyková výchova</p>	
<p><i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i></p>	<p>stavba slova část předponová, kořen a část příponová souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene slova</p>		
<p><i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i></p>	<p>druhy skloňování přídavných jmen, zájmen, číslovek slovesa - slovesné časy tvary slovesných způsobů přítomný čas podmiňovacího způsobu</p>		
<p><i>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i></p>	<p>slova spisovná, nespisovná, hovorová</p>		
<p><i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i></p>	<p>základní skladební dvojice určovací skladební dvojice podmět nevyjádřený, holý, rozvitý a několikanásobný přísudek holý a rozvitý</p>		
<p><i>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i></p>	<p>věta jednoduchá a souvětí přímá řeč – zápis v textu, věta uvozovací tvorba souvětí podle daných vzorců.</p>		
<p><i>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i></p>	<p>tvoření souvětí, vhodné spojovací výrazy dle významu</p>		

<i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	vyjmenovaná slova		
<i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	skladba shoda přísudku s podmětem		
<i>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</i>	poslech literárních textů a následný rozbor dle otázek zážitkové četní a naslouchání poznat jednoduchého textu základní informace vyjádření názoru poznámky, výpisky	Literární výchova	
<i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i>	Vlastní tvorba vypravování popis předmětu, děje a pracovního postupu vypravování v časové posloupnosti		
<i>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i>	rozpočítadlo, hádanka, přísloví bajka, povídka, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér		
<i>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i>	rozlišení umělecký textu od neuměleckého rozdíl poezie a próza verš, rým, přirovnání znaky pohádky znaky bajky, znaky povídky		

5.2.1. Český jazyk 2. stupeň

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ve vyučování českému jazyku žáci získají poznatky a dovednosti pro užívání mateřského jazyka v jeho spisovné mluvené i psané podobě.

Osvojí si dobrou úroveň jazykové kultury, učí se rozumět přečtenému a slyšenému textu, kultivovaně o něm psát.

Prostřednictvím četby poznají základní literární druhy, rozvíjejí čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

V 7.-10. ročníku je český jazyk vyučován 4 hodiny týdně formou individuální a skupinovou.

Učitel vypracovává tematický plán na školní rok.

Ve vyučovacím předmětu český jazyk jsou začleněna průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova; sociální rozvoj – komunikace a Mediální výchova; vnímání autora mediálních sdělení.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Poskytujeme žákům dostatek učebních materiálů, umožňujeme jim přístup k informacím i z jiných zdrojů, učíme je vyhledávat v knihovně (černotiskové, bodové i zvukové), na internetu, v časopisech a dalších médiích.

Při vyučování ověřujeme, zda žáci porozuměli probírané látce, a to významu slov, myšlenkám, souvislostem.

Žáky učíme tvořit a systematicky uchovávat výpisky z učebních textů nebo učební látky a zpětně ověřujeme jejich kvalitu.

Rozvíjíme slovní komunikaci žáků bez formálního verbalismu.

Pořádáme pro žáky soutěže na úrovni třídy, školy i více škol.

Vysíláme žáky na mimoškolní soutěže a olympiády pro zrakově postižené.

Učíme žáky vhodnému chování na kulturních akcích, seznamujeme je s reáliemi kulturního života.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

Jazyková výchova

Žák:

Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (7.-10. ročník).

Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh (7.-10. ročník).

Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (7.-10. ročník).

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (7.-10. ročník).
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (7.-10. ročník).
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí (7.-10. ročník).
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (7.-10. ročník).
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (7.-10. ročník).

Komunikační a slohová výchova

Žák:

Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji (7.-10. ročník).
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (7.-10. ročník).
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj (7.-10. ročník).
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (7.-10. ročník).
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (7.-10. ročník).
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči (7.-10. ročník).
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (7.-10. ročník).
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (7.-10. ročník).
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (7.-10. ročník).
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů (7.-10. ročník).

Literární výchova

Žák:

Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (7.-10. ročník).
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora (7.-10. ročník).
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo (7.-10. ročník).
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie (7.-10. ročník).
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (7.-10. ročník).
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele (7.-10. ročník).
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (7.-10. ročník).
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (7.-10. ročník).
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích (7.-10. ročník).

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, dodržuje zásady spisovné výslovnosti, modulace, souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) 	<p>Jazyk a jeho útvary, jazykověda a její složky Zvuková stránka jazyka</p>	<p>Jazyková výchova</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, určuje slovtvorný základ, předponu, příponu rozlišuje předložky s, z, správně užívá předpony s, z, vz. - ovládá pravidla psaní i/y po obojetných souhláskách - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>Psaní i/y po obojetných souhláskách</p> <p>Jazykové příručky</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, určuje jejich mluvnické kategorie 	<p>Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Zájmena</p> <p>Číslovky</p> <p>Slovesa</p>		

<p>- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí; určuje základní větné členy, shodu přísudku s podmětem, rozvíjející větné členy, pořádek slov ve větě, větu jednoduchou a souvětí</p> <p>- používá přímou a nepřímou řeč ve stavbě textu</p>	<p>Jazykové projevy</p> <p>Skladba – výpověď a věta, stavba věty a souvětí Větné členy základní a rozvíjející Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Přímá a nepřímá řeč</p>		
<p>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>- dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu)</p>	<p>Stavba textu</p> <p>Zásady dorozumívání</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p>	
<p>- na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vytváří vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: vypravování, popis, výpisek, zpráva a oznámení, soukromý a úřední dopis)</p> <p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>Vypravování Popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu Zpráva, oznámení Hlavní myšlenky textu Výpisky, výtah Dopis</p> <p>Mluvený projev, zásady dorozumívání</p>		<p>Osobnostní a sociální výchova; sociální rozvoj - komunikace</p>

<p>- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p> <p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla, zvládá přednes vhodných literárních textů, volnou reprodukci přečteného nebo slyšeného textu</p>	<p>Práce s textem</p> <p>Reprodukce textu Interpretace literárního díla Přednes</p>	<p>Literární výchova</p>	
<p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora, kompozici literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literaturu uměleckou a věcnou (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry)</p>	<p>Literární teorie</p>		
<p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Divadelní a filmová představení</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace, vytváření vlastních textů</p> <p>Hodnotná a konzumní literatura</p> <p>Další informační zdroje</p>		

<p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry</p>	<p>Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času</p>		
<p>8. ročník</p>			
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - správně užívá odchýlné tvary podstatných jmen označující části těla, přídavná jména, zájmena – skloňování vztažných zájmen, číslovky, slovesa – některé obtížnější slovesné tvary, přičestí minulé, infinitiv, rod činný a trpný - používá správně příslovce, předložky, rozlišuje spojky, částice, citoslovce - zvládá psaní velkých písmen ve jménech vlastních - zvládá pravopis i/í a y/ý - určuje význam slov, věcný význam slov, sousloví, rčení - rozeznává slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, odborné názvy - ovládá způsoby obohacování slovní zásoby, odvozování příponami, předponami, skládání slov a zkracování, zkratky a zkratková slova - rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty – druhy ekvivalentů a vět podle funkce 	<p>Tvarosloví</p> <p>Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa</p> <p>Slovní druhy neohebné</p> <p>Pravopis</p> <p>Význam slov</p> <p>Tvoření slovní zásoby</p> <p>Větná skladba Věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty</p>	<p>Jazyková výchova</p>	

<p>- rozliší přísudek – slovesný, jmenný se sponou, bez spony, přísudek slovesný složený, určuje vedlejší větu přísudkovou, podmět – vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný, vedlejší větu podmětnou</p> <p>- zvládá shodu přísudku s podmětem</p> <p>- správně určuje předmět, vedlejší větu předmětnou, příslovečné určení místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky, vedlejší věty příslovečné, přívlastek, vedlejší větu přívlastkovou, doplněk, vedlejší větu doplňkovou</p> <p>- rozeznává přívlastek shodný a neshodný, postupně rozvíjející a několikanásobný, těsný a volný, větné členy několikanásobné</p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>- ovládá čtení – praktické (pozorné, přiměřeně vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové, rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací)</p>	<p>Základní větné členy Typy přísudků Vedlejší věta podmětná a přísudková</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Rozvíjející větné členy Druhy vedlejších vět</p> <p>Typy přívlastků Několikanásobné větné členy</p> <p>Větná stavba</p> <p>Orientace v textu</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p>	
--	--	---	--

<p>- je schopen naslouchání – praktického (výchova k empatii, podnět k jednání), věcného (soustředěné, aktivní), kritického (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkového</p> <p>- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>- ovládá zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, vypravování, referát, subjektivně zabarvený popis</p> <p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjadřuje postoje ke sdělovanému obsahu</p>	<p>Tvoření vět Stavba textová</p> <p>Čtení</p> <p>Naslouchání</p> <p>Zásady dorozumívání a kultivovaného projevu</p> <p>Vypravování, popis a líčení</p> <p>Mluvený projev</p>		<p>Osobnostní a sociální výchova; sociální rozvoj - komunikace</p>
---	---	--	--

<p>-tvoří vlastní texty (komunikační žánry: charakteristika, strukturovaný životopis, žádost, pozvánka, výtah)</p> <p>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p> <p>- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>Charakteristika Životopis Žádost Pozvánka Výtah</p> <p>Písemný projev</p> <p>Mluvený projev</p> <p>Studijní čtení</p> <p>Práce s textem</p> <p>Jazykový styl</p>		
---	---	--	--

<p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla, přednáší vhodné literární texty, volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text, zaznamenává a reprodukuje hlavní myšlenky, interpretuje literární text, dramaturguje, vytváří vlastní texty</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora, strukturu literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literaturu uměleckou a věcnou (populárně naučnou, literaturu faktu, publicistické žánry)</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>Reprodukce a interpretace literárního díla Přednes Dramaturguje Vlastní texty</p> <p>Literární teorie</p> <p>Divadelní a filmová představení</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Hodnotná a konzumní literatura</p>	<p>Literární výchova</p>	
<p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času</p>		

<ul style="list-style-type: none"> - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<p>Literární směry</p> <p>Různá ztvárnění téhož námětu</p> <p>Další informační zdroje</p>		
9. ročník			
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenštinu a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikaci (jazykovou normu a kodifikaci, kulturu jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny) - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov 	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <p>Slovanské jazyky</p> <p>Útvary českého jazyka</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	<p>Jazyková výchova</p>	

<p>- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, rozlišuje nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen, cizích vlastních jmen, skloňování obecných jmen přejatých</p> <p>- správně rozlišuje slovesný vid, kmen přítomný, minulý, má přehled o slovesných tvarech</p> <p>Pravopis koncovek jmen a sloves</p> <p>- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>- rozlišuje významné vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí, větu dvojčlennou, jednočlennou, větný ekvivalent, zápor, základní a rozvíjející větné členy, několikanásobné větné členy</p> <p>- určuje významový poměr mezi složkami v několikanásobném větném členu</p> <p>- rozeznává souvětí podřadné, druhy vět vedlejších, souvětí souřadné, určuje významový poměr mezi větami hlavními</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<p>Jazykové příručky</p> <p>Tvarosloví Skloňování podstatných jmen</p> <p>Slovesa</p> <p>Jazykové projevy</p> <p>Skladba větná Věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent Větné členy</p> <p>Poměr jednotlivých větných členů</p> <p>Souvětí podřadné, druhy vedlejších vět Souvětí souřadné, významové poměry mezi větami hlavními</p> <p>Stavba textová Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický</p>		
---	---	--	--

<p>- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji, zvládá čtení praktické (pozorné, přiměřeně vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní čtení jako zdroj informací)</p> <p>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové</p> <p>- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu)</p>	<p>Čtení Vypravování</p> <p>Naslouchání Komunikační záměr</p> <p>Komunikace v masmédiích</p> <p>Mluvený projev Zásady dorozumívání a kultivovaného projevu</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova; sociální rozvoj - komunikace</p>
--	--	---	--

<p>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech, vyjadřuje postoje ke sdělovanému obsahu, tvoří vlastní díla (charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, výtah, úvaha)</p> <p>- ovládá různé způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p>- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>Písemný projev</p> <p>Charakteristika literární postavy Subjektivně zabarvený popis Výklad, výtah, úvaha</p> <p>Umělecký přednes Dramatizace</p> <p>Improvizace</p> <p>Diskuse a dialog</p> <p>Práce s textem, výpisky Referát</p>		
--	---	--	---

<p>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla, rozlišuje strukturu literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla, (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš)</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>Jazykový styl Tvořivé psaní</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem Struktura a jazyk literárního díla</p> <p>Reprodukce literárního textu Způsoby interpretace Dramatizace Recitace</p> <p>Individuální styl autora</p> <p>Divadelní a filmová představení</p> <p>Vlastní literární text</p> <p>Hodnotná a konzumní literatura</p> <p>Základy literární teorie a historie literatury umělecké a věcné (populárně naučná, literatura faktu, publicistické žánry)</p>	<p>Literární výchova</p>	
---	---	---------------------------------	--

<p>- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Literární směry</p> <p>Literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času</p> <p>Další informační zdroje</p>		
10. ročník			
<p>žák</p> <p>- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, skupiny jazyků a zdůvodní jejich užití, rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny)</p> <p>- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, dodržuje zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)</p> <p>- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, způsoby tvoření slov rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>Obecné poučení o jazyce Nauka o jazyce</p> <p>Zvuková stránka jazyka Spisovná výslovnost</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p>	Jazyková výchova	

<p>- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>- rozlišuje významné vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí, ovládá pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímou a nepřímou řeč</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p>	<p>Jazykové příručky</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov</p> <p>Jazyková norma</p> <p>Skladba – výpověď a věta, stavba věty a souvětí Větné členy, vedlejší věty, významové poměry ve větě</p> <p>Přímá a nepřímá řeč Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický</p> <p>Kritické čtení</p> <p>Mluvený projev, zásady dorozumívání</p> <p>Manipulativní komunikace</p>		<p>Mediální výchova; vnímání autora mediálních sdělení</p>
---	---	--	--

<p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, proslov, úvaha)</p> <p>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát</p> <p>- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>Písemný projev vypravování v běžné komunikaci i v umělecké oblasti popis a charakteristika, životopis výtah, výklad, proslov, úvaha</p> <p>Spisovné jazykové prostředky</p> <p>Improvizace</p> <p>Diskuse</p> <p>Studijní čtení Referát</p> <p>Stavba textu</p> <p>Publicistické útvary</p>		
---	--	--	--

<p>- uceleně reprodukuje přečtený text, přednáší vhodné literární texty, volně reprodukuje přečtené nebo slyšené texty, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje literární text, drammatizuje, vytváří vlastní texty</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora, strukturu literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš), literaturu uměleckou a věcnou (populárně naučnou, literaturu faktu, publicistické žánry)</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>Práce s textem Přednes</p> <p>Dramatizace</p> <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl Struktura a jazykové prostředky literárního díla</p> <p>Druhy literatury</p> <p>Divadelní a filmová představení</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Literatura hodnotná a konzumní</p> <p>Základy literární teorie a historie Literární žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času</p> <p>Literární směry</p>	<p>Literární výchova</p>	
--	--	---------------------------------	--

- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Různá ztvárnění literárních děl		
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Další informační zdroje		

5.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk (Anglický)

5.2.1. Anglický jazyk 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Při vyučování anglickému jazyku důraz je kladen na probuzení zájmu o jazyk jako komunikační prostředek mezi národy Evropy i celého světa. Chuť učit se angličtině je podporována i tím, že ji žáci mohou využívat i při práci s počítači. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni domluvit se s cizincem v běžných situacích, např. při náhodném setkání na ulici a při poskytování informací. Jejich zájem je povzbuzován i návštěvou divadelních představení v anglickém jazyce, poslechem kazet, CD, besedami s rodilými mluvčími, korespondencí nebo účastí v jazykových soutěžích. Žáci si též uvědomují, že angličtinu potřebují i pro další studium a někteří ji později využijí i v zaměstnání.

1. a 2. období (3. - 6. ročník) tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu o studium jazyka. Žáci se také seznamují se životem v anglicky mluvících zemích, učí se porovnávat a tolerovat odlišnosti jiných kultur. Mají příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování, uvědomují si vzájemný vliv evropských jazyků třeba tím, že si připomenou, kolik slov k nám proniklo z angličtiny, zvláště v posledních letech.

Metody a formy práce jsou založeny na poslechu, imitaci, rozhovorech, četbě, hře. Žáci si uvědomují i odlišnost anglického pravopisu a musejí zvládnout i hláskování – spelling. Dle aktuálních témat zařazujeme individuální či skupinové aktivity (individual work, pair work, group work)

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují (od 4. ročníku) části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference

Žáci si během výuky uvědomují, že angličtina je mezinárodní jazyk, s jehož znalostí se mohou dohovorit s lidmi na celém světě a poznávat jejich život

V konverzačních tématech hovoříme o škole, České republice atd. a žáci se učí podávat základní informace o naší společnosti a zemi.

Již od 1.období si žáci uvědomují vzájemný vliv evropské kultury a jazyků, zvláště pak pronikání angličtiny i do českého jazyka v oblasti sportu, počítačové terminologie apod.

Seznamují se s kulturními diferencemi např.při slavení svátků – Vánoce, Velikonoce, Halloween atd.

I při výuce jazyka je možné posilovat kladný vztah člověka k životnímu prostředí, např.v konverzačních tématech o úklidu třídy, školy apod.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Probouzíme v žácích zájem o studium cizího jazyka pomocí zajímavých doplňkových činností, jako je např.návštěva The Bear Educational Theatre, účast v olympiádě AJ, příp. jiných soutěžích, poslech audio nahrávek jazykově upravených literárních děl.

Zabezpečujeme výuku žáků mimořádně nadaných zadáváním náročnějších úkolů, např.poslech jazykově náročnější nahrávek, četba doplňkových textů.

Pomáháme i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud má žák potíže s výslovností nebo potřebuje znovu vyložit a procvičit probíranou látku, dostává nahranou kazetu, kterou pro něj připravil učitel, aby usnadnil jeho domácí přípravu. Žák má i možnost využít individuálních konzultací.

Při práci s obrazovým materiálem a grafikou se snažíme žákům se zrakovým postižením situaci maximálně přiblížit. Při práci využíváme široké spektrum modelů, hraček i reálných předmětů.

Upozorňujeme na důležité aspekty a odlišnosti struktury cizího jazyka.

Neustále opakujeme probraná témata, umožňujeme žákům využívat osvojené dovednosti napříč probíranými okruhy. Přiměřeně rozvíjíme jednotlivé složky jazyka – listening, speaking, reading. writing.

Připravujeme žáky, aby na konci 1. stupně dosáhli úrovně A1 dle Společného evropské referenčního rámce jazyků.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku jsou některé očekávané výstupy upraveny nebo nejsou zařazeny.

V 1. období rozvíjíme celkové řečové dovednosti, na konci období žák:

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu (*pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu*)
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu (*pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu*)
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. (*u žáků se ZP dle modelového, slovního či situačního zadání*)

Na konci 2. období žák v rozsahu produktivních a receptivních dovedností:

POSLECH S POROZUMĚNÍM (receptivní)

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (*pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu*)
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu (*pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu*)

MLUVENÍ (produktivní)

- *se zapojí do* jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM (receptivní)

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (*pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu*)

PSANÍ (produktivní)

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

3. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zná některá přejatá slova z angličtiny, vysvětlí význam studia cizího jazyka, zná některé anglicky mluvící země - zná přiměřenou slovní zásobu z oblasti svátků - očekávané výstupy dle RVP (viz výše) <ul style="list-style-type: none"> • pozdraví, představí se, požádá • tvoří množné číslo prav. tvarů podst. jmen a některých nepravidelných • časuje sloveso „to have“ a „to be“ • popíše místo pomocí existenciální vazby there is/are • osobní, ukazovací a přivlastňovací zájmena • použije slovesa „can“ a „to like“ ve sdělení o sobě • použije správně určitý a neurčitý člen • vyjmenuje dny v týdnu • pamatuje a reprodukuje krátký text • rozumí pokynům učitele a reaguje na ně 	<p>Úvod do AJ, angličtina jako nástroj mezinárodní komunikace</p> <p>Škola, Rodina</p> <p>množné číslo podst. jmen pomocí -s</p> <p>have, be</p> <p>there is/are</p> <p>zájmena</p> <p>can, like</p> <p>určitý a neurčitý člen</p> <p>týden</p> <p>básničky</p> <p>classroom language, pozdravy, denní doba</p>	<p>Vánoce, Halloween</p> <p>Škola, Třída, Rodina, Hračky, Ovoce, Zelenina, Týden, Nakupování (Jídlo), Moje tělo, Oblečení,</p>	

4. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> zná některá přejatá slova z angličtiny, vysvětlí význam studia cizího jazyka, zná některé anglicky mluvící země zná přiměřenou slovní zásobu z oblasti svátků používá přivlastňovací zájmena (my, his, her, its) používá ukazovací zájmena this/that a these rozlišuje a používá much a many užívá sloveso have v otázkách, odpovědích počítá do 100, používá číslovky ptá se základní otázky a umí na ně odpovědět 	<p>angličtina jako nástroj mezinárodní komunikace, anglicky hovořící země</p> <p>Zájmena osobní, ukazovací a přivlastňovací</p> <p>počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, vyjádření množství</p> <p>sloves „to have“ a „to have + not“ v 1., 2. a 3 . osobě Yes, I have. No, I haven't.</p> <p>číslovky, lehké příklady, vyjádření času, otázky How old are you?, How many?, How much is it? What's the time?</p> <p>otázky What do you...?, Where is..? What is this? atp. Do you like...? Yes, I do...</p>	<p>Vánoce, Halloween</p> <p>Abeceda, Rodina, Škola, Domov, Denní aktivity, Bydlení, Zvířata</p> <p>Digitální vyjádření času</p>	<p>Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané</p> <p>Kulturní diference</p>

<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje anglickou abecedu vyhledá hesla ve slovníku (ve slovníku k učebnice) přiřadí fonetickou a zvukovou podobu slova vyjmenuje dny v týdnu a měsíce jednoduše konverzuje na dané téma rozumí pokynům učitele a reaguje na ně 	<p>abeceda, hláskování, práce se slovníkem, práce s vocabulary</p> <p>dny v týdnu a měsíce</p> <p>(3. + 4. ročník)</p> <p>classroom language, pozdravy, denní doba</p>		
5. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> používá osobní zájmena a jejich pádové tvary používá neurčitá zájmena (no, some, every) používá modální slovesa v kladné i záporné větě vyjádří množství a množné číslo používá genitiv s of rozumí a vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, roční období 	<p>zájmena</p> <p>can, can't; must, need</p> <p>much, many, a lot of, počítatelná a nepočítatelná jména</p> <p>kalendářní rok, svátky</p>	<p>Rodina, Denní aktivity, Škola, Roční období, Bydlení, Naše země,</p> <p>Počasí</p>	<p>Kulturní diference</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí sdělení o pravidelných aktivitách a postojích, sám podobné sdělení formuluje • rozliší přítomný čas průběhový a prostý • vyhledá slova ve slovníku k učebnici • vyjádří čas • rozlišuje mluvenou i grafickou podobu číslovek 	<p>slovesa v základním tvaru v 1. a 3. osobě, přítomný čas prostý, slovesa like, can (i v záporu) a konativní v rámci tématu</p> <p>přítomný čas průběhový a prostý, gerundium</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>hodiny, číslovky</p> <p>číslovky</p>		<p>Objevujeme svět a Evropu</p> <p>Kulturní diference</p>
<ul style="list-style-type: none"> • konverzuje jednoduše na dané téma • popíše stručně ČR a Velkou Británii • hláskuje abecedu a své jméno a některá další slova 	<p>témata + zeměpisné názvy, Velká Británie</p> <p>abeceda, spelling</p>		
6. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • používá průběhový čas přítomný a prostý • vytvoří otázku i zápor • časuje slovesa be a do 	<p>přítomný čas, gerundium, sloveso be, do</p>	<p>Sport, Zdraví a Nemoc Prázdniny</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • tvoří 2. a 3. stupeň příd. jmen, užije je v jednoduchých větách • vyjadřuje svůj názor na činnosti a aktivity • umí se zdvořile zeptat • hláskuje další nová slova • zapojuje se do konverzace • vyjádří blízkou budoucnost • pracuje se slovníkem 	<p>přídavná jména a jejich stupňování, porovnávání</p> <p>sloveso like, hate, love atp. + -ing, gerundium, časování sloves</p> <p>otázka Could I have...? Would you like...?</p> <p>abeceda, spelling nových slov</p> <p>vazba „going to“</p> <p>práce se slovníkem</p>	<p>Můj přítel</p> <p>Roční období, Nakupování</p>	<p>Kulturní diference</p> <p>Objevujeme Evropu</p>
--	---	---	--

5.2.2. Anglický jazyk 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Při vyučování anglickému jazyku důraz je kladen na probuzení zájmu o jazyk jako komunikační prostředek mezi národy Evropy i celého světa. Chuť učit se angličtině je podporována i tím, že ji žáci mohou využívat i při práci s počítači. Výuka směřuje k tomu, aby žáci byli schopni domluvit se s cizincem v běžných situacích, např. při náhodném setkání na ulici a při poskytování informací. Jejich zájem je povzbuzován i návštěvou divadelních představení v anglickém jazyce, poslechem kazet, CD, besedami s rodilými mluvčími, korespondencí nebo účastí v jazykových soutěžích. Žáci si též uvědomují, že angličtinu potřebují i pro další studium a někteří ji později využijí i v zaměstnání.

3. období navazuje na první stupeň a rozšiřuje znalosti a dovednosti žáka. Na konci základní školy se má žák jednoduchým způsobem domluvit v každodenních situacích, má se gramaticky správně vyjadřovat, číst s porozuměním přiměřené texty a rozumět jednoduché a zřetelné konverzaci. Větší znalost jazyka umožňuje žákům rozumět doplňkové četbě, navštěvovat náročnější divadelní představení v anglickém jazyce (The Bear Educational Theatre), vést korespondenci, používat e-mail. To vše vede k většímu zájmu o cizí jazyk a k posílení snahy získávat další jazykové znalosti. Cílem výuky jazyka je však i celkový osobnostní rozvoj.

Anglický jazyk je vyučován v 3. - 10. ročníku, tři hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách s použitím běžných pomůcek – učebnice, magnetofonové kazety, CD, DVD, internetem atd. Žáci pracují s televizní lupou a počítačem. Dle aktuálních témat zařazujeme individuální či skupinové aktivity (individual work, pair work, group work)

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference

Žáci si během výuky uvědomují, že angličtina je mezinárodní jazyk, s jehož znalostí se mohou dohovorit s lidmi na celém světě a poznávat jejich život

V konverzačních tématech hovoříme o škole, České republice atd. a žáci se učí podávat základní informace o naší společnosti a zemi.

Již od 1.období si žáci uvědomují vzájemný vliv evropské kultury a jazyků, zvláště pak pronikání angličtiny i do českého jazyka v oblasti sportu, počítačové terminologie apod.

Seznamují se s kulturními diferencemi např.při slavení svátků – Vánoce, Velikonoce, Halloween atd.

I při výuce jazyka je možné posilovat kladný vztah člověka k životnímu prostředí, např.v konverzačních tématech o úklidu třídy, školy apod.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Probouzíme v žácích zájem o studium cizího jazyka pomocí zajímavých doplňkových činností, jako je např.návštěva The Bear Educational Theatre, účast v olympiádě AJ, příp. jiných soutěžích, poslech audio nahrávek jazykově upravených literárních děl.

Zabezpečujeme výuku žáků mimořádně nadaných zadáváním náročnějších úkolů, např.poslech jazykově náročnější nahrávek, četba doplňkových textů.

Pomáháme i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Pokud má žák potíže s výslovností nebo potřebuje znovu vyložit a procvičit probíranou látku, dostává nahranou kazetu, kterou pro něj připravil učitel, aby usnadnil jeho domácí přípravu. Žák má i možnost využít individuálních konzultací. Při práci s obrazovým materiálem a grafikou se snažíme žákům se zrakovým postižením situaci maximálně přiblížit. Při práci využíváme široké spektrum modelů, hraček i reálných předmětů.

Upozorňujeme na důležité aspekty a odlišnosti struktury cizího jazyka.

Neustále opakujeme probíraná témata, umožňujeme žákům využívat osvojené dovednosti napříč probíranými okruhy. Přiměřeně rozvíjíme jednotlivé složky jazyka – listening, speaking, reading. writing.

Připravujeme žáky, aby na konci 2. stupně dosáhli úrovně A2 dle Společného evropské referenčního rámce jazyků.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku jsou některé očekávané výstupy upraveny nebo nejsou zařazeny.

Na konci 3. období (2. stupně) žák v rozsahu produktivních a receptivních dovedností::

POSLECH S POROZUMĚNÍM (receptivní)

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

-MLUVENÍ (produktivní)

- zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM (receptivní)

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ (produktivní)

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

7. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
-vytvoří větu s tvary slovesa be v minulém čase – was a were v kladné větě, v otázce i v záporu	Sloveso be v minulém čase a záporu		Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma: Naše škola, moje vzdělání
-používá řadové číslovky v odpovědích na otázku: When were you born? -přečte letopočet -sestaví sdělení o stáří a narození členů rodiny	Řadové číslovky		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – téma: Základní rozdíly britská a americká angličtina
-utvoří minulý čas průběhový a umí ho použít ve větě	Minulý čas průběhový		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma: Vzájemný vliv evropských jazyků, nová slova přejatá do češtiny z angličtiny
-utvoří minulý čas prostý pravidelných sloves v kladné větě, v záporu a v otázce (did, didn't)	Prostý minulý čas pravidelných sloves		Multikulturní výchova – Kulturní difference- téma: Shody a odlišnosti životního stylu v anglicky mluvících zemích a u nás

<p>- zná několik nepravidelných sloves a jejich tvary, používá je v ústním i písemném projevu</p> <p>-prakticky používá oba minulé časy a poskytne požadovanou informaci o ději v minulosti</p> <p>- používá ústně i písemně vhodné slovesné tvary</p> <p>- obměňuje časy</p> <p>- odpovídá na otázky v minulém a přítomném čase</p> <p>- pracuje se slovníkem a používá ho při doplňkové četbě</p> <p>- konverzuje jednoduše na dané téma</p>	<p>Rozdíl mezi češtinou a angličtinou při tvoření minulého času</p> <p>První nepravidelná slovesa</p> <p>Opakování slovesných časů - přítomného a minulého</p> <p>Práce se slovníkem, práce s internetovým slovníkem.</p> <p>Konverzační témata: sport, člověk, můj program, domácí práce</p>	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p>	
--	---	---------------------------------------	--

8. ročník

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>-utvoří budoucí čas pomocí will</p> <p>-utvoří budoucí čas pomocí going to</p> <p>-utvoří budoucí čas průběhový</p> <p>-rozumí obsahům jednoduchým textů v budoucím čase</p> <p>-tvoří a obměňuje věty se spojkami when, before a if</p>	<p>Tvary budoucího času - budoucí čas prostý, blízká budoucnost, budoucí čas průběhový</p> <p>Přítomný čas po spojkách when, before, if</p>	<p>Receptivní a produktivní řečové dovednosti</p>	<p>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma:Naše škola, moje vzdělání</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – téma: Základní rozdíly britská a americká angličtina</p>

<p>-sestaví gramaticky správně větu s podmiňovacími tvary would, could a should</p> <p>-pasivně i aktivně ovládá modální slovesa</p> <p>-pasivně i aktivně ovládá opisné tvary modálních sloves</p> <p>-pasivně i aktivně ovládá opisné tvary modálních sloves v přítomném, minulém i budoucím čase</p> <p>- správně používá tázací zájmeno which</p> <p>- pracuje se slovníkem a používá ho při doplňkové četbě</p> <p>- konverzuje jednoduše na dané téma</p>	<p>Tvary podmiňovacího způsobu: will – would can – could shall - should</p> <p>Modální slovesa a jejich opisné tvary</p> <p>Zájmena which v otázce</p> <p>Práce se slovníkem, práce s internetovým slovníkem</p> <p>Konverzační témata: cestování, péče o životní prostředí, volný čas</p>	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma: Vzájemný vliv evropských jazyků, nová slova přejatá do češtiny z angličtiny</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference- téma: Shody a odlišnosti životního stylu v anglicky mluvících zemích a u nás</p>
9. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>-tvoří věty s tázacím dovětkem</p> <p>-gramaticky správně je obměňuje věty</p> <p>-sestaví sdělení s použitím trpného rodu</p> <p>-tvoří věty v předpřítomném čase prostém</p>	<p>Dovětek anglické věty</p> <p>Trpný rod</p> <p>Předpřítomný čas</p>	<p>Receptivní a produktivní řečové dovednosti</p>	<p>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma:Naše škola, moje vzdělání</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – téma: Základní rozdíly britská a americká angličtina</p>

<p>-vysvětlí rozdíl mezi minulým a předpřítomným časem</p> <p>-pasivně ovládá předpřítomný čas průběhový s předložkami since a for</p> <p>-sestaví gramaticky správně jednoduchá sdělení s časovými spojkami till a untill</p> <p>-rozumí textu a vyhledá vedlejší věty vztažné a účelové i věty podmínkové</p> <p>- pracuje se slovníkem a používá ho při doplňkové četbě</p> <p>- konverzuje jednoduše na dané téma</p>	<p>Předložky since a for</p> <p>Přítomný čas po spojkách till a until</p> <p>Příčinné věty a věty podmínkové – splnitelná podmínka Účelové věty zkrácené infinitivem</p> <p>Práce se slovníkem, práce s internetovým slovníkem</p> <p>Konverzační témata: cestování, péče o životní prostředí, volný čas</p>	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma: Vzájemný vliv evropských jazyků, nová slova přejatá do češtiny z angličtiny</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference- téma: Shody a odlišnosti životního stylu v anglicky mluvících zemích a u nás</p>
---	--	---------------------------------------	---

10. ročník

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>-gramaticky správně tvoří věty v přítomném, minulém, budoucím i předminulém čase</p> <p>-gramaticky správně obměňuje věty a krátké texty a převádí je do jiných časů</p> <p>-rozumí odlišnosti použití trpného rodu v anglickém a českém jazyce</p>	<p>Slovesné časy</p> <p>Trpný rod a jeho tvary</p>	<p>Receptivní a produktivní řečové dovednosti</p>	<p>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma: Naše škola, moje vzdělání</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – téma: Základní rozdíly britská a americká angličtina</p>

<p>- správně přeloží trpný rod</p> <p>-rozumí obsahu textů s modálními slovesy a jejich opisnými tvary -tvoří věty s použitím modálních sloves a jejich opisných tvarů</p> <p>-vyhledá v textu souslednost časů</p> <p>-ovládá jazyk tak, aby se jednoduchým způsobem domluvil v každodenních situacích</p> <p>-rozumí obsahu jednoduchých textů -čte plynule a správně -sestaví jednoduchá písemná sdělení</p> <p>- pracuje se slovníkem a používá ho při doplňkové četbě</p>	<p>Modální slovesa can, must, may a jejich opisné tvary</p> <p>Souslednost časů</p> <p>Závěrečné opakování probraných témat gramatických a lexikálních z předchozích ročníků</p> <p>Technika a rozbor četby – četba a poslech doplňkové četby</p> <p>Práce se slovníkem, práce s internetovým slovníkem</p>	<p>Interaktivní řečové dovednosti</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma: Vzájemný vliv evropských jazyků, nová slova přejatá do češtiny z angličtiny</p> <p>Multikulturní výchova – Kulturní difference- téma: Shody a odlišnosti životního stylu v anglicky mluvících zemích a u nás</p>
--	---	---------------------------------------	---

5.3. VYUČOVACÍ PŘEDMĚT : Německý jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk (německý)

5.3.1 Vyučovací předmět: Německý jazyk jako další cizí jazyk.

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Důraz je kladen na rozvíjení komunikačních schopností žáků a osvojení základních gramatických struktur. Cílem je naučit žáky se srozumitelně vyjadřovat ústně i písemně v jednoduchých situacích. Žáci by měli být schopni jednoduše se dorozumět s cizincem v běžných situacích a hovořit

s ním o jednoduchých tématech. Žáci by měli porozumět čtenému textu, který odpovídá jejich jazykové úrovni. Výuka probíhá ve třídách s použitím běžných pomůcek – učebnice, výuková CD, atd. Metody a formy práce jsou založeny na poslechu, rozhovorech, četbě, hře. Žáci se také seznamují se životem v německy mluvících zemích, poznávají, jak se odrazilo prolínání historie těchto a našich zemí ve vývoji obou kultur, pozorují odlišnosti např. v konání svátků.

Německy jazyk jako další cizí jazyk má časovou dotaci dvě hodiny týdně a je realizován v osmém, devátém a desátém ročníku.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Vedeme žáky k tomu, aby rozvíjeli slovní komunikaci i v cizím jazyce, vybavujeme je komunikačními dovednostmi, aby se dovedli orientovat i v cizojazyčném prostředí.

5.3.2. Vzdělávací obsah

2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP

Poslech s porozuměním

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu)
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Mluvení

Žák

- se zapojuje do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

Žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu (pro žáky se ZP využíváme haptickou a verbální oporu), a vyhledá v něm požadovanou informaci

Psaní

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
8. ročník			
<p>Vyjmenuje abecedu, pozdravy, dny v týdnu, barvy, jména, číslovky</p> <p>Rozumí základním pokynům učitele</p> <p>Představí se, řekne, kde bydlí, poděkuje a vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Utvoří otázku, odpoví záporně</p> <p>Vypráví jednoduchým způsobem o sobě a své rodině Napíše krátké, jednoduché vzkazy a stručná sdělení Popíše svého kamaráda, čte s porozuměním</p>	<p>Abeceda, pozdravy, jazykolamy Dny v týdnu, barvy, jména Číslovky 0-20</p> <p>Časování pravidelných sloves Sloveso <i>sein</i>, sloveso <i>mögen</i> Slovosled oznamovací věty a otázky doplňovací, zjišťovací Zápor <i>nicht</i></p> <p>Privlastňovací zájmena <i>mein, dein, sein, ihr</i> Vazba <i>von</i> Časové údaje – předložka <i>um</i> <i>gern, am liebsten</i> Nepřímý pořádek slov v oznamovací větě</p>	<p>Mluvení</p> <p>Poslech s porozuměním</p> <p>Mluvení</p> <p>Psaní</p>	
<p>Postupně se naučí klást a zodpovídat jednoduché otázky o velmi známých tématech Pojmenuje školní potřeby, posoudí správnost, použije zápor <i>kein</i></p> <p>Vytvoří příkaz</p> <p>Popíše aktivity během týdne, telefonování, odpoví na e-mail</p>	<p>Člen určitý a neurčitý Zápor <i>kein</i></p> <p>Rozkazovací způsob</p> <p>Časování pravidelných sloves v přítomném čase Sloveso <i>sein</i> Předložka <i>am</i> v časových údajích</p>	<p>Mluvení</p> <p>Mluvení</p> <p>Mluvení</p>	
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9. ročník			
<p>Popíše činnosti na počítači, vypráví o domácích mazlíčcích, napíše dopis o sobě</p>	<p>Časování slovesa <i>haben</i> a dalších pravidelných sloves</p>	<p>Mluvení</p>	

Používá čísla do 100, ovládá základní matematické úkony	4. pád podst.jmen – člen neurčitý Zápor <i>kein</i> ve 4. pádě		
Vyhledá informaci v jednoduchém textu. Vytvoří pozvánku na oslavu, určí čas, pojmenuje měsíce a roční období, poskytne informace o čase Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. Popíše místo, kde bydlí Zvládne jednoduchý rozhovor o bydlení Pokusí se vyjádřit svou představu o bydlení.	Předložka <i>in</i> ve 3 pádě, <i>im, um</i> Určování času Množné číslo některých podstatných jmen Slovesa s odlučitel. předp. Přív. zájmena <i>unser, unsere</i> Podstatná jména ve 4. pádě	Psaní Poslech s porozuměním	
Jednoduše se orientuje podle plánu, rozumí pokynům na cestu Dopravní prostředky Položí otázku na směr cesty Podá informaci, vyjádří souhlas, odmítnutí Vypráví o průběhu dne, o povinnostech a koníčcích	Předložky se 3. a 4. pádem Slovesled oznamovací věty Tvoření otázek, nepřímý pořádek slov Předložka <i>für</i> Způsobové sloveso <i>müssen</i> , nepravidelná slovesa 3. pád podstatných jmen	Poslech s porozuměním Mluvení	
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům, co se smí a nesmí	Způsobová slovesa <i>können a dürfen</i> Časové údaje Landeskunde Podmět <i>man</i>	Poslech s porozuměním	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
10. ročník			
Předvede interview, rozhovor při nakupování	Osobní zájmena ve 3. pádě Množné číslo podst. jmen Sloveso <i>tun</i> a fráze	Mluvení	

<p>Informuje o činnostech ve škole i mimo ni, rozumí číselným údajům.</p> <p>Povolání Interview s osobností</p> <p>Vyjádří bolest, popíše problémy, rozhovor u lékaře, části těla, zvládne krátké vyprávění v minulosti</p>	<p>Rozkazovací způsob</p> <p>Préteritum sloves <i>sein a haben</i> Vykání</p> <p>Předložky se 3. pádem Způsobové sloveso <i>wollen</i> Souvětí se spojkou <i>deshalb</i> Přivlastňovací zájmena Množné číslo podst. jmen</p>	<p>Mluvení</p> <p>Poslech s porozuměním</p> <p>Mluvení</p>	
<p>Rozumí předpovědi počasí, popíše počasí</p> <p>Rozumí popisu hledané osoby, popíše oblečení</p> <p>Vyjádří blahopřání v ústní i písemné formě, roční období, Vánoce, Velikonoce</p> <p>Připraví rozhovor o prázdninových plánech, popíše oblíbené činnosti o prázdninách, obsah cestovního zavazadla</p>	<p>Perfektum některých pravidelných a nepravidelných sloves</p> <p>Stupňování přídavných jmen a příslovcí Srovnání pomocí <i>als</i></p> <p><i>Feste und Bräuche</i></p> <p>Cestování po Evropě a světě</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Čtení s porozuměním</p> <p>Psaní</p> <p>Mluvení</p>	<p>Multikulturní výchova - Kulturní diference</p>

5.3. Vyučovací předmět: Matematika

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

5.3.1. Matematika 1.stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

- Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

- Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen do čtyř tematických okruhů - Číslo a početní operace, Závislosti a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy.
- Ve vyučovacím předmětu Matematika se průřezová témata nerealizují.
- Cílem vzdělávání v oblasti matematiky je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožnit jim tak matematickou gramotnost. Důraz klademe na porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům.
- Výuka matematiky je realizována ve vyučovacích hodinách a probíhá ve všech ročnících v malých třídních kolektivech, většinou individuální formou. V geometrii jsou metody práce u dětí s těžkým zrakovým postižením přizpůsobeny jejich potřebám a možnostem, při výuce jsou využity především trojrozměrné pomůcky a speciální rýsovací souprava. Při výuce klademe důraz na manipulaci s předměty, hmatové rozpoznávání a praktické uplatnění.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Využíváme zvětšené texty, písmo i didaktické pomůcky přiměřené velikosti a kontrastu.
- U žáků s těžkým zrakovým postižením používáme ve větší míře názorné pomůcky přizpůsobené jejich potřebám (počítadla s hladkými i drsnými kuličkami, reliéfní číselnou osu, reliéfní obrázky rovinných obrazců, soubory geometrických tvarů a modely těles).

Kompetence pracovní

- Respektujeme časovou náročnost zápisu matematických výrazů a úkonů v Braillově písmu.
- Lehce a středně ZP učíme používat speciální optické pomůcky, těžce ZP Pichtův stroj a rýsovací soupravu.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP

U žáků s těžším zrakovým postižením je třeba některé očekávané výstupy přizpůsobit jejich možnostem, případně nahradit výstupy jinými. Jedná se hlavně o výstupy týkající se geometrických konstrukčních úloh a prostorové představivosti.

1. období

Číslo a početní operace

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (1. - 3. ročník)
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti (1. - 3. ročník)
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose. (1. - 3. ročník)
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly (1. - 3. ročník)
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace (1. - 3. ročník)

Závislosti, vztahy a práce s daty

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času (3. ročník)
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života (1. - 3. ročník)
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (1. - 3. ročník)

Geometrie v rovině a v prostoru

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci (1. - 3. ročník)
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky (těžce ZP pracují hmatovou metodou, např. pomocí špejlí nebo provázku).(1. - 3. ročník)
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (1. - 3. ročník)

Ročníkové výstupy	Učivo předmětu	Téma	Průřezová témata
1. ročník			
	PŘEDČÍSELNÉ PŘEDSTAVY <ul style="list-style-type: none">• malý x velký, dlouhý x krátký, vysoký x nízký, úzký x široký, mnoho x málo, více x méně, stejně• před, za, hned před, hned za apod.	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none">• Používá přirozená čísla k modelování reálných situací• Počítá předměty v daném souboru• Vytváří soubory s daným počtem prvků• Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 6• Užívá a zapisuje vztah rovnost a nerovnosti• Užívá lineární uspořádání• Zobrazí číslo na číselné ose• Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	PŘIROZENÁ ČÍSLA 1- 6 – NUMERACE <ul style="list-style-type: none">• Náznorný úvod k učivu o přirozeném čísle• Posloupnost přirozených čísel• Počítání předmětů v daném oboru• Vytváření souborů s daným počtem prvků• Porovnávání souborů s různým počtem prvků• Číselná osa• Číslo 0• Čtení a psaní čísel 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 0	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none">• Vytváří soubory a provádí početní operace s daným počtem prvků	SČÍTÁNÍ A ODCÍTÁNÍ ČÍSEL V OBORU DO 6	Číslo a početní operace	

<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • Názorné sčítání a odčítání v oboru do 6 manipulačními činnostmi • Jednoduché slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 10 • Užívá a zapisuje vztah rovnost a nerovnosti • Užívá lineární uspořádání • Zobrazí číslo na číselné ose • Doplnuje tabulky, posloupnosti čísel 	PŘIROZENÁ ČÍSLA 7 – 10 – NUMERACE <ul style="list-style-type: none"> • Posloupnost přirozených čísel • Počítání předmětů v oboru do 10 • Vytváření souborů s daným počtem prvků • Porovnávání souborů, čísel • Číselná osa • Čtení a psaní čísel 7, 8, 9, 10 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří soubory a provádí početní operace s daným počtem prvků • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ ČÍSEL V OBORU DO 10 <ul style="list-style-type: none"> • Názorné zavedení sčítání a odčítání v oboru do 10 manipulačními činnostmi • Automatizace spojů • Jednoduché slovní úlohy 	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 • Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • Užívá lineární uspořádání • Zobrazí číslo na číselné ose • Doplnuje tabulky, posloupnosti čísel 	PŘIROZENÁ ČÍSLA DO 20 – NUMERACE <ul style="list-style-type: none"> • Posloupnost přirozených čísel • Počítání předmětů v oboru do 20 • Vytváření souborů s daným počtem prvků • Čtení a psaní čísel • Porovnávání čísel • Číselná osa 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	

<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří soubory a provádí početní operace s daným počtem prvků • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<p>SČÍTÁNÍ A ODCÍTÁNÍ ČÍSEL V OBORU DO 20</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 20 bez přechodu přes 10 • Automatizace spojů • Záměna sčítanců • Vztahy mezi sčítáním a odčítáním • O „x“ více, o „x“ méně • Jednoduché slovní úlohy 	<p>Číslo a početní operace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa • Nachází v realitě jejich reprezentaci • Porovnává velikost útvarů v rovině • Orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy 	<p>ZÁKLADNÍ ROVINNÉ ÚTVARY (KRUH, ČTVEREC, OBDÉLNÍK, TROJÚHELNÍK) A TĚLESA (KRYCHLE, KVÁDR, KOULE, VÁLEC)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišování, třídění • Vyhledávání reálných předmětů daného tvaru • Porovnávání jejich velikosti • Manipulace s rovinnými útvary, sestavování obrázků • Sestavování prostorových útvarů ze stavebnic <p>ORIENTACE V PROSTORU (PŘED, ZA, VPRAVO, VLEVO, NAHOŘE, DOLE)</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>	
<p>2. ročník</p>			
<ul style="list-style-type: none"> • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • Doplnuje tabulky, posloupnosti čísel 	<p>SČÍTÁNÍ A ODCÍTÁNÍ ČÍSEL DO 20 S PŘECHODEM PŘES DESÍTKU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozklady čísel • Sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 s přechodem přes desítku manipulačními činnostmi • Záměna sčítanců • Vztahy mezi sčítáním a odčítáním • Jednoduché slovní úlohy • Vztahy o „x“ méně, o „x“ více • Slovní úlohy s využitím těchto vztahů 	<p>Číslo a početní operace</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 • Užívá a zapisuje vztah rovnost a nerovnosti • Užívá lineární uspořádání • Zobrazí číslo na číselné ose • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel 	PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO 100 - NUMERACE <ul style="list-style-type: none"> • Počítání po desítkách, po jedné • Počítání s mincemi • Čtení a psaní čísel • Řády jednotek a desítek – rozklad čísel • Číselná osa • Porovnávání čísel • Slovní úlohy na porovnávání • Lichá a sudá čísla 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel 	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ V OBORU DO 100 <ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání desítek • Počítání s mincemi • Sčítání dvouciferného čísla s jednociferným bez přechodu přes desítku • Odčítání jednociferného čísla od dvouciferného bez přechodu přes desítku • Sčítání a odčítání dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku • Sčítání dvouciferného čísla s jednociferným s přechodem přes desítku • Odčítání jednociferného čísla od dvouciferného s přechodem přes desítku • Sčítání a odčítání dvouciferných čísel s přechodem přes desítku • Slovní úlohy 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	ZAOKROUHLOVÁNÍ ČÍSEL <ul style="list-style-type: none"> • Zaokrouhlování čísel na desítky 	Číslo a početní operace	

<ul style="list-style-type: none"> Počítá předměty v daném souboru Vytváří soubory s daným počtem prvků Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Doplňuje tabulky, posloupnosti čísel 	NÁSOBENÍ <ul style="list-style-type: none"> Zavedení násobení a dělení pomocí názoru Násobení jako opakované sčítání Násobek Nejbližší nižší a vyšší násobek čísla Činitel, součin – záměna činitelů Automatizace násobení 0, 1, 2, 3, 4, 5 Automatizace dělení 1, 2, 3, 4, 5 Slovní úlohy 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa Nachází v realitě jejich reprezentaci (pomeranč, kostka, plechovka apod.) 	POZNÁVÁNÍ TĚLES <ul style="list-style-type: none"> Krychle, koule, válec, kvádr Manipulace se stavebnicí 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše rovinné útvary 	ČÁRA, PŘÍMKA, BOD, ÚSEČKA <ul style="list-style-type: none"> Čára křivá, lomená, přímá Přímka Bod Úsečka 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	ÚSEČKA <ul style="list-style-type: none"> Načrtnutí, modelování úsečky libovolné i dané délky, označení Jednotky délky - mm, cm Práce s pravítkem - měření délky úsečky na cm Odhad délky Shodnost úseček, porovnávání (pomocí proužku papíru, špejle) 	Geometrie v rovině a v prostoru	
3. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> Počítá předměty v daném souboru Vytváří soubory s daným počtem prvků Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	SČÍTÁNÍ A ODČÍTÁNÍ V OBORU DO 100 <ul style="list-style-type: none"> Sčítání a odčítání - automatizace Odhad výsledku Kontrola správnosti výsledku záměnou sčítanců Písemné sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku 	Číslo a početní operace	

	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné sčítání a odčítání s přechodem přes desítku • Početní operace se závorkami 		
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života • Doplnuje tabulky, posloupnosti čísel 	<p>NÁSOBILKA 0,1, 2, 3, 4, 5 A DĚLENÍ V OBORU NÁSOBILEK 1, 2, 3, 4, 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Automatizace spojů 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života • Doplnuje tabulky, posloupnosti čísel 	<p>NÁSOBILKA 6, 7, 8, 9</p> <ul style="list-style-type: none"> • Automatizace všech spojů násobitek • Čtení a sestavování tabulek násobků 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Doplnuje tabulky, posloupnosti čísel 	<p>DĚLENÍ V OBORU NÁSOBILEK 6, 7, 8, 9</p> <ul style="list-style-type: none"> • Automatizace dělení 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Doplnuje tabulky, posloupnosti čísel 	<p>NÁSOBENÍ 10 A 0</p> <ul style="list-style-type: none"> • Automatizace spojů 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<p>PRAKTICKÉ SLOVNÍ ÚLOHY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k násobení a dělení – používání pojmů „n“ krát méně, „n“ krát více • Zkrácený zápis 	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • Počítá předměty v daném souboru • Vytváří soubory s daným počtem prvků • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly 	<p>DĚLENÍ SE ZBYTKEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dělení celku na části • Kontrola správnosti výsledku • Pamětné dělení se zbytkem 	Číslo a početní operace	

<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	SČÍTÁNÍ A ODCÍTÁNÍ PŘIROZENÝCH ČÍSEL V OBORU DO 1000 <ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání násobků 100 • Sčítání a odčítání čísel bez přechodu přes základ • Sčítání a odčítání čísel s přechodem přes základ • Písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců • Písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním 	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	SLOVNÍ ÚLOHY <ul style="list-style-type: none"> • Řešení a vytváření slovních úloh na písemné sčítání a odčítání • Zápis slovních úloh, graf. znázornění, řešení, odhad, kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi 	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary • Nachází v realitě jejich reprezentaci • Porovnává velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky 	ÚSEČKA <ul style="list-style-type: none"> • Kreslení, modelování, označení úsečky dané délky • Jednotky délky • Odhad délky • Práce s pravítkem - měření délky úsečky • Střed úsečky, osa úsečky • Shodnost úseček, porovnávání (pomocí proužku papíru, špejle) • Hledání úseček ve svém okolí 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná, pojmenuje a popíše základní rovinné útvary • Nachází v realitě jejich reprezentaci • Porovnává velikost útvaru 	ROVINNÉ ÚTVARY <ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelníky, mnohoúhelníky (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) • Kružnice, kruh • Třídění útvarů podle velikosti 	Geometrie v rovině a v prostoru	

<ul style="list-style-type: none"> Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	JEDNODUCHÉ SOUMĚRNÉ ÚTVARY <ul style="list-style-type: none"> Vyhledání stejných souměrných útvarů (využití průsvitky, dřevěných tvarů apod.) 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> Rozezná, pojmenuje a popíše základní jednoduchá tělesa Nachází v realitě jejich reprezentaci 	TĚLESA <ul style="list-style-type: none"> Krychle, kvádr, jehlan, koule, kužel, válec Práce se stavebnicí 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek 	ORIENTACE V ČASE <ul style="list-style-type: none"> Den, hodina, minuta, sekunda Jednoduché závislosti na čase Jednoduché převody jednotek (den = 24 hod, hodina = 60 minut) Jízdní řády 	Závislosti, vztahy a práce s daty	

Očekávané výstupy z RVP

2. období

Číslo a početní operace

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (4. - 6. ročník)
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (4. - 6. ročník)
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel (4. - 6. ročník)
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel (6. ročník)
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku (4. -6. ročník)
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (4. -6. ročník)
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty (6. ročník)
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose (4. - 6. ročník)

Závislosti, vztahy a práce s daty

- vyhledává, sbírá a třídí data (4. - 6. ročník)
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy (4. - 6. ročník)

Geometrie v rovině v prostoru

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce (4. - 6. ročník)
- sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku
- sestrojí rovnoběžky a kolmice (5. - 6. ročník)
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu (5. - 6. ročník)
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru (5. - 6. ročník)

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky (6. ročník)

Ročníkové výstupy	Učivo předmětu	Téma	Průřezová témata
4. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> • Zaokrouhluje přirozená čísla 	PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO 10 000 <ul style="list-style-type: none"> • Čtení a zápis čísel • Zobrazování na číselné ose • Porovnávání • Rozklad čísel na jednotlivé řády • Zaokrouhlování čísel na 100, 1000, 10000 • Římské číslice 	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace 	POČETNÍ OPERACE V OBORU DO 10 000 <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti početních úkonů • Odhad a kontrola výsledků • Sčítání a odčítání písemně i z paměti • Pamětné násobení a dělení 10, 100, 1000 • Písemné násobení a dělení jednociferným číslem • Slovní úlohy 	Číslo a početní operace	

	<ul style="list-style-type: none"> Slovní úlohy typu o „x“ více, o „x“ méně, „x“ krát více, „x“ krát méně 		
<ul style="list-style-type: none"> Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku Porovná a sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel 	ZLOMKY <ul style="list-style-type: none"> Celek, část, zlomek – názorné zobrazování zlomků Čitatel, jmenovatel, zlomková čára Vyjádření celku z dané poloviny, čtvrtiny apod. Porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech Slovní úlohy 	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	PŘEVODY JEDNOTEK ČASU, DÉLKY, HMOTNOSTI, OBJEMU <ul style="list-style-type: none"> Jednoduché tabulky 	Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary 	ZÁSADY RÝSOVÁNÍ PŘÍMKA, POLOPŘÍMKA, ÚSEČKA <ul style="list-style-type: none"> Rýsování a označení Poloha přímek v rovině - různoběžky, průsečík, rovnoběžky Rovnoběžníky KRUŽNICE A KRUH <ul style="list-style-type: none"> Střed, poloměr a průměr 	Geometrie v rovině a v prostoru	
	TROJÚHELNÍK <ul style="list-style-type: none"> Druhy trojúhelníků Trojúhelníková nerovnost Konstrukce Obvod 		
<ul style="list-style-type: none"> Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	ČTVEREC A OBDÉLNÍK <ul style="list-style-type: none"> Obsah pomocí čtvercové sítě 	Geometrie v rovině a v prostoru	

	<ul style="list-style-type: none"> Jednotky obsahu - mm², cm², m² Porovnávání obsahů 		
<ul style="list-style-type: none"> Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	<p>GRAFICKÉ SČÍTÁNÍ A ODCÍTÁNÍ ÚSEČEK DÉLKA LOMENÉ ČÁRY OBVOD MNOHOÚHELNÍKU JEDNOTKY DÉLKY (mm, cm, m, km) A JEJICH PŘEVODY</p>	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osovou souměrnost útvaru překládáním papíru 	<p>ÚTVARY SOUMĚRNÉ PODLE OSY</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozpoznávání a využívání osově souměrnosti i v praktických činnostech a situacích Dokreslování útvarů do čtvercové sítě 	Geometrie v rovině a v prostoru	
5. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhluje přirozená čísla 	<p>PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO 1 000 000</p> <ul style="list-style-type: none"> Čtení a zápis čísel Zobrazování na číselné ose Porovnávání Rozklad čísel na jednotlivé řády Zaokrouhlování čísel na 100, 1 000, 10 000, 100 000, 1 000 000 	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru do 1 000 000 	<p>POČETNÍ OPERACE V OBORU DO 1 000 000</p> <ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti početních úkonů Odhad a kontrola výsledků Sčítání a odčítání písemně i z paměti Pamětné násobení a dělení 10, 100, 1000, 10000, 100000 Písemné násobení a dělení dvouciferným číslem Rovnice Nerovnice Slovní úlohy s penězi Slovní úlohy typu o „x“ více, o „x“ méně, „x“ krát více, „x“ krát méně 	Číslo a početní operace	

	<ul style="list-style-type: none"> • Přímá úměrnost, slovní úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> • Čte a sestavuje jednoduché tabulky 	<p>TABULKY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doplnění tabulek 	Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<p>OBVOD A OBSAH OBRAZCŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> • obvod a obsah čtverce a obdélníku • obvod trojúhelníku výpočtem • jednotky délky a obsahu 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • Sestrojí rovnoběžky a kolmice 	<p>VZÁJEMNÁ POLOHA PŘÍMEK V ROVINĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnoběžky a různoběžky • Průsečík • Kolmice – rýsování podle trojúhelníku s ryskou • Pravý úhel 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<p>OBRAZCE TVOŘENÉ ČTVERCI, OBDÉLNÍKY A TROJÚHELNÍKY</p> <p>POROVNÁVÁNÍ JEJICH OBSAHŮ</p>	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce 	<p>ČTVEREC A OBDÉLNÍK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úhlopříčky <p>TROJÚHELNÍK PRAVOÚHLÝ, ROVNOSTRANNÝ A ROVNORAMENNÝ</p>	Geometrie v rovině a v prostoru	
6. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do miliardy • Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<p>PŘIROZENÁ ČÍSLA V OBORU DO MILIARDY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení a zápis čísel • Počítání po milionech, rozvinutý zápis • Rozklad čísel na jednotlivé řády • Porovnávání čísel a znázornění na číselné ose • Písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel • Písemné odčítání dvou přirozených čísel 	Číslo a početní operace	

	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné násobení až čtyřciferným činitelem • Písemné dělení jednociferným nebo dvojciferným dělitelem • Slovní úlohy • Používání kalkulačtoru 		
<ul style="list-style-type: none"> • Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do miliardy 	ZAOKROUHLOVÁNÍ <ul style="list-style-type: none"> • Zaokrouhlování přirozených čísel na miliony • Odhad a kontrola výsledku • Kontrola výpočtu pomocí kalkulačtoru 	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel 	ZLOMKY <ul style="list-style-type: none"> • Dělí celek na části • Čte, zapisuje a porovnává zlomky • Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků 	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty 	DESETINNÉ ZLOMKY A DESETINNÁ ČÍSLA <ul style="list-style-type: none"> • Vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • Převádění desetinných zlomků na desetinná čísla a naopak • Čtení a zápis desetinných čísel • Znázornění desetinných čísel v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu • Porovnávání a řazení desetinných čísel řádu desetin a setin • Využití desetinných čísel při měření délek a v cenách zboží 	Číslo a početní operace	

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozklad desetinných čísel na jednotky, desetiny a setiny • Zapisuje data z reálného života desetinnými čísly (cena zboží, teploměr) • písemné sčítání a odčítání desetinných čísel • Násobení a dělení desetinných čísel deseti a stem • Násobení a dělení desetinných čísel • Zápis desetinných čísel se třemi desetinnými místy • Slovní úlohy s desetinnými čísly 		
<ul style="list-style-type: none"> • Porozumí významu znaku „- „ pro zápis záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	CELÁ ZÁPORNÁ ČÍSLA <ul style="list-style-type: none"> • Zápis a vyznačení na číselné ose 	Číslo a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává, sbírá a třídí data 	PRÁCE S DATY <ul style="list-style-type: none"> • Výběr dat z textu podle zadaných kritérií • Jízdní řády 	Závislost, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	TABULKY A DIAGRAMY <ul style="list-style-type: none"> • Aritmetický průměr • Závisle a nezávisle proměnná • Sestavování tabulek s proměnnou 	Závislost, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • Sestrojí rovnoběžky a kolmice 	VZÁJEMNÁ POLOHA DVOU PŘÍMEK V ROVINĚ <ul style="list-style-type: none"> • rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce 	ROVINNÉ OBRAZCE <ul style="list-style-type: none"> • základní vlastnosti • čtyřúhelník • čtverec a obdélník; úhlopříčky • pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník • trojúhelníková nerovnost • konstrukce 	Geometrie v rovině a v prostoru	

	TĚLESA - KRYCHLE, KVÁDR, KUŽEL, VÁLEC, JEHLAN, KOULE <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti těles • Stavby z těles podle zadání 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • Určí obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran 	MNOHOÚHELNÍKY <ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné obrazce • Obvod 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvary překládáním papíru 	OSOvě SOUMĚRNÉ ÚTVARY <ul style="list-style-type: none"> • Obrazce ve čtvercové síti, dokreslování • Osa souměrnosti pomocí přeložení papíru 	Geometrie v rovině a v prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	APLIKAČNÍ ÚLOHY <ul style="list-style-type: none"> • Úlohy z praktického života • Číselné a obrázkové řady (např. sudoku) • Magické čtverce • Rozvíjení prostorové představivosti 	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	

6.3.2. Matematika 2.stupeň

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučování klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky. Získané vědomosti žáci uplatňují při řešení úloh z praktického života.

Matematika je vyučována v 7. - 10. ročníku čtyři hodiny týdně. Při výuce se využívají běžné i speciální didaktické pomůcky. Výuka probíhá frontálně nebo ve skupinách. V geometrii jsou metody práce přizpůsobeny možnostem dětí, důraz je kladen na rozvoj geometrických představ a jejich propojení s reálným světem. Učitel vypracovává tematický plán na školní rok. Průřezová témata se nerealizují.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Pojmy a představy vytváříme na základě hmatového názoru. Vyrábíme vlastní reliéfní obrázky, modely, texty v bodovém písmu a zvětšeném černotiskovém písmu, pomůcky pro názorné přiblížení učební látky.

Kompetence k řešení problémů

Žákům předkládáme problémové úkoly z praktického života, výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů. Učíme žáky vyrovnat se s případným nezdarem a motivujeme je k vytrvání v řešení problému. Podporujeme samostatnost.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor, poslouchat názor jiných, kultivovaně vyjádřit nesouhlas.

Kompetence sociální a personální

V hodinách zařazujeme skupinovou výuku, podporujeme vzájemnou pomoc při učení i ostatních činnostech.

Kompetence občanské

Zdůrazňujeme význam vzdělání a zodpovědnost žáků za jejich další život.

Kompetence pracovní

Žáky vedeme k pořádku a účelnému uspořádání pomůcek při práci.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP

U žáků s těžším zrakovým postižením je třeba některé očekávané výstupy přizpůsobit jejich možnostem, případně nahradit jinými. Jedná se hlavně o výstupy týkající se geometrických konstrukčních úloh a prostorové představivosti.

Číslo a proměnná

Žák:

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu (7. - 9. ročník);
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor (7., 8. ročník)
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel (7. ročník)
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) (7., 8. ročník)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů (8. ročník)
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) (8., 10. ročník)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním (9. a 10. ročník)
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav (9. a 10. ročník)
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel (7. - 10. ročník)

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data (9. ročník)
- porovnává soubory dat (9. ročník)
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti (8. ročník)
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem (10. ročník)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů (10. ročník)

Geometrie v rovině a prostoru

Žák:

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku (7. - 9. ročník)
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (7., 8. ročník)
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem (7. ročník)
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (7. - 9. ročník)
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh (9.-10. ročník)
- načrtne a sestrojí rovinné útvary (7. - 10. ročník)
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků (8., 10. ročník)
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar (7., 8. ročník)
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti (7. - 10. ročník)
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (7. - 10. ročník)
- načrtne a sestrojí síť základních těles (7. - 10. ročník)
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (10. ročník)
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (7. - 10. ročník)

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Žák:

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací (7. - 10. ročník)
- řeší úlohy jednoduché na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí (7. - 10. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
<p>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených a racionálních čísel charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - přirozené číslo - desetinné číslo - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - přirozené číslo - desetinné číslo - kritéria dělitelnosti - dělitelnost v oboru přirozených čísel, prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel - nejmenší společný násobek, největší společný dělitel - slovní úlohy - přirozené a desetinné číslo - zlomek, smíšené číslo, část celku - slovní úlohy - přímka, polopřímka, úsečka, úhel, čtverec, obdélník, trojúhelník 	Číslo a proměnná	
<p>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku určuje velikost úhlu měřením a výpočtem využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímek, vzdálenost bodu od přímky, druhy a typy úhlů - úhly - osa úsečky - osa úhlu - čtverec, obdélník - trojúhelník (trojúhelníková nerovnost) 	Geometrie v rovině a prostoru	

<p>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>řeší jednoduché úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - středová souměrnost - čtverec, obdélník - kvádr, krychle - kvádr, krychle - kvádr, krychle - slovní úlohy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické úlohy - netradiční geometrické úlohy 	<p>Nestand. aplikační úlohy a problémy</p>	
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
8. ročník			
<p>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <p>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část</p> <p>řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zlomky, smíšená čísla, složený zlomek - celá čísla, číselná osa - čísla navzájem opačná, převrácené číslo - poměr - procenta, promile; základ, procentová část, počet procent - poměr - měřítko plánu a mapy - trojčlenka - procenta 	<p>Číslo a proměnná</p>	

analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- slovní úlohy		
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	- přímá a nepřímá úměrnost	Závislosti, vztahy a práce s daty	
<p>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p>	<p>- čtyřúhelník, rovnoběžník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník, pravidelné mnohoúhelníky</p> <p>- trojúhelník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník</p> <p>- trojúhelníková nerovnost</p> <p>- trojúhelník</p> <p>- shodnost geometrických útvarů (věty o shodnosti trojúhelníků)</p>	Geometrie v rovině a prostoru	
<p>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí středově a osově souměrný útvar</p> <p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>- středová souměrnost</p> <p>- kolmý hranol</p> <p>- kolmý hranol</p> <p>- kolmý hranol</p> <p>- slovní úlohy</p>		
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	<p>- číselné a logické řady</p> <p>- číselné a obrázkové analogie</p> <p>- logické úlohy</p> <p>- netradiční geometrické úlohy</p>	Nestand. aplikační úlohy a problémy	

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9. ročník			
<p>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic jejich soustav</p> <p>vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat</p>	<ul style="list-style-type: none"> - mocniny; druhá mocnina a odmocnina racionálních čísel - rozvinutý zápis čísel - číselný výraz a jeho hodnota - proměnná, výrazy s proměnnými - mnohočleny - sčítání a násobení mnohočlenů - slovní úlohy - lineární rovnice - slovní úlohy řešitelné rovnicemi - základy statistiky, četnost znaku, aritmetický průměr 	<p>Číslo a proměnná</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	
<p>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p>	<ul style="list-style-type: none"> - množina všech bodů dané vlastnosti, Thaletova kružnice - trojúhelník - čtyřúhelník - kružnice, kruh - rotační válec - rotační válec - rotační válec 	<p>Geometrie v rovině a prostoru</p>	

zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- Pythagorova věta - slovní úlohy		
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací řeší jednoduché úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické úlohy - netradiční geometrické úlohy	Nestand. aplikační úlohy a problémy	
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
10. ročník			
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- slovní úlohy - rozklad mnohočlenu na součin	Číslo a proměnná	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- slovní úlohy řešitelné rovnicí nebo soustavou rovnic - jednoduché úrokování		
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem	- funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - schémata, diagramy, grafy, tabulky, nákresy	Závislosti, vztahy a práce s daty	

<p>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti - lineární funkce, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, kvadratická funkce 		
<p>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti načrtne a sestrojí síť základních těles odhaduje a vypočítá objem a povrch těles načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - trojúhelník - čtyřúhelník - jehlan, kužel, koule - jehlan, kužel - jehlan, kužel a koule - kvádr, krychle - podobnost geometrických útvarů (věty o podobnosti trojúhelníků) - slovní úlohy 	<p>Geometrie v rovině prostoru</p>	
<p>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací řeší jednoduché úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické úlohy - netradiční geometrické úlohy 	<p>Nestand. aplikační úlohy a problémy</p>	

5.4. Vyučovací předmět: Informatika

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět informatika umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem pro další vzdělávání a uplatnění.

Předmět je vyučován od 4. ročníku do 10. ročníku a to: 4. r.- 1 h/týd., 5. r. - 1 h/týd., , 6. r. -1 h/týd., 7.r. - 2 h/týd, 8. r.- 2 h/týd., 9. r.- 2 h/týd., 10. r.- 2 h/týd.

I při dvou hodinách týdně je nereálné, aby se nevidomý a těžce zrakově postižený žák naučil stejné činnosti tak rychle, jako vidící. Potřebuje vše pochopit – nevyužívá intuitivnosti a nápovědnosti vizuálního ovládní.

Je nereálné používání internetu nevidomými žáky v nižších ročnících. Pokud má být výuka systematická a nemá jít jen po povrchu, je cesta k práci s internetem zdlouhavá.

Samotná práce s internetem je pro nevidomé velmi náročná a vyžaduje mnoho zkušeností, aby byla efektivní. Nikdy ovšem nedosáhne rychlosti práce vidícího uživatele. Pro nevidomé a těžce zrakově postiženého je každá stránka v podstatě nová aplikace, se kterou se musí naučit pracovat. Využívá sice funkce speciálního software, ale pokaždé v novém prostředí.

Výuka probíhá v počítačové učebně současně v celém ročníku s individuálním přístupem k jednotlivým žákům podle jejich možností a potřeb. Učební osnovy nerozlišují učební látku podle typu a stupně zrakového postižení. Pouze se liší metody práce a rozsah učiva.

Obsahem předmětu Informatika je:

- zvládnutí psaní na klávesnici všemi deseti
- zvládnutí bezpečné orientace na klávesnici hmatem
 - zvládnutí počítače jako kompenzační pomůcky určené k čtení a psaní černotiskových textů. Využití při práci všech smyslů ke kompenzaci zrakové nedostatečnosti:
- zvětšení obrazu (pro slabozraké)
- zvětšení obrazu s hlasovou podporou (pro žáky se zbytky zraku)
- zpřístupnění alternativním způsobem – pomocí dalších dvou smyslů tj. sluchu a hmatu
- získání elementárních dovedností v ovládní výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientování se ve světě informací, tvořivá práce s informacemi a využívání jich při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Integrace průřezových témat

5. ročník – Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení

7. ročník – Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení

10. ročník - Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- stavba mediálních sdělení
- tvorba mediálního sdělení

Pro potřeby našich žáků nejsou zařazeny některé očekávané výstupy z RVPZV, některé výstupy jsou upraveny nebo nahrazeny.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pojmy a představy u těžce zrakově postižených vytváříme na základě hmatového názoru
- ve výuce využíváme mezipředmětové vazby

v mimovyučovací době umožňujeme žákům přístup k počítačům a na internet

Kompetence k řešení problémů

- při práci na PC vedeme žáky k logickému myšlení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat své myšlenky a názory psaním dopisů, e-mailů, a u starších žáků zapojováním se do konferencí na internetu

(www.brailnet.cz)

Kompetence občanské

- při využívání SW vedeme žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k udržování pořádku v počítačové pracovně a systematickému ukládání dat

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

1. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

žák

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- orientuje se na klávesnici bez použití zraku
- zvládá psaní desetiprstovou metodou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

žák

- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty – přesunuto na 2. stupeň
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích – pouze se seznámí, dokončí na 2. stupni
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení – částečně, dokončí na 2. stupni

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

žák

- pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru – nevidomí nepracují s obrázkem

2. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

žák

- zvládá bezpečné orientaci na klávesnici hmatem a psaní desetiprstovou metodou bez použití zraku
- ovládá práci se speciálním softwarem pro zrakově postižené

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

žák

- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

žák

- ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací – podle stupně zrak. postižení
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem – podle stupně zrak. postižení
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě – podle stupně zrak. postižení

Vzdělávací obsah

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. ročník			
<p>Žák(yně)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazuje na počítači a pojmenuje základní části HW - pojmenuje a ukáže na klávesnici bloky kláves - respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady - zapne počítač - zvládá psaní písmen základní a horní řady bez použití zraku - zná funkce klávesy Enter a umí ji použít 	<p>Struktura, funkce a popis počítače</p> <p>Zásady bezpečnosti práce</p> <p>Alfanumerická klávesnice</p> <p>Vnitřní řád pracovny</p> <p>Spouštění počítače</p> <p>Psaní písmen základní a horní řady</p> <p>Klávesa Enter</p>	Základy práce s počítačem	
5. ročník			
<p>Žák(yně)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá popis PC a přídavných zařízení, umí je ukázat - orientuje se v počítačové učebně - respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady - zvládá psaní slov pomocí písmen základní, horní a dolní písmenné řady bez použití zraku - ukáže na klávesnici klávesy Ctrl, Alt, Shift, CapsLock a zná jejich funkci - zapne a vypne počítač 	<p>Struktura, funkce a popis přídavných zařízení</p> <p>Vybavení pracovny</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce</p> <p>Software a hardware</p> <p>Slova ze známých písmen</p> <p>Dolní písmenná řada, velká písm.</p> <p>Klávesy Ctrl, Alt, Shft, CapsLook</p> <p>Ukončení práce</p>	Základy práce s počítačem	Tvorba mediálního sdělení
6. ročník			
<p>Žák(yně)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy SW a HW - orientuje se v SW pro zrakově postižené - respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady - připojí/vloží a odpojí/vyjme přenosný datový nosič z PC - uloží soubor - použije navigační klávesy 	<p>Základní pojmy informační činnosti</p> <p>Seznámení se spec. programy pro ZP</p> <p>Práce s přenosným datovým nosičem</p> <p>Ukládání souboru</p> <p>Psaní písmen na číselné řadě</p> <p>Kurzorové klávesy, Delete, BackSpace</p> <p>Psaní vět</p> <p>Výcvik přesnosti psaní</p>	Základy práce s počítačem	

<ul style="list-style-type: none"> - použije klávesy Delete a BackSpace pro opravu chyby - zvládá psaní jednoduchých vět desetiprstovou metodou - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 			
7. ročník			
<p>Žák(yně)</p> <ul style="list-style-type: none"> - přihlásí se do počítačové sítě - respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady - zvládá psaní čísel z alfanumerické klávesnice, psaní velkých písmen s háčky a čárkami - zvládá bezpečné orientaci na klávesnici hmatem a psaní desetiprstovou metodou bez použití zraku - zvládá psaní souvislého textu - zná základy komunikace pomocí e-mailu 	<ul style="list-style-type: none"> Přihlášení se do sítě Spouštění programů Psaní čísel, velkých písmen s háčky a čárkami, další znaky Výcvik přesnosti a rychlosti psaní Základní způsoby komunikace Elektronická pošta 		<ul style="list-style-type: none"> Tvorba mediálního sdělení
8. ročník			
<p>Žák(yně)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapne a vypne numerický blok, umí zadávat čísla z numerické klávesnice a použít klávesy jako kurzorový blok - orientuje se na v úvodní obrazovce Windows - pohybuje se po ploše a hlavním panelu - zná základní klávesové zkratky Windows - spustí aplikaci ze Start menu, pomocí klávesové zkratky a pomocí zástupce umístěného na ploše - uzavře aplikaci - samostatně napíše kratší text a opraví ho - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> Numerická klávesnice Funkční klávesy Operační systémy a jejich funkce Aplikace Základní funkce textového editoru Úvod do práce s textem Vývojové trendy informačních technologií 		<ul style="list-style-type: none"> Tvorba mediálního sdělení
9. ročník			
<p>Žák(yně)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s aplikačním a kontextovým menu - zná probrané klávesové zkratky Windows - zná probrané klávesové zkratky speciálního SW - orientuje se ve formátech souborů 	<ul style="list-style-type: none"> Společenský tok informací a ochrana práv k duševnímu vlastnictví Seznámení s formáty souborů Práce se spec. SW pro ZP Práce v textovém editoru 	<ul style="list-style-type: none"> Zpracování a využití informací 	

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá práci s textovým editorem - napíše text z diktafonu - vytvoří, odstraní, kopíruje, přesune, přejmenuje soubor, složku - naskenuje text, uloží ho a dále zpracuje - pracuje s úložnými médii - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem 	<p>Práce s diktafonem Práce se soubory a složkami Práce s úložnými médii Skenování Procvičování přesnosti a rychlosti psaní</p>		
10. ročník			
<p>Žák(yně)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá práci se speciálním softwarem pro zrakově postižené - zná klávesové zkratky pro aplikaci Internet Explorer - zvládá práci s bloky - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - ovládá práci s textovými editory a základní funkce tabulkového editoru - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě 	<p>Multimediální využití počítače Práce se spec. SW a HW pro ZP Metody a nástroje vyhledávání informací Elektronická konference Internet – ovládání prohlížeče za použití spec. SW pro ZP Internet – praktické využití Textový editor - MS Word Tabulkový editor - MS Excel Praktické využití nabytých vědomostí</p>	<p>Vyhledávání informací a komunikace Zpracování využitých informací</p>	<p>Stavba mediálních sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>

5.5. Vyučovací předmět: Prvouka

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) *Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu*

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Pro potřeby žáků se zrakovým postižením jsou některé očekávané výstupy upraveny a nahrazeny.

Předmět je vyučován v prvních třech ročnících. Na prvouku ve čtvrtém ročníku navazuje vlastivěda a přírodověda. Prvouka se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět. Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a zdraví.

Při výuce je kladen důraz na využití poznatků v praktickém životě a manipulaci s běžnými předměty, které nás obklopují. Učitel vede vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žák se učí pozorovat a pojmenovat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznává sebe i nejbližšího okolí. Seznamuje se s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí se vnímat lidi a vztahů mezi nimi.

Prvouka se vyučuje v odborné učebně i v běžné třídě. Část výuky, zejména při pobytových akcích, je realizována v přírodě. Podle možností je výuka obohacena audiozáznamy, filmy, vzdělávacími aplikacemi na iPadu, besedami, vycházkami i exkurzemi. Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacího obsahu průřezového téma Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (živých i neživých přírodnin, modelů a obrázků, audio, video)

Podporujeme tvůrčí aktivitu žáků formou návštěv mimoškolních zařízení (botanické a zoologické zahrady, přírodovědných stanic a jiných kulturních akcí apod.)

Kompetence k řešení problémů

Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. problémové hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, odmítnout pomoc, nabídnout pomoc apod.).

Kompetence komunikativní

Vybavujeme žáky komunikačními dovednostmi (požádat o pomoc či ji odmítnout, vyřizování vzkazů, samostatné výpůjčky v knihovně, nakupování).

Kompetence sociální a personální

Vysvětlujeme žákům pravidla chování uvedená ve školním řádu, jejich význam a účel. Provázíme žáky při tvorbě společných třídních pravidel.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k hodnocení a ochraně konkrétních činností člověka v přírodě a rozlišení aktivit, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.

Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k uplatňování základních dovedností a návyků souvisejících s podporou zdraví a bezpečí a s tím související preventivní ochranou.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP ZV za dané období

Místo kde žijeme

žák:

-vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.

Vzhledem k různému stupni zrakového postižení žáků byl změněn očekávaný výstup.

-orientuje se v budově školy a určí význam a určí účel jednotlivých místností (1. ročník)

-rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí (1. ročník)

-začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) vzhledem ke svým zrakovým možnostem (3. ročník)

-rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti vzhledem ke svým zrakovým možnostem (3. ročník)

Lidé kolem nás

žák:

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (1. a 2. ročník)

-odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (2. ročník)

Rozmanitost přírody

žák:

-pozoruje, popíše, porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích vzhledem ke svým zrakovým možnostem (1. – 2. ročník)

-roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě vzhledem ke svým zrakovým možnostem (2. – 3. ročník)

-provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů vzhledem ke svým zrakovým možnostem (3. ročník)

Člověk a jeho zdraví

žák:

-uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (1. – 3. ročník)

-rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (1. – 3. ročník)

-chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek (1. – 3. ročník)

- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu vzhledem ke svým zrakovým možnostem (3. ročník)
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (1. – 3. ročník)

Lidé a čas

žák:

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (1. - 3 ročník)
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či údaje při řešení různých situací v denním životě, historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije (2. - 3. ročník)

Vzhledem k různému stupni zrakového postižení žáků byl změněn očekávaný výstup.

- seznamuje se některými rodáky, kulturními či historickými památkami, významnými událostmi regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije podle zrakových možností (2. - 3. ročník)
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití zvyčích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost (1. – 3. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. ročník			
zná svou adresu, uvede rozdíl mezi vesnicí a městem, uvede, kde lidé nakupují	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, význačné budovy, hřiště a sportoviště v okolí, orientace v obci, obchody	Místo kde žijeme	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí – téma Škola, spolužáci a učitelé
orientuje se v budově školy a určí význam a určí účel jednotlivých místností	škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace název školy, jméno třídní učitelky a spolužáků, orientace v budově školy a určení účel jednotlivých místností, školní pomůcky, uspořádání prac. místa, čas k práci a odpočinku		Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola – téma Škola, spolužáci a učitelé
rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	chování lidí, nežádoucí formy chování		

uplatňuje základní pravidla silničního provozu	nácvik správného chování chodce na chodníku a krajnici, při přecházení vozovky na přechodu pro chodce světelná a zvuková signalizace na přechodech		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům na modelové situaci pojmenuje předpokládané pocity účastníků, dokáže zhodnotit konfliktní situace a navrhne způsob řešení, pozorně naslouchá druhým, respektuje třídní pravidla	chování lidí, nežádoucí formy chování rodina soužití lidí domov tolerance k odlišnostem spolužáků zvládání vlastní emocionality, respektování a zhodnocení pravidel třídy	Lidé kolem nás	Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí– téma Chování lidí Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Řešení problémů – téma Nežádoucí formy chování
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase – rok, měsíc, týden, den odhad trvání běžných denních činností a přiřazení k časovým údajům (ráno – noc) celá hodina na ciferníku současnost, minulost a budoucnost v našem životě (dříve – později než)	Lidé a čas	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití zvyčích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	současnost a minulost práce našich předků vánoční a velikonoční zvyky a tradice		

<p>pozoruje, popíše, porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích vzhledem ke svým zrakovým možnostem rozlišuje některé jehličnaté a listnaté stromy pojmenuje jarní rostliny pozná některá zvířata dle jejich určujících znaků</p>	<p>roční období a jejich charakteristika stromy listnaté a jehličnaté jarní rostliny domácí a volně žijící zvířata a jejich mláďata, domácí mazlíčci</p>	<p>Rozmanitost přírody</p>	
<p>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti dokáže rozlišit odpady vhodné ke třídění</p>	<p>třídění běžných materiálů (plast, sklo, papír, kov, dřevo) základy třídění a recyklace odpadů</p>		
<p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozlišuje dopravní prostředky</p>	<p>hygienické a preventivní návyky, péče o chrup části lidského těla naše smysly základy správné životosprávy (výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim) bezpečná místa pro hru a trávení volného času, zásady bezpečného chování dopravní prostředky</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena– téma Osobní bezpečí</p>
2. ročník			
<p>popíše svůj domov, zná pojem Česká republika porovná a najde rozdíly v bydlení a dostupnosti služeb mezi různými typy sídel (město, vesnice, typ domu) popíše pozici v obci: P – L, před – za</p>	<p>prostředí domova, Česká republika typy bydlení rozdíl mezi městem a vesnicí orientace v obci</p>	<p>Místo, kde žijeme</p>	

<p>rolišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>na modelové situaci pojmenuje předpokládané pocity účastníků, dokáže zhodnotit konfliktní situace a navrhne způsob řešení, pozorně naslouchá druhým, respektuje třídní pravidla odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností pokusí se představit povolání v modelových situacích</p>	<p>rodina (rodiče, sourozenci, prarodiče) chování lidí soužití lidí tolerance k odlišnostem spolužáků zvládání vlastní emocionality, respektování a zhodnocení pravidel třídy</p> <p>povolání a pracovní činnosti</p>	<p>Lidé kolem nás</p>	<p>Multikulturní výchova - Lidské vztahy – téma: Chování lidí</p>
<p>využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě zná měsíce v roce a přiřadí je k ročním obdobím rolišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití zvyčích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost seznámí se s některými rodáky nebo významnými osobnostmi, kulturními a historickými památkami, seznámí se s pověstí nebo bájí</p>	<p>orientace v čase – rok, měsíc, týden, den odhad trvání běžných denních činností a přiřazení k časovým údajům půl a celá hodina na ciferníku současnost, minulost a budoucnost v našem životě současnost a minulost práce našich předků a jejich hodnota vánoční a velikonoční zvyky a tradice</p> <p>významné osobnosti</p>	<p>Lidé a čas</p>	
<p>pozoruje, popisuje, porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích vzhledem ke svým zrakovým možnostem</p>	<p>roční období a měsíce v roce</p>	<p>Rozmanitost přírody</p>	<p> Enviromentální výchova – Vztah člověka k prostředí – téma</p>

<p>roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě vzhledem ke svým zrakovým možnostem</p> <p>rozdělí a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka</p> <p>dle určujících znaků pozná zvířata a jejich mláďata, ptáky</p> <p>zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně</p> <p>chová se ohleduplně k přírodě a učí se ji chránit</p> <p>dokáže rozlišit odpady vhodné ke třídění</p> <p>uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>zná zásady chování při úrazu a nacvičuje je v modelových situacích</p>	<p>jehličnaté a listnaté stromy</p> <p>ovoce a zelenina</p> <p>byliny a dřeviny</p> <p>les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka</p> <p>domácí, hospodářská a volně žijící zvířata</p> <p>ochrana a ohleduplné chování k přírodě</p> <p>třídění a recyklace odpadu</p> <p>hygienické a preventivní návyky, péče o chrup</p> <p>části lidského těla</p> <p>naše smysly</p> <p>základy správné životosprávy (výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim)</p> <p>bezpečná místa pro hru a trávení volného času, zásady bezpečného chování</p> <p>nemoc a úraz, svědek úrazu</p>	<p>Člověk a zdraví</p>	<p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>
<p>3. ročník</p>			
<p>začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) vzhledem ke svým zrakovým možnostem</p> <p>poznává základní údaje o naší vlasti</p>	<p>orientace v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině, riziková místa a situace po cestě do školy, účel veřejných a společenských budov (muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod.)</p> <p>pozná významné památky a památky v okolí bydliště</p> <p>orientace v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí, komunikace s prodávčem</p>	<p>Místo kde žijeme</p>	

zná světové strany a popíše směrovou růžici	Česka republika, členství v Evropské unii, sousední státy, státní symboly světové strany		
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti vzhledem ke svým zrakovým možnostem pozná některé druhy peněz	přírodní a umělé prvky v krajině rozlišování některých druhů peněz		
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům na modelové situaci pojmenuje předpokládané pocity účastníků, dokáže zhodnotit konfliktní situace a navrhne způsob řešení, pozorně naslouchá druhým, respektuje třídní pravidla	rodina chování a soužití lidí tolerance k odlišnostem spolužáků zvládání vlastní emocionality, respektování a zhodnocení pravidel třídy	Lidé kolem nás	
využívá časové rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti odvodí význam a potřebu různých povolání a činností uvědomuje si význam vynálezů pro společnost	práce lidí v minulosti a současnosti lidské vynálezy (rozdělávání ohně, telefon, žárovka, rádio a televize, železnice, počítač, internet)	Lidé a čas	
seznamuje se některými rodáky, kulturními či historickými památkami, významnými událostmi regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	kultura, současnost a minulost v našem životě báje, mýty, pověsti		

<p>poznává stavbu těla rostlin roztrídí některé přírodniny podle nápadných znaků pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat</p>	<p>znaky života rostlin stavba těla rostlin význam rostlin pro člověka kvetoucí a nekvetoucí rostliny byliny a dřeviny houby</p>	Rozmanitost přírody	 Enviromentální výchova – Základní podmínky života – téma Živá a neživá příroda
<p>uveďte příklady výskytu organismů ve známé lokalitě vzhledem ke svým zrakovým možnostem seznamuje se se stavbou a způsobem života živočichů</p>	<p>rozmanitost živočichů: vnitřní a vnější stavba, znaky života (příjem potravy a vody, dýchání, vylučování odpadních látek, pohyb, rozmnožování a vývoj)</p>		
<p>jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů vzhledem ke svým zrakovým možnostem</p>	<p>vlastnosti látek (skupenství pevné, kapalné a plynné, rozpustnost, hořlavost, barva a chuť) vážení a měření hmotnost, objem, teplota</p>		
<p>poznává neživou přírodu seznamuje se se sluneční soustavou</p>	<p>voda, vzduch, nerosty a horniny, půda sluneční soustava</p>		
<p>chová se ohleduplně k přírodě a učí se ji chránit dokáže rozlišit odpady vhodné ke třídění</p>	<p>ochrana a ohleduplné chování k přírodě třídění a recyklace odpadu</p>		
<p>zná základní pravidla pro chodce správně přechází vozovku podle svých zrakových možností zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) podle svých zrakových možností předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času zná základní zásady první pomoci, v modelových situacích nacvičuje komunikaci s operátory tísňových linek</p>	<p>dopravní výchova: základní pravidla správného přecházení vozovky a bezpečné jízdy na kole, některé dopravní značky</p> <p>osobní bezpečí: zásady první pomoci, komunikace s neznámými lidmi, vyhledávání bezpečných míst pro hru a trávení a volného času</p>	Člověk a jeho zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – téma Bezpečné na silnici

(čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku) chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná		
poznává stavbu lidského těla a základní funkce orgánových soustav	lidské tělo: stavba těla (kostra, svaly, kůže), základní funkce orgánových soustav (srdce a cévy, plíce, ledviny, žaludek a střeva, mozek a mícha)	
uplatňuje zásady zdravé výživy	bílkoviny a tuky, cukry, vláknina, vitamíny a minerály	

5.6. Vyučovací předmět: Přírodověda

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Pro potřeby žáků se zrakovým postižením jsou některé očekávané výstupy upraveny.

Předmět je vyučován od čtvrtého do šestého ročníku. Program předmětu staví na elementárních znalostech, které žáci získali v prvouce i dalších předmětech. Současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro předměty přírodopis, fyzika a chemie. Základní znalosti a dovednosti přírodovědy slouží i pro další předměty – například pro Svět práce. Každé téma je propojeno se znalostmi a dovednostmi z oblasti Výchovy ke zdraví.

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů:

- Rozmanitost přírody, jako poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody.
- Člověk a jeho zdraví, jako základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Součástí předmětu je část zabývající se nejobecnějšími pojmy, jejich porozuměním a dovedností správně je používat – aplikovat je. Další část předmětu je založena na činnostním – tvořivém učení, praktických pokusech a na pozorování.

K nejčastějším metodám a formám patří kooperativní a projektová výuka, vycházky, exkurze spojené s pozorováním. Důraz klademe na schopnost popisovat pozorované a vyhledávat informace z různých dostupných zdrojů vzhledem ke zrakovým možnostem žáka. Na výuku ve

vyučovacích hodinách navazují různé akce, například návštěvy výzkumných zařízení, exkurze botanických a zoologických zahrad, různých ekosystémů a podobně. Část výuky, zejména při pobytových akcích, je realizována v přírodě. Podle možností se několikrát v roce je výuka doplňována audiozáznamy a videozáznamy, filmy, besedami, vycházkami i exkurzemi.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Multikulturní výchova a Enviromentální výchova.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (živých i neživých přírodnin, modelů a obrázků, audio, video)

Podporujeme tvůrčí aktivitu žáků formou ekologických soutěží, návštěv mimoškolních zařízení (botanické a zoologické zahrady, přírodovědných stanic apod.)

Kompetence k řešení problémů

Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. problémové hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, nabídnout pomoc, odmítnout pomoc, odmítání návykových látek apod.).

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k diskusi na aktuální ekologická témata (recyklace, globální oteplování apod.)

Kompetence sociální a personální

Během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků (projektové učení).

Kompetence občanské

Vedeme žáky k hodnocení konkrétních činností člověka v přírodě a rozlišení aktivit, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.

Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k uplatňování základních dovedností a návyků souvisejících s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP ZV za dané období

Rozmanitost přírody

Žák:

-objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka (4.- 6. ročník)

-vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součást vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období (6. ročník)

-zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí vzhledem ke svým zrakovým možnostem (4., 6. ročník)

- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vzhledem ke svým zrakovým možnostem (4.- 6. ročník)
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat (6. ročník)
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit (6.ročník)
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu vzhledem ke svým zrakovým možnostem (4., 6. ročník)

Člověk a jeho zdraví

Žák:

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života (5. ročník)
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození (5. ročník)
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob (5. ročník)
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích stimulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista (5. a 6. ročník)
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché postupy odmítání návykových látek (5. ročník)
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou (4. - 5. ročník)
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc (5. ročník)
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi děvčaty a chlapci (5. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. ročník			
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka	Živá a neživá příroda Přírodnina a výrobek	Rozmanitost přírody	Enviromentální výchova – Základní podmínky života – téma Živá a neživá příroda
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu vzhledem ke svým zrakovým možnostem	Látky a jejich vlastnosti		
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do	Třídění organismů –		

<p>známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vzhledem ke svým zrakovým možnostem</p>	<p>houby - části těla a jejich funkce, třídění do skupin na jedlé, nejedlé a jedovaté první pomoc při otravě</p> <p>živočichové - znaky života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <p>Rostliny - znaky života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p>		
<p>zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí vzhledem ke svým zrakovým možnostem</p>	<p>Ekosystémy – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva</p>		<p>Enviromentální výchova - Ekosystémy - téma Ekosytémy</p>
<p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<p>Dopravní výchova v modelových situacích, při vycházkách a výletech</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p>	

5. ročník			
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vzhledem ke svým zrakovým možnostem	Třídění organismů -bezobratlí a obratlovci -praktické třídění na základě stavby těla, způsobu výživy a výskytu vybraných zástupců	Rozmanitost přírody	
-objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Podmínky života na Zemi -význam slunečního záření, vody, vzduchu a půdy pro rostliny a živočichy		Enviromentální výchova - Základní podmínky života - téma Podmínky života na Zemi
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy vzhledem ke svým zrakovým možnostem	Člověk Životní podmínky člověka na Zemi. Odlišnosti od ostatních živočichů. Lidské rasy, jejich odlišnosti	Člověk a jeho zdraví	Multikulturní výchova – Etnický původ- téma lidské rasy
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Základní funkce orgánových soustav		
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Základy sexuální výchovy		
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Vývoj dítěte před a po jeho narození, etapy lidského života		
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na	Péče o zdraví, zdraví životní styl, správná		

právněné nároky jiných osob	výživa, pitný režim, prevence nemocí a úrazů		
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Ošetření drobných poranění a zajištění lékařské pomoci		
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou především v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Chování v situacích ohrožujících zdraví, návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví		
6. ročník			
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Třídění organismů třídění na základě stavby těla, způsobu výživy a výskytu vybraných zástupců	Rozmanitost přírody	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Rozmanitost podmínek na Zemi základní společenstva ve vybraných lokalitách (přírodní pásy), podnebí a počasí		
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Země a Vesmír Sluneční soustava, pohyby Země a jejich vliv na střídání ročních období a dne a noci, působení gravitace a		

	magnetické síla, poznávání a dobývání Vesmíru		
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Člověka a technika vlastnosti a změny látek, měření délky, času, hmotnosti, objemu, teploty, jednoduché stroje - kladka, páka, kolo		
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Člověk a přírodní zdroje -vzduch, voda, půda, nerosty a horniny -energie, domácí spotřebiče		Enviromentální výchova - Vztah člověka k prostředí – téma Člověk a přírodní zdroje Enviromentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - téma Energie
stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Člověk a prostředí Ochrana přírody a krajiny, rizika v přírodě (mimořádné události)		

5.7. Vyučovací předmět: Vlastivěda

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) *Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu*

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Pro potřeby žáků se zrakovým postižením jsou některé očekávané výstupy upraveny.

Předmět je vyučován od čtvrtého do šestého ročníku. Program předmětu staví na elementárních znalostech, které žáci získali v prvouce i dalších předmětech. Současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro předměty zeměpis, dějepis, občanská výchova. Základní znalosti a dovednosti přírodovědy slouží i pro další předměty – například pro Svět práce. Každé téma je propojeno se znalostmi a dovednostmi z oblasti Výchovy ke zdraví.

Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů:

Místo, kde žijeme žákům přibližuje chápání organizace života ve společnosti. Vede žáky k praktickému poznávání místních, regionálních skutečností. Postupně rozvíjí vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás vede žáky k upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi. Seznamuje žáky se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě.

Lidé a čas rozvíjí orientaci v čase, v postupu událostí a utváření historie. Snaží se o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti.

Nejčastěji je výuka realizována prostřednictvím následujících metod a forem - skupinové vyučování, projektová výuka. Podle možností se několikrát v roce je výuka doplňována audiozáznamy a videozáznamy, filmy, besedami, vycházkami i exkurzemi.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (živých i neživých přírodnin, modelů a obrázků, audio, video)

Kompetence k řešení problémů

Vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. problémové hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, odmítnout pomoc, nabídnout pomoc, odmítání návykových látek apod.).

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k diskusi a hodnocení dějinných i současných společenských událostí.

Kompetence sociální a personální

Během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků (projektové učení).

Kompetence občanské

Vytváříme pozitivní vztah k historii, kultuře a umění formou pořádání vlastních výstav, návštěvou muzeí, veřejných výstav.

Vytváříme dostatek příležitostí k poznávání kulturních a historických památek; využíváme k tomu i výhodnou polohu školy.

Učíme žáky vhodnému chování na kulturních akcích, seznamujeme je s reáliemi kulturního života ze současnosti i naší historie.

Učíme žáky všimnout si krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Kompetence pracovní

Učíme žáky pracovat s informačními a komunikačními technologiemi jako významnou složkou gramotnosti osob se zrakovým postižením při přípravě projektů a referátů.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP ZV za dané období

Místo kde žijeme

Žák:

určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu (4., 6. ročník)

určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě (4. – 5. ročník)

rozlišuje mezi náčrtý, plány a základní typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vše s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka (4. – 6. ročník)

vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického vše s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka (6. ročník)

zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

Lidé kolem nás

Žák:

vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) (4. ročník)

rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení (4. ročník)

rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy (4. ročník)

orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy (4. – 5. ročník)

poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) (4. ročník)

Lidé a čas

Žák:

pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy (4. – 6. ročník)

využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka (5.- 6. ročník)

rozpoznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik (4., 6. ročník)

srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik (4. – 6. ročník)

objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů (4., 6. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4. ročník			
vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	Místo kde žijeme	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy,		
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky přihlednutím ke zrakovým možnostem žáka	okolní krajina - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů		
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky s přihlednutím ke zrakovým možnostem žáka	orientuje se na mapě České republiky, země ČR a jejich největší města, poloha sousedních států ČR mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky světové strany		
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě			

vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině , v obci (městě)	rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	Lidé kolem nás	Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí- téma Chování ve škole i mimo školu
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace		Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy - téma Chování ve škole i mimo školu Výchova demokratického občana- Občanská společnost a škola - téma Chování ve škole i mimo školu
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, předcházení konfliktům		Multikulturní výchova- Lidské vztahy- téma Lidská práva
orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	vlastnictví , používání peněz v běžných situacích, odhad a kontrola ceny nákupu		Multikulturní výchova -Princip sociálního smíru a solidarity
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	orientace v čase a časový řád –kalendář, letopočet, století	Lidé a čas	
rozpoznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost báje, mýty, pověsti staré pověsti české		

<p>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka</p> <p>objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>současnost a minulost v našem životě Starší české dějiny -nejstarší osídlení naší vlasti -Velká Morava -Cyril a Metoděj - Přemyslovský stát -pojmy románský a gotický sloh -Lucemburkové, doba Karla IV. -Jan Hus -husitství -Jiří z Poděbrad</p>		
5. ročník			
<p>a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p>	<p>obec (město), místní krajina – význačné budovy, dopravní síť</p>	<p>Místo kde žijeme</p>	
<p>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základní typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a p</p> <p>rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli obytné v přírodě</p>	<p>okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany</p> <p>-poloha, povrch, vodstvo ČR</p>		

	mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		
rolišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	naše vlast – národ, státní symboly, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly		
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – téma Sousední státy České republiky a další evropské státy
orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz	Lidé kolem nás	
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	orientace v čase a časový řád –kalendář, letopočet, století	Lidé a čas	
rozpoznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	regionální památky báje, mýty, pověsti		
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	současnost a minulost v našem životě Starší české dějiny Habsburkové - doba Rudolfa II., renesance Bitva na Bílé hoře Jan Amos Komenský, baroko -Marie Terezie -reformy Josefa II.		Multikulturní výchova- Kulturní diference- téma Kulturní a historické zajímavosti

	-život v 19. století, významné události a osobnosti		
6. ročník			
vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického vše s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka rozpoznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod	Místo kde žijeme	Multikulturní výchova- Multikulturalita- téma Kraje české republiky
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR		
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí rozlišuje mezi náčrty, plány a základní typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vše s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá – téma Evropské státy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané – téma Evropské státy
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	současnost a minulost v našem životě Nové české dějiny -I. světová válka		Výchova demokratického občana- Občan, občanská společnost a stát- téma II. Světová válka

<p>využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek s přihlédnutím ke zrakovým možnostem žáka objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>-vznik samostatného Československa -T. G. Masaryk -život mezi válkami -II. světová válka -poválečná Evropa -život v komunistickém Československu -Sametová revoluce, rok 1989 - rozdělení Československa</p>		<p>Výchova demokratického občana- Princip formy participace občanů v politickém životě - téma II. Světová válka</p> <p>Výchova demokratického občana- Formy participace občanů v politickém životě - téma Sametová revoluce</p>
--	---	--	---

5.8. Vyučovací předmět : Hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu HV tvoří činnosti vokální (práce s hlasem, kultivace mluvního a pěveckého projevu, vytváření správných pěveckých návyků), činnosti instrumentální (hra na rytmické, případně melodické hud. nástroje a její využití v hudebním projevu žáků), činnosti hudebně pohybové (reagování na hudbu pohybem) a činnosti poslechové (aktivní vnímání hudby, jejího myšlenkového a emocionálního obsahu a výrazových prostředků, základy dějin české i světové hudby, hudba různých stylů a žánrů a základní informace o praxi kulturního života).

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Organizační vymezení : vyučování hromadné, případně skupinové (více ročníků ve třídě)

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - (rozvoj schopnosti poznávání,kreativita - rozpracováno v tabulce)

b) Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

* Přibližují žákům hudební skladatele a interprety vyprávěním o jejich životě a lidských hodnotách

* Vyžadují od žáků slovní formulaci dojmů z poslouchané hudby

Kompetence komunikativní:

- * Žáci vyjadřují vlastní názor na poslouchanou hudbu, vyslechnou názory spolužáků
- * Při společném zpěvu vybere každý žák jednu píseň a všichni navzájem svou volbu respektují

Kompetence sociální a personální:

- * Při společném zpěvu se žáci učí vzájemně se podporovat a respektovat rozdíly v hudebních schopnostech spolužáků. Usilují o dobrý výsledek společného zpěvu

Kompetence občanské:

- * Prostřednictvím myšlenkového rozboru vhodných skladeb rozvíjím vlastenecké citění a kulturní vědomí žáků
- Využívám též výchovné a vzdělávací strategie školy.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny jinými.

Očekávané výstupy z RVP ZV za první období:

Žák

- * zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

(1. - 3. roč.)

- * rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednoduchých hudebních forem (3. roč.)

- * využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře (1. - 3. roč.)

- * reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

na znějící hudbu reaguje pohybovými prvky, zvolenými adekvátně ke stupni zrakového, případně tělesného postižení a na základě individuálních možností (v předchozím slova smyslu) vyjadřuje pohybem metrum, tempo, dynamiku a směr melodie. (1. - 3. roč.)

- * rozlišuje jednotlivé kvality tónů, (1. - 3. roč.) rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby (3. roč.)

- * rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně- instrumentální (2. - 3. roč.)

Odůvodnění: zrakové, tělesné, event. neurologické postižení limituje žákovi hrubou motoriku a ovlivňuje schopnost prostorové orientace → pohybové aktivity nutno individuálně přizpůsobit

1. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	* pěstování správných pěveckých dovedností a návyků (dýchání, vý-	vokální činnosti	Osobnostní a sociální výchova: osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového(sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (návčik písní), poslechové činnosti (poslech

<p>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie rozlišuje jednotlivé kvality tónů</p>	<p>slovnost, intonace, tvoření tónu) * ozvěna melodická * realizace 8-10 převážně lid. písní v durové tónině * ozvěna rytmická * doprovodná hra na Orffovy nástroje dle návodu učitele i formou improvizace</p> <p>* správný postoj při zpěvu * hra na tělo (doprovod k písním) * znázornění výšky tónu, tempa a charakteru písní (ukolébavka, pochod) jednoduchými pohybovými prvky</p> <p>* zvuk-tón, sedm základních tónů * hudba-pojem * tóny hluboké-vysoké, tóny dlouhé-krátké * silně-slabě, pomalu-rychle, vesele-smutně * hudební nástroj, skladba * koncert, hudebník, posluchač * melodie-doprovod * předehra * tón nižší - vyšší * výrazové možnosti hudby (přírodní zvuky, pohádkové postavy, nálady a pod.)</p>	<p>Instrumentální činnosti</p> <p>hudebně pohybové činnosti</p> <p>poslechové činnosti hudební pojmy</p>	<p>hudby, rozlišování zvuků hud. nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.) -cvičení dovednosti zapamatování: téma - vokální činnosti (nácvik pěveckého repertoáru) Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně - dle indiv. schopností - i na jiné nástroje)</p>
---	---	--	--

	<p>* seznámení se zvukem hud. nástrojů (klavír, housle, zobc. flétna, kytara, Orffův instrumentář)</p> <p>* poslech lid. písní různého charakteru, poslech krátkých programních skladeb (cca 4 skl.)</p>		
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2. ročník			
<p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně- instrumentální</p>	<p>* upevňování a další rozvoj pěveckých dovedností (intonace, rytmus, výslovnost, prvky dynamiky , rozšiřování hlasového rozsahu atd.)</p> <p>* melodizace a rytmizace slovních modelů (otázka-odpověď)</p> <p>* realizace 8-10 lid. i umělých písní v durové i mollové tónině</p> <p>* doprovodná hra na Orffův instrumentář, event. zobc. flétnu a pod.</p> <p>* vyjádření tempa, rytmu a charakteru písní, směru melodie pomocí jednoduchých pohybových prvků.</p> <p>* hra na tělo</p>	<p>vokální činnosti</p> <p>Instrumentální činnosti</p> <p>hudebně-pohybové činnosti</p> <p>poslechové činnosti, hudební pojmy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (nácvič písní), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků hud. nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.)</p> <p>- cvičení dovednosti zapamatování: téma-vokální činnosti (nácvič pěveckého repertoáru)</p> <p>Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností-i na jiné nástroje)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> * melodie stoupající-klesající * rytmus-pojem * píseň↔nástrojová skladba * hudební skladatel * píseň lidová↔umělá * mezihra * rozlišování charakteru písní (taneční, pochod atd.) * vztah tón↔nota * základní notové znaky (c-h) * dvojjzvuk, akord * stupnice-pojem * hudba jako vyjadřovací prostředek (vypráví příběhy, charakterizuje postavy apod.) * dynamika-pojem * pojem „doba“ * pojem takt (2/4,3/4) * těžká doba, lehká doba * pomlka * cvičení na rozlišování výšky, délky, síly tónu * příčná flétna, trubka, klarinet, kontrabas, buben * skl. B.Smetany, P.I.Čajkovského, C.Saint-Saënsa a j. státní hymna, dětský sbor 	<p>hudební nástroje</p> <p>poslechové skladby</p>	
--	--	--	--

3. ročník

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</p> <p>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednoduchých hudebních forem</p> <p>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p> <p>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně- instrumentální</p>	<p>* rozvoj pěveckých dovedností</p> <p>* improvizální obměny písní</p> <p>* realizace 8-10 lid. i umělých písní v durové a mollové tónině</p> <p>* doprovodná hra na Orffovy nástroje, event. zobc. flétnu, dle indiv. dispozic improvizace přede hry a mezihry</p> <p>* hra na tělo</p> <p>* rytmický pohyb z místa, přeměnný krok</p> <p>* cvičení na rozlišování výšky, délky, síly tónu</p> <p>* p, mf, f</p> <p>* kánon</p> <p>* hudba k různým příležitostem (koncertní, odpočinková, taneční, slavnostní)</p> <p>* opakování- takt, (2/4, 3/4, 4/4)</p> <p>* taktování na 2 doby</p> <p>* opakování-repetice</p> <p>* opak. notových znaků c-h</p> <p>* motiv</p>	<p>vokální činnosti</p> <p>instrumentální činnosti</p> <p>hudebně-pohybové činnosti</p> <p>poslechové činnosti- hudební pojmy</p> <p>hudební nástroje</p> <p>skladby k poslechu</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (návčik písní), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků hud. nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.)</p> <p>- cvičení dovednosti zapamatování: téma-vokální činnosti (návčik pěveckého repertoáru)</p> <p>Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností i na jiné nástroje)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> * polka v lidové písni i stylizaci * nota celá-půlová * violoncello, lesní roh, činel, tympán, fagot * nejméně 5 skladeb z děl B.Smetany, A.Dvořáka, W.A.Mozarta, R.Schumanna a dalších 		
--	--	--	--

Očekávané výstupy z RVP ZV za druhé období

Žák: * zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti (4.- 6. roč.)

* realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.

písně nastuduje náslechovou metodou a realizuje je - v rámci svých individuálních schopností - zpěvem, hrou, doprovodnou hrou a pohybovými prvky odvíjejícími se od druhu a stupně postižení (4.-6. ročník)

* využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní (4.-6. roč.)

* rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby (6.roč.)

* vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci

* rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny (6.roč.)

* ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace v závislosti na druhu a stupni postižení (zrakové, tělesné, neurologické) a na základě individuálních schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků (4.-6. roč.)

Výstup: „Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not“ nahrazen formulací: „Písně nastuduje náslechovou metodou a realizuje je - v rámci svých individuálních schopností - zpěvem, hrou, doprovodnou hrou

a pohybovými prvky, odvíjejícími se od druhu a stupně jeho postižení“.

Odůvodnění: černotisková notace je graficky návodná (čím vyšší tón, tím vyšší poloha v notové osnově), Braillov notopis nikoliv. Studium bodového notopisu je proto dlouhodobější a náročnější a probíhá v hodinách, speciálně k tomu určených (HN, individuální hra na hudební nástroje). Nahrazení „ tance“ „pohybovými prvky“ - viz.výše.

Výstup: „Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace „upraven takto:“ V závislosti na druhu a stupni postižení (zrakové, tělesné, neurologické) na základě individuálních schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem s eventuelním využitím tanečních kroků
 Odůvodnění: zrakové, tělesné, event. neurologické postižení atd. viz.výše.

4. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.</p> <p>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p>	<p>* další upevňování pěveckých dovedností. čistá intonace, rytmus, výslovnost, tvoření tónu atd. * základy dvojhlasu a kánonu - dle schopností žáků * realizace 8-10 lid. a umělých písní v dur i moll</p> <p>* doprovodná hra na Orffovy nástroje jedno i vícehlasá * improvizace předeher a meziher na Orffův instrumentář, event. dle indiv. schopností na melodické nástroje</p> <p>* taktování na 2 a 3 doby * hra na tělo * taneční krok polkový a valčíkový-použití: ke zpívaným písním a instr. skladbám</p> <p>* barva tónu (různé hud. nástroje, lidský hlas) * téma</p>	<p>vokální činnosti</p> <p>Instrumentální činnosti</p> <p>hudebně-pohybové činnosti</p> <p>poslechové činnosti, hudební pojmy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (nácvič písní), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků hud. nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.) - cvičení dovednosti zapamatování: téma - vokální činnosti (nácvič pěveckého repertoáru) Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností-i na jiné nástroje)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> * dvojhlas * rozlišování tónorodu dur a moll * stupnice dur, akord dur * nota čtvrtová * valčík a polka v lidové písni i stylizaci * viola, pikola, hoboj, tuba, akordeon * nástroje smyčcové↔dechové * symfonie (v návaznosti na pojem symfonický orchestr-3.ročník) * opera (základní informace+ukázka) * nejméně 6 poslechových skladeb z děl Smetany, Dvořáka, Mozarta, Bacha, Haydna, Schumanna a dalších * vyprávění o životě skladatelů poslouchané hudby * význam Smetany a Dvořáka (základní informace) 	<p>hudební nástroje</p> <p>hudební formy</p> <p>poslech a dějiny hudby</p>	
--	---	--	--

5. ročník

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých	* upevňování pěveckých dovedností, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	vokální činnosti	Osobnostní a sociální výchova - Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení smyslového (sluchového) vnímání: témata - vokální činnosti (návčik písni), poslechové činnosti (poslech hudby, rozlišování zvuků

<p>individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.</p> <p>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p>	<p>* jednohlas, příp. dvojhlas dle schopností jednotlivců i celé třídy</p> <p>* realizace 8-10 písní lid. i umělých v dur i moll, nácvik státní hymny</p> <p>* hra na Orffovy nástroje, event. na zobc. flétnu a další nástroje-doprovod k písním, improvizace přede hry a mezihry</p> <p>* taktování na 2,3 a 4 doby</p> <p>* pohybový doprovod písní (instr. hudby) hrou na tělo nebo s použitím zákl. tanečních kroků</p> <p>* inspirace, okolnosti vzniku skladby, hudební charakteristika</p> <p>* hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, dynamika, kontrasty atd.)</p> <p>* dojmy žáků z poslouchané hudby</p> <p>* hudba vokální, instrumentální</p> <p>* dirigent, kapelník, sbormistr</p> <p>* lidová kapela</p> <p>* smyčcové všechny, dechové: dřevěné, žesťové, harfa, bicí</p>	<p>instrumentální činnosti</p> <p>hudebně-pohybové činnosti</p> <p>poslechové činnosti, hudební pojmy</p> <p>hudební nástroje</p> <p>hudební formy</p>	<p>hudebních nástrojů, instrumentálních a vokálních těles, kvality tónů.)</p> <p>- cvičení dovednosti zapamatování: téma-vokální činnosti (nácvik pěveckého repertoáru)</p> <p>Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv. schopností i na jiné nástroje)</p>
--	--	--	---

<p>vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>* taktování, hra na tělo, pohybové projevy s použitím tanečních prvků</p> <p>* rozbor a charakteristika poslouchané hudby (hudební prostředky, inspirace atd.)</p> <p>* slovní interpretace poslouchané hudby-hovoří</p> <p>žáci</p> <p>* stupnice moll, akord moll</p> <p>* nástroje smyčcové, dechové, bicí, harfa-opak.</p> <p>* nové: cembalo, varhany</p> <p>* opera (průběh představení, chování v divadle)</p> <p>* symfonie (rozlišení charakteru a tempa jednotlivých vět)</p> <p>* opak.-variace, symfon. báseň</p> <p>* nové: balet, nástrojový koncert (zákl. charakteristika)</p> <p>* 6-8 poslech. skladeb (Smetana, Dvořák, Mozart, Novák, Paganini, Mendelssohn aj.</p> <p>* vhledy do života skladatelů poslouchané hudby</p> <p>* život a význam W.A.Mozarta</p>	<p>hudebně-pohybové činnosti</p> <p>poslechové činnosti, hudební pojmy</p> <p>hudební nástroje</p> <p>hudební formy</p> <p>poslech a dějiny hudby</p>	
--	---	---	--

2. stupeň

Očekávané výstupy z RVP ZV za třetí období

Žák: * využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách (7.-10. roč.)

* uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého (7.-10. roč.)

* reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace

reprodukuje na základě svých indiv. hudebních schopností a dovedností různé motivy a témata, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace (7.-10. roč.)

* realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.

* rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu a pohybových schopností a mantinelů daných druhem a stupněm postižení (zrakové, tělesné, neurologické) předvede jednoduchou pohybovou vazbu (7.-10. roč.)

* orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku (7.-10.roč.)

* zařadí na základě indiv. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami (9.-10.roč.)

* vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění (9.-10. roč.)

Výstup: „ Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně - pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu upraven takto: „Rozpozná některé z různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně - pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních a pohybových schopností a mantinelů daných druhem a stupněm zdravotního postižení, předvede jednoduchou pohybovou vazbu“.

Odůvodnění: zrakové, tělesné, event. neurologické postižení atd. viz.výše.

Výstup: „Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů“ upraven takto: Realizuje... atd. „ písně různých stylů a žánrů“

Odůvodnění: Realizace - tedy interpretace - instrumentální skladby představuje pro zrakově postiženého žáka nutnost dlouhodobého soustředěného studia, doplněného kvalitní domácí přípravou a individuální pomocí pedagoga. V hodinách Hv mohou tedy tento požadavek splnit pouze žáci, kteří navštěvují individuální hodiny hry na hudební nástroj. S ohledem na žáky, kteří hru na hudební nástroj neovládají, považují zařazení tohoto požadavku za nevhodné.

7. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace</p> <p>realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</p> <p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>* rozšiřování hlasového rozsahu, práce s hlasem při mutaci</p> <p>* zpěv jedno-event. vícehlasý (dle schopností jednotlivců i celé třídy) v dur i moll tóninách</p> <p>* využívání rytmických zákonitostí při zpěvu (skloubení řeči a hudby)</p> <p>* převádění melodie z nezpěvné do zpěvné polohy</p> <p>* realizace 7-8 písní různých žánrů a stylů (lidové, umělé, folk, spirituály a pod.) žáci se mohou podílet na výběru pěv. repertoáru</p> <p>* žáci, studující hru na hudební nástroje, přispívají instrumentální hrou k hudebnímu projevu třídy (doprody, improvizace předeher a pod.)</p> <p>* hra na nástroje Orffova instrumentáře</p> <p>* taktování, taneční kroky na místě i v prostoru</p> <p>* přizpůsobení pohybového projevu rytmu a tempu hudby</p> <p>* seznámení s okolností vzniku skladby, s inspirací,</p>	<p>vokální činnosti</p> <p>Instrumentální činnosti</p> <p>hudebně-pohybové činnosti</p> <p>poslechové činnosti, hudební pojmy</p>	<p>Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně - dle indiv. schopností - i na jiné nástroje)</p>

	<p>programovou náplní skladby formou a výrazovými prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> * slovní interpretace poslouchané hudba (žáci) * průběh koncertu, role posluchače * árie, operní předehra, libreto * partitura, part * komorní hudba, druhy souborů, komorní orchestr * scénická hudba * pojem cyklická skladba (vhodnost umístění potlesku) * nástroje klávesové a dechové vícehlasé * rondo, melodram * život, osobnost a dílo J. Ježka * nejméně 8 poslechových skladeb (různé formy a hudební slohy) z děl Smetany, Dvořáka, Fibicha, Martinů, Ježka, Čajkovského, Beethovena, Bacha, Mozarta 	<p>hudební nástroje</p> <p>hudební formy</p> <p>poslech a dějiny hudby</p>	
--	---	--	--

8. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace</p> <p>realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</p> <p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>* viz. 7.ročník</p> <p>* viz. 7.ročník</p> <p>* viz. 7.ročník</p> <p>* analýza hudební skladby (doba vzniku, výrazové prostředky, forma, myšlenky)</p> <p>* slovní interpretace poslouchané hudby</p> <p>* životní osudy autorů v souvislosti s jejich dílem</p> <p>* různé hudební styly a žánry</p> <p>* hudební sloh-pojem, ukázky</p> <p>* homofonie↔polyfonie</p> <p>* lidová hudba jako inspirace pro vážnou hudbu, vzájemné vztahy</p> <p>* hudba ke společenskému tanci↔klasický balet</p> <p>* hudba programní↔absolutní</p> <p>* muzikál</p>	<p>vokální činnosti</p> <p>instrumen- tální činnosti</p> <p>hudebně- pohybové činnosti</p> <p>poslechové činnosti, hudební pojmy</p> <p>hudební formy</p>	<p>Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností-i na jiné nástroje)</p>

	<p>* opakování a rozšíření: symfonie, symfonická báseň, melodram, variace, nástrojový koncert, rondo, opera</p> <p>* Národní divadlo * život, osobnost a dílo J.S.Bacha * život, osobnost a dílo L.van Beethovena * nejméně 8 poslechové skladeb (Smetana, Dvořák, Suk, Janáček, Bach, Händel, Vivaldi, Beethoven, Prokofjev a j.</p>	poslech a dějiny hudby	
9. ročník			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</p>	<p>* viz.7.roč. + kritické zhodnocení vokálního projevu vlastního i ostatních, v případě hlasové nedostatečnosti-schopnost nahradit zpěv jinými hudebními činnostmi</p> <p>* viz.7.roč</p> <p>* viz.7.roč</p>	<p>vokální činnosti</p> <p>Instrumentální činnosti</p> <p>hudebně-pohybové činnosti</p>	<p>Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentál, případně-dle indiv.schopností-i na jiné nástroje)</p>

<p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě indiv. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>* základní charakteristika a ukázky hudebních slohů (gotika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus) * nonartifciální hudba-módnost↔kvalita (žáci sdělují vlastní zkušenosti, přinášejí skladby k poslechu) * analýza skladeb (doba vzniku, hudební charakteristika, forma atd.) * opakování dříve probraných+opereta, kantáta * nejméně 8 poslechových skladeb z probíraných slohových období (Smetana,Dvořák,Chopin,Čajkovskij a další) * informace o skladatelích poslouchané hudby (život,dílo,význam)</p>	<p>poslechové činnosti, hudební pojmy hudební formy poslech a dějiny hudby</p>	
--	---	--	--

10. ročník

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>využívá své indiv. hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jedno i</p>	<p>* viz.9.roč * viz.7.roč</p>	<p>vokální činnosti instrumen- tální činnosti</p>	<p>Kreativita: téma - instrumentální činnosti (hra na Orffův instrumentář, případně-dle indiv.schopností - i na jiné nástroje)</p>

<p>vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hud. improvizace realizuje podle svých indiv. schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</p> <p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě indiv. hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně-výrazové prostředky, chápe jejich význam a k hudebnímu dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku</p> <p>zařadí na základě indiv. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>* viz.7.roč</p> <p>* rozbor poslouchané hudby (hudební charakteristika, myšlenková náplň, inspirace autora, sloh, forma, práce s tématem)</p> <p>* informace o autorech poslouchané hudby</p> <p>* dějiny hudby od jejího vzniku:epochy, autoři, zařazení dříve probraných skladeb a skladatelů do slohů+hudba 20. století</p> <p>* šanson, jazz+další nonarteficiální žánry. Žáci přispívají svými zkušenostmi, nosí nahrávky, hovoří o oblíbené hudbě.</p> <p>* opakování probraných+fuga (práce s tématem)</p> <p>* nejméně 8 poslechových skladeb k jednotlivým kapitolám hudebních dějin (Debussy,Ravel, Šostakovič, Gerschvin, Liszt,+tradiční autoři)</p>	<p>hudebně-pohybové činnosti</p> <p>poslechové činnosti, hudební pojmy</p> <p>hudební formy</p> <p>poslech a dějiny hudby</p>	
--	---	---	--

5.9. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy. Výuka probíhá převážně ve speciální učebně výtvarné výchovy nebo v keramické dílně. Žáci navštěvují výstavy, účastní se dětských dílen aj.

Vedeme žáky k hledání, vnímání a vytváření estetických kvalit s důrazem na jejich haptickou stránku.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a seberealizace

Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice

Metody a formy práce: metody - experiment, pozorování, forma - individuální a skupinová

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: U těžce postižených vytváříme představy na základě hmatového názoru. Ve vyučování se snažíme o vytváření nových představ přirovnáváním a odvozováním od známých věcí.

Kompetence k řešení problémů: Učíme žáky využívat ostatních smyslů a tím řešit problémy spojené s jejich zdravotním postižením.

Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k tomu, aby uměli prezentovat svoji práci ústně i písemně (výstavy výrobků, vernisáže). Učíme žáky oceňovat dobré výkony spolužáků (diskuze a hodnocení hotových výrobků).

Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních (při práci ve skupině). Žáky se zbytky zraku a slabozraké vedeme k optimálnímu využívání zraku (práce s barvou, výrazné linie).

Kompetence občanské: Vedeme žáky k ochraně osobního a společného majetku a k respektování cizí práce.

Kompetence pracovní: Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu a se zásadami bezpečnosti práce (i s ohledem na postižení žáků). Práci s různými materiály rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, a tak umožňujeme rozvoj schopností potřebných k přípravě na budoucí povolání.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny (pro těžce ZP) nebo nahrazeny jinými.

Části výstupů jsou vhodné pouze pro žáky slabozraké.

Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného, hmatového reliéfního vyjádření (linie, tvary, objemy, objekty, barvy, světlo); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. (1. – 3. ročník)

V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném, plošně reliéfním i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty, barvy a další prvky a jejich kombinace ve vztahu k celku. (1. - 3. ročník)

Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými, kompenzačními smysly a pro jejich vizuálně obrazné, haptické vyjádření volí vhodné prostředky. (1. - 3. ročník)

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná, reliéfní vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. (1. - 3. ročník)

Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných, reliéfních vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. (1. - 3. ročník)

Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) (4. - 6. ročník)

Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. (4. - 6. ročník)

Při tvorbě vizuálně obrazných, objemových a prostorových vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. (4. - 6. ročník)

Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná, taktilní vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. (4. - 6. ročník)

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). (4. - 6. ročník)

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného, taktilního vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. (4. - 6. ročník)

Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných, taktilních vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. (4. - 6. ročník)

Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných, taktilních vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. (7. - 10. ročník)

Užívá vizuálně obrazná, taktilní vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. (7. - 10. ročník)

Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě používá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace prostorové tvorbě. (7. - 10. ročník)

Vybírá kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. (7. - 10. ročník)

Rozlišuje působení vizuálně obrazného, taktilního vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. (7. - 10. ročník)

Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků. (7. - 10. ročník)

Porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů. (7. - 10. ročník)

Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných, taktilních vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci. (7. - 10. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. období			
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného, hmatového reliéfního vyjádření (linie, tvary, objemy, objekty, barvy, světlo); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	Práce s trojrozměrnými předměty a reliéfem. <i>(Poznává skutečné předměty a porovnává je s jejich reliéfním znázorněním.)</i>	Rozvíjení smyslové citlivosti	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a seberealizace
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném, plošně reliéfním i	Práce s modelovací hmotou.	Uplatňování subjektivity	

<p>prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty, barvy a další prvky a jejich kombinace ve vztahu k celku</p> <p>Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými, kompenzačními smysly a pro jejich vizuálně obrazné, haptické vyjádření volí vhodné prostředky.</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná, reliéfní vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných, reliéfních vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<p><i>(Modeluje jednoduché tvary - sluníčko, ovoce, ryba, houba, pes, pták apod.)</i> Práce s papírem (lepení, trhání). <i>(Lepí mozaiku z kousků papíru.)</i></p> <p>Práce s přírodninami. <i>(Otiskuje přírodniny (listy, peří, větvičky apod.). Nevidomí vtlačují přírodniny do modelovací hmoty, hlíny.)</i></p> <p>Práce s barvou. <i>(Experimentuje s barvou (soutisk barev). pouze pro slabozraké)</i></p> <p>Práce s papírem. <i>(Skládá papír - vějíř, ocas papírového draka apod.)</i> Malba temperou, kvaš. <i>(Zapouští barevné skvrny do vlhkého podkladu. Pouze pro slabozraké)</i></p> <p>Vytváření trojrozměrného objektu. <i>(Pracuje s netradičními materiály - mikulášské jablíčko – jablko, želé, párátko apod.)</i></p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice</p>
---	--	---	--

Práce s modelovací hmotou, hlinou.
(Vykrajuje tvary, válí, koulí - vánoční cukroví, korálky, silueta stromu apod.)

Práce podle složení třídy s tiskátky a temperou nebo s hlinou.
(Vytvoří dekorativní kompozici střídáním dvou motivů (ornament). Nevidomí – rytmus tvarový, slabozrací – rytmus tvarový i barevný.)

Malba nebo práce s hlinou.
(Vykrývá plochu barvou, tvoří jednoduchou koláž (popř. reliéf) - např. zimní nebe, maketa stromu).

Práce s modelovací hmotou, hlinou.
(Vyrývá kresbu do modelovací hmoty - sluníčko).

Práce s modelovací hmotou, hlinou.
(Tvoří plastickou kresbu z tenkých válečků.)

Práce s modelovací hmotou, hlinou.
(Vyplňuje obrysové tvary tvořené z válečků (korálky-

	<p><i>modelovací hmota, hlína-hliněné kuličky)</i></p> <p>Práce s papírem (lepení, trhání). <i>(Vykrývá naznačenou perforovanou plochu (velikonoční kraslice) natrhanými barevnými papírky.)</i></p> <p>Práce s modelovací hmotou, hlínou. <i>(Hněte, koulí, válí, tvaruje palcem - kuřátko, vajíčko, jarní příroda).</i></p> <p>Práce se stavebnicí. <i>(Manipuluje s trojrozměrnými geometrickými tvary (dřevěná stavebnice).</i></p> <p>Textilní koláž <i>(Umisťuje a lepí textilní tvary (plst', manšestr...) do plochy, tvoří vyváženou kompozici.)</i></p>	<p>Ověřování komunikačních účinků</p>	
--	--	---------------------------------------	--

Očekávané výstupy z RVP ZV za druhé období:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2. období			
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných, objemových a prostorových vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.</p> <p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná, taktilní vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.</p>	<p>Práce s modelovací hmotou, hlinou. <i>(Modeluje složitější předměty - ovoce, houby, ryby, ptáci, stromy, lidská figura v akci; trojrozměrné řešení a reliéf)</i></p> <p>Práce s papírem (lepení, trhání). <i>(Tvoří mozaiku z natrhaných papírků. Pracuje v kolektivu. Nevidomí – pomocná perforace, lepení krupičky)</i></p> <p>Práce s modelovací hmotou, hlinou. <i>(Vyrývá kresbu do modelovací hmoty - strom, rostlina).</i></p> <p>Malba, textilní koláž. <i>(Expresivně vyjadřuje náladu podzimu (barevné skvrny jako listy k holému stromu). Nevidomí vytváří textilní koláž (ústrižky látky místo listů)</i></p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Uplatňování subjektivity Ověřování komunikačních účinků</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p>	<p>Mediální výchova - tematické okruhy produktivních činností - práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj – kooperace a kompetice</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a seberealizace</p>

<p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).</p> <p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného, taktilního vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p> <p>Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných, taktilních vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<p>Dekoratивní práce malba nebo práce s modelovací hmotou. <i>(Řeší výplň předem určené plochy (čtverec s okrajem). Lze řešit barevně - slabozrací nebo strukturou či perforací – nevidomí.)</i></p> <p>Práce s tiskátky (papír, hlína). <i>(Rozvíjí smysl pro rytmus v ploše - střídání jednoduchého motivu – strom, houba, slunce)</i></p> <p>Práce s přírodninami – asambláž. <i>(Pracuje s přírodním materiálem (větvíčky, kamínky), který vmačkává do plochy (různobarevná modelovací hmota)</i></p> <p>Práce s hlínou – vysoký reliéf. <i>(Modeluje podle fantazie - hlava pohádkové postavy)</i></p> <p>Práce s hlínou – sošky. <i>(Modeluje podle ústního popisu - betlémské postavičky.)</i></p>	<p>Uplatňování subjektivity</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p>	
--	---	---	--

Práce s papírem (skládání, stříhání).

(Skládá a stříhá papír (čepice, loď, spirála). Rozumí pojmům střed, výška, šířka a polovina papíru.)

Proškrabávaná kresba.

Orientace na ploše.
(Vyškrabává obrázek (voskovka přemalovaná tuší). Nevidomí procvičují hmat a orientaci v prostoru (slovní komentář) – labyrint.)

Dekorativní kompozice.

(Navrhuje dekorativní řešení na (velikonoční) balicí papír, šachovnice. Nevidomí – dekoruje pomocí Pichtova stroje (velikonoční kraslice.)

Kresba a kolorování.

(Kreslí silným fixem a kresbu koloruje. Nevidomí – vykrývají plasticky naznačené plochy prstovými barvami .)

Modelování podle předlohy.

Modeluje volně podle předlohy - symboly jara - ptáčata, kuřata, zajíčci)

	<p>Modelování – reliéf. (<i>Tvoří plastickou kresbu z modelovací hmoty a korálek nebo hlíny - rozkvetlý strom</i>)</p> <p>Vypichovaná kresba. (<i>Vypichuje tvary, experimentuje s různými materiály.</i>)</p>		
--	--	--	--

Očekávané výstupy z RVP ZV za třetí období (2. stupeň):

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2. stupeň			
<p>Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných, taktilních vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>Užívá vizuálně obrazná, taktilní vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p> <p>Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě používá některé</p>	<p>Práce s papírem - koláž. (<i>Střihá či vytrhává rádlované tvary (listy, květy...).</i> <i>Spolupracuje s ostatními na společném díle.</i>)</p> <p>Malba temperou, střihání a lepení. Rytá kresba. (<i>Používá expresivní malbu k vyjádření nálad (dramatická větrná obloha a siluety holých stromů).</i> <i>Nevidomí – expresivně se vyjadřují pomocí rytých čar do modelovací hmoty.</i>)</p> <p>Malba, vypichovaná kresba. (<i>Zapouští barvy nebo tuš (linie) do vlhkého podkladu.</i> <i>Zná účinek teplých barev.</i> <i>Nevidomí – vypichují kresbu</i></p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Uplatňování subjektivity</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - kooperace a kompetice</p>

<p>metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace prostorové tvorbě.</p> <p>Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>Rozlišuje působení vizuálně obrazného, taktilního vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.</p> <p>Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků.</p>	<p><i>dramatické podzimní přírody.)</i></p> <p>Malba, práce s hlinou. <i>(Umí vytvořit pozitivní i negativní obrázek (bílý a černý podklad). Nevidomí pracují s pozitivním a negativním reliéfem.)</i></p> <p>Práce s modelovací hmotou, hlinou. <i>(Modeluje z představ a paměti - ovoce, květy, houby, mušle, zvířata.)</i></p> <p>Práce s barvou a modelování podle předlohy. <i>(Experimentuje s barvou, otiskuje pestré skvrny a domýšlí vzniklý obrázek. Nevidomí modelují černotiskový nápis s pomocí plastických modelů.)</i></p> <p>Malba, kresba a modelování. <i>(Využívá geometrické tvary k vytvoření abstraktní kompozice; slabožrací – fix, tuš, tempéry; nevidomí – vypichovaná kresba, práce v hlíně.)</i></p> <p>Práce s papírem.</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Uplatňování subjektivity</p> <p>Uplatňování subjektivity</p>	<p>Mediální výchova - tematické okruhy produktivních činností - práce v realizačním týmu</p>
---	---	---	--

<p>Porovnává na konkrétních případech různé interpretace vizuálně obrazného, taktilního vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.</p> <p>Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných, taktilních vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.</p>	<p><i>(Stříhá, skládá papír (vánoční ozdoby, novoročenky, origami.)</i></p> <p>Rytá kresba. <i>(Vyrývá kresbu do modelovací hmoty, hlíny, ozdobuje korálky, hliněnými kuličkami - vánoční stromek, hvězda, kometa, Tři králové.)</i></p> <p>Textilní koláž. <i>(Vyrábí koláž s použitím textilních aplikací (stromek, hvězda, saně s dárečky...)</i></p> <p>Kresba fixem, práce s modelovací hmotou. <i>(Nakreslí ornament. Nevidomí tvoří mozaiku vtlačováním korálků do měkkého podkladu.)</i></p> <p>Kresba, vypichovaná kresba. <i>(Umí dekorativně řešit černobílou kompozici malého formátu (novoročenka). Nevidomí kreslí na slepeckém stroji.)</i></p> <p>Beseda o Vánocích. <i>(Zná vánoční zvyky a symboly v našich zemích.)</i></p>	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p>	
--	---	---	--

Práce s modelovací hmotou, hlinou.

(Modeluje podle fantazie - masopustní masky.)

Kontrast v malbě i v sochařství.

(Umí využít kontrastu světla a tmy v malbě (světla lidských obydlí ve tmě, požár...). Nevidomí využívají kontrast hladká a drsná plocha.)

Malba, koláž.

(Maluje a doplňuje malbu vlepováním předmětů (zimní nebe – vlepení makety stromu, vrány...). Nevidomí – vyrývají kresbu.)

Malba a rytá kresba.

(Umí využít emocionálního působení studených barev. Nevidomí – při ryté kresbě využívají různé síly čar.)

Symbolika barev, rytmizace plochy.

(Využívá barvy k vyjádření nálad (jarní svěžest). Zapouští barvy do vlhké podmalby. Nevidomí – využívají Pichtův stroj ke zdobení - papírová kraslice.)

	<p>Rozvíjení fantazie formou hry. <i>(Experimentuje s barvou, otiskuje tiskátka, podle fantazie obrázků dokresluje. Nevidomí používají tiskátka do hlíny.)</i></p> <p>Plastická kresba. <i>(Vytváří zajímavé kompozice z křivek a přímek z modelovací hmoty, otisky kompozice, stužky či provázky na plstěnce)</i></p> <p>Beseda o Velikonocích. <i>(Zná velikonoční zvyky a symboly v našich zemích.)</i></p> <p>Práce s modelovací hmotou, hlínou. <i>(Modelování podle fantazie - flora a fauna z jiných planet).</i></p> <p>Práce s papírem. <i>(Vytváří díla z papírových proužků formou tkaní.)</i></p> <p>Práce s modelovací hmotou, hlínou. <i>(Vytváří návrh na šperky, mozaiky. Modelovací hmota – korálky, hlína – hliněné kuličky.)</i></p> <p>Malba, práce s modelovací hmotou, hlínou.</p>		
--	---	--	--

	<p><i>(Maluje se třemi barvami s důrazem na barevnou vyváženost (kompozice květů). Nevidomí modelují květinu – vyváženost proporční.)</i></p> <p>Práce s papírem. <i>(Stříhá, lepí, natáčí papír na tužku (snová krajina – stromy, voda, lodičky, domek...). Stříhá hada – spirála.)</i></p> <p>Kresba, práce s modelovací hmotou, hlinou. <i>(Kresbou vyjadřuje pohyb (proudící voda). Nevidomí modelují proudící vodu – reliéf.)</i></p>		
--	--	--	--

5.10. Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Průřezová témata: Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygienu, Spolupráce a soutěživost.

Specifické metody a formy práce: forma skupinová s individuálním přístupem i forma individuální; Sportovní den, školní turnaj v kuželnkách, SHZPM.

V předmětu tělesná výchova žáci poznávají vlastní pohybové možnosti a zájmy, dále poznávají účinky konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě. Při hodnocení v tělesné výchově vycházíme ze somatotypu žáka a posuzujeme osobní výkony každého jednotlivce a jeho zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem.

Tělesná výchova je vyučována v tělocvičně, herně internátu, školní zahradě a okolních hřištích a parcích.

Pro potřeby žáků se zrakovým postižením nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny. Do tělesné výchovy jsou zařazeny i prvky ze Zdravotní tělesné výchovy a speciální cvičení.

Předmět je vyučován od 1. – 10 ročníku.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Při práci ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova vycházíme z výchovné a vzdělávací strategie školy.

Kompetence k učení: u těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru. Vedeme žáky k verbálnímu popisu činností. Žáky vedeme k účinné autoevaluaci. Pořádáme pro žáky soutěže na úrovni třídy, školy a více škol. Vedeme žáky k experimentování a radosti z pohybu formou her a nových podnětů (netradiční sportovní pomůcky, hry v přírodě). Učíme žáky vhodně relaxovat.

Kompetence k řešení problémů: žákům předkládáme problémové úkoly z praktického života, výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů. Učíme žáky vyrovnat se s případným nezdarem a motivujeme je k vytrvání v řešení problému. Podporujeme samostatnost. Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly. Učíme žáky řešit problémy spojené s jejich zdravotním postižením. Učíme žáky poznávat zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot. Vedeme žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích a mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných situací.

Kompetence komunikativní: učíme žáky pravidlům komunikace - při pořadových cvičení, sportovních hrách, psychosociálních hrách. Učíme žáky oceňovat dobré sportovní výkony spolužáků. Účastí dětí na sportovních soutěžích a pobytem dětí na veřejných sportovištích vedeme žáky ke komunikaci se širší veřejností.

Kompetence sociální a personální: vysvětlujeme žákům pravidla her, učíme je různé herní role (rozhodčí, divák, hráč) a tím je vedeme k chování fair-play. Při turistice, lyžování apod. učíme žáky nabídnout pomoc spolužákovi.

Kompetence občanské: seznamujeme žáky s významnými sportovními událostmi (olympiády, paralympiády, MS apod.) a významnými sportovci. Vysvětlujeme žákům, že při sportovních soutěžích reprezentují nejen sebe, ale i školu a komunitu zrakově postižených.

Kompetence pracovní: přípravou žáků na hodinu TV (oblečení, obutí, včasný příchod na hodinu) vedeme žáky k pracovní připravenosti a kázni. Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu při pohybu, prevencí úrazů (dopomoc při cvičení, ukázněnost při hodině) a se základy poskytování první pomoci.

Dále se používají: Postup od jednodušších k složitějším pohybovým činnostem formou postupných úspěchů a uvědomění si vlastních schopností. Uvědomění si důležitosti druhých lidí pro hry a důležitost vzájemné spolupráce a pomoci. Vedeme žáky, aby si sami dokázali zorganizovat pohybovou aktivitu nebo vést ostatní. Učíme základům sportů vhodných pro ZP a ostatním sportům. Vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci a k pozitivnímu vztahu k sobě samotnému a k svému tělu.

Učíme žáky maximální samostatnosti, schopnosti bezpečně se přemisťovat k určitým cílům s využitím ostatních smyslů. Zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly s ohledem k individuálním možnostem a ke zdravotnímu stavu. Učíme žáky oceňovat snahu i dobré výkony spolužáků.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy 1. stupeň

za 1. období (1. - 3. ročník):

žák:

spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení

spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy

zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

za 2. období (4. - 6. ročník):

žák:

- se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her

uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, cvičí podle popisu cvičení a názoru

zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosti a soutěže na úrovni třídy

změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace

zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.

za 2. stupeň (7. - 10. ročník) :

žák:

aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly

odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, částečně označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení a zrakové vady

Standardy pro základní vzdělávání

Vzhledem ke zvláštnostem plynoucím ze zrakového, případně dalších zdravotních omezení, není možné, aby žáci zvládli všechny požadavky uvedené ve Standardech pro základní vzdělávání v oblasti TV. Týká se např. Basketbalových přihrávek, skoku dalekého z místa, přípravy ohniště, kotoul (5. ročník). Basketbal, florbal, sjezdové lyžování, přihrávky ve fotbale, gesta rozhodčích při fotbale (9. ročník).

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. období			
<p>- Žák spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p> <p>- Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p> <p>- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p> <p>uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech</p> <p>zvládá jednoduchá speciální cvičení související s oslabením</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>Hygiena při TV Bezpečnosti při pohybových činnostech</p> <p>Pohybové hry Rytmické a kondiční formy cvičení Základy gymnastiky Plavání Lyžování – hry na sněhu, základní techniky – pády, otočky na lyžích apod.</p> <p>Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <p>Zdravotní oslabení</p> <p>Základy speciálních cvičení</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</p> <p>speciální cvičení</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – Téma: Relaxační cvičení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – Téma: Pohybové hry</p>

2. období

<p>- žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>-zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>-uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Příprava organismu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Pohybové hry Základy gymnastiky Rytmické a kondiční formy cvičení Průpravné úpoly Základy atletiky Hry na sněhu Základy sportovních her Plavání Běžecké lyžování, bruslení – základní techniky Turistika a pobyt v přírodě Další pohybové činnosti - Bruslení na kolečkových bruslích, Lezecká stěna</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – Téma: Drogy a jejich vliv na zdraví</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí – Téma: Show-down, Kombiball</p>
---	--	---	--

<p>činnostech opačné pohlaví užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle popisu cvičení</p> <p>zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy</p> <p>změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</p> <p>zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vrovňovací cvičení související s vlastním oslabením</p> <p>zvládá základní techniku speciálních cvičení , koriguje techniku dle pokynů učitele</p> <p>Upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>Komunikace v TV</p> <p>Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</p> <p>Organizace při TV</p> <p>Měření a posuzování pohybových činností</p> <p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p> <p>Zdroje informací o pohybových činnostech</p> <p>Zdravotní oslabení</p> <p>Základy speciálních cvičení</p> <p>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV</p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</p> <p>Speciální cvičení</p> <p>Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti</p>	
--	---	---	--

2. stupeň

<ul style="list-style-type: none"> – aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program – samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohybové 	<p>Zdravotně orientovaná zdatnost Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Bezpečnost při pohybových činnostech Význam pohybu pro zdraví Dopravní výchova</p> <p>Pohybové hry Gymnastika Estetické a kondiční formy cvičení s</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>	<p>Osobností a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena – Téma: Kompenzační cvičení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Psychohygiena: Drogy a jejich vliv na zdraví</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání</p>
---	--	------------------------------------	--

<p>dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> – posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, částečně označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny – užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora – sleduje určené prvky 	<p>hudbou a rytmickým doprovodem Úpolová cvičení průpravná Atletika Sportovní hry Turistika a pobyt v přírodě Plavání Běžecké lyžování, bruslení Další pohybové činnosti – bruslení na kolečkových bruslích, Lezecká stěna - základy lezení</p> <p>Komunikace v TV Pravidla osvojovaných pohybových činností Historie a současnost sportu</p> <p>Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Komunikace v TV</p> <p>Komunikace v TV Organizace prostoru a pohybových činností</p>	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení</p>	<p>a sebepojetí – Téma: Úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, Posilování vlastní vahou</p>
---	--	---	---

<p>pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí – zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p> <p>– zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>- uplatňuje správné způsoby držení těla a tím i odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p> <p>Upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů</p> <p>Základní druhy oslabení a jejich příčiny a důsledky</p> <p>Oslabení podpůrně pohybového systému Oslabení vnitřních orgánů Oslabení smyslových a nervových orgánů</p> <p>Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV</p>	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</p> <p>Speciální cvičení</p> <p>Všestranné rozvíjející pohybové činnosti</p>	
---	---	---	--

5.11. Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět se zaměřuje u žáků na získání praktických pracovních dovedností a návyků, a tím doplňuje celé základní vzdělání nezbytnou složku pro uplatnění člověka v životě a ve společnosti.

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je na 1. stupni rozdělen na tyto tématické okruhy:

Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

1. Práce s drobným materiálem

Žáci se učí poznávat vlastnosti nejrůznějších materiálů (přírodniny, modelovací hmoty, papír a karton, textil) a seznamují se s možnými nástroji a pomůckami na jejich opracování.

2. Konstrukční činnosti

V této oblasti se žáci učí pracovat s nejrůznějšími stavebnicemi.

3. Pěstitelské práce

Žáci se učí zákonitosti péče o pokojové rostliny a pěstování některých plodin.

4. Příprava pokrmů

Žáci se učí základy stolování, přípravy pokrmů a seznamují se se základním vybavením kuchyně. Důležitým úkolem tohoto předmětu je vytváření pozitivního vztahu k práci, odpovědný a tvořivý přístup k vlastní činnosti a její kvalitě, osvojení pracovních postupů pro běžný život. Při praktických činnostech si žáci také osvojují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce.

Prostřednictvím předmětu včleňujeme do výuky žáků tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova:

Seberegulace a seberealizace

Ve vyučovacích hodinách žáci pracují jednotlivě i ve skupinách (tématické skupinové práce) ve třídě.
V rámci okruhu pěstitelské práce využívají školní zahrady a vybavení školní kůlny.
V rámci okruhu příprava pokrmů žáci využívají školní kuchyňku.

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.
V rámci předmětu jsou pořádány exkurze seznamující žáky s tradicí řemesel a ručních prací.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k řešení problému

vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění pracovních úkolů

podporujeme u žáků uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů

vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků dle daného postupu/návodu

Kompetence sociální a personální

využíváme možnosti vzájemné pomoci a spolupráce (skupinová práce-rozdělení úkolů dle druhu a stupně postižení)

učíme žáky oceňovat dobré výkony spolužáků.(prezentace společně dosažených výsledků)

Kompetence pracovní

využíváme všech oblastí předmětu k tomu, aby žáci získali pozitivní vztah k práci

vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

poznáváním a prací s různými materiály rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, a tak umožňujeme rozvoj schopností potřebných k přípravě na budoucí povolání

seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, se zásadami bezpečnosti práce, a to i s ohledem na postižení žáků

výuku doplňujeme o praktické exkurze

Vzdělávací oblast

Očekávané výstupy - 1.období

Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

Pracovat dle slovního návodu a předlohy

Zvládnout elementární dovednosti a činnosti se stavebnicemi

Provádět pozorování přírody, zaznamenat a zhodnotit výsledky pozorování

Pečovat o nenáročné rostliny

Připravit tabuli pro jednoduché stolování

Chovat se vhodně při stolování

Očekávané výstupy -2.období

Vytvářet přiměřenými pracovními operacemi na základě své představivosti výrobky z daného materiálu
 Využívat při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
 Volit vhodné pracovní pomůcky nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
 Udržovat pořádek na pracovním místě a dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při úraze
 Provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž i demontáž
 Pracovat podle slovního návodu, předlohy jednoduchého náčrtu
 Dodržovat jednoduché zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při úraze
 Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pokusy a pozorování
 Pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
 Volí podle druhů pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
 Dodržovat jednoduché zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při úraze
 Orientovat se v základním vybavení kuchyně
 Připravit samostatně jednoduchý pokrmů
 Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování
 Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnout první pomoc při úraze i při úraze v kuchyni.

5.11.1. Praktické činnosti 1. stupeň

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. období			
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálů : přírodniny, modelovací hmoty, papír a karton, textil, drát, folie, odpadový materiál Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů Tvorba výrobků k nejrůznějším příležitostem: drobné dárky, dekorace na základě lidových zvyků a tradic, dekorace v rámci kalendáře (vánoce, velikonoce), drobné pomůcky, výzdoba třídy a společných prostor	Práce s drobným materiálem	

Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Osvojování jednoduchých pracovních operací a postupů, organizace práce		
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové), mozaiky. Práce podle slovního a názorného návodu.	Konstrukční činnosti	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semen na zahradě	Pěstitelské práce	
Pečuje o nenáročné rostliny	Péče o pokojové rostliny, klíčení v místnosti		
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Základní vybavení kuchyně, výběr potravin, jednoduchá úprava stolu	Příprava pokrmů	
Chová se vhodně při stolování	Pravidla správného stolování		
2. období			
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vhodné materiály, jednoduché pracovní operace a postupy. Drobné výrobky a dekorace.	Práce s drobným materiálem	
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice, řemesla		
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů.		
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Používání pracovní zástěry, úklid pracovního místa. Základy první pomoci při drobných poraněních.		
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Stavebnice prostorové, konstrukční, sestavování modelů	Konstrukční činnosti	
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pozorování a nápodoba práce učitele.		

Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečné ukládání nástrojů a pomůcek. Mytí rukou po práci. Třídění odpadů. Znalost zásad přivolání pomoci při úrazu.		
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Půda a její zpracování, osivo, pěstování rostlin ze semen na zahradě,	Pěstitelské práce	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Výživa rostlin, péče o pokojové rostliny		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Pozor na jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergie		
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	Uložení bílého a černého nádobí, příborů, speciálních pomůcek.	Příprava pokrmů	
Připraví samostatně jednoduchý pokrm	Nákup potravin, jejich uložení a ošetření. Mazání pečiva, strouhání a krájení zeleniny.		
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Úprava stolu k různým slavnostním a společenským událostem, použití prostírání, uložení příboru, skládání ubrousku. Nevhodné činnosti při jídle.		
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Utírání pracovní plochy mokřým a suchým hadrem. Věšení utěrek. Bezpečné použití mycích a čisticích prostředků. Použití rychloobvazu při drobném úrazu v kuchyni. Přivolání pomoci při úrazu.		Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace – téma

Praktické činnosti 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy. Do výuky je zařazen dle aktuálního rozvrhu.

Předmět je vyučován v 7. - 9. ročníku, 1 vyučovací hodinu týdně.

V předmětu jsou zařazena průřezová témata z oblasti Osobnostní a sociální výchovy: Osobnostní rozvoj - Seberegulace, seberealizace, a sebeorganizace.

Specifické metody a formy práce: forma skupinová s individuálním přístupem i forma individuální.

Prezentace na výstavě Kermika, účast v dalších soutěžích.

Pro potřeby žáků se zrakovým postižením nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny.

Výuka probíhá ve třídě, v dílnách, v kuchyňce a cvičném bytě, na školní zahradě. Dále využíváme exkurze.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Při práci ve vyučovacím předmětu vycházíme z výchovné a vzdělávací strategie školy.

U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy, představy a základní pracovní dovednosti na základě hmatového názoru a přesného popisu činnosti. Ve výuce používáme co nejvíce předmětů z běžného života, aby se s nimi žáci naučili vhodně zacházet.

Zadávat žákům přiměřeně obtížné úkoly podle individuálních pracovních schopností a dovedností.

Vedeme žáky k hledání vlastních řešení úkolů (s individuálně přiměřenou obtížností).

Pracujeme z podle jednoduchých pracovních návodů.

Vedeme žáky ke schopnosti prezentace a schopnosti podělit se o výsledky svých činností (příprava pokrmů, výroba dárků, příprava školní výstavy).

Vážíme si práce jiných.

Seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, s prevencí úrazů při práci a základy první pomoci.

Prostřednictvím práce s různými materiály a pracovními nástroji rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku.

Pracujeme podle speciálních pracovních postupů.

Využíváme speciální pomůcky pro zrakově postižené.

Přibližujeme žákům různé pracovní profese a možnosti budoucího uplatnění (vlastní činností, exkurze, výstavy).

Napomáháme žákům s výběrem budoucího povolání.

Otevřeně a věcně z žáky hodnotíme výsledek činností a vedeme žáky k reálnému hodnocení svých schopností.

Výstupy RVP upravujeme a činnosti v jednotlivých oblastech zařazujeme přiměřeně osobnímu rozvoji a potřebám žáků se ZP

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy RVP za 3. období (2. stupeň)

V jednotlivých oblastech žák:

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

- ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky
- propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE (závazný pro 9. roč.)

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2. stupeň			
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi – drobné dárkové a užitkové předměty (dřevo, kov, plasty) Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky. Technika a volný čas, tradice, řemesla.	Práce s technickými materiály	Osobnostní a sociální výchova
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		Seberegulace a sebeorganizace téma - Pěstitelské práce

Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Organizace práce, příprava materiálu a nářadí, vlastní práce – rozmyslet jednotlivé fáze, dokončení. Uklid místa a nářadí.		
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Technické náčrty a výkresy, návody		
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Technika a životní prostředí. Péče o pracovní místo, nářadí, oděv. Bezpečné ukládání nástrojů a péče o ně. Ošetření drobného úrazu, postup při přivolání pomoci.		
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Práce se stavebnicí a sestavování modelů. (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) Návod, předloha, náčrt, plán, shéma	Design a konstruování	
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Tvorba konstrukčních prvků.		
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Montáž a demontáž.		
Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Zásady práce bezpečnosti s elektrotechnickými a elektronickými produkty. První pomoc při zasažení elektrickým proudem.		
Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Základní podmínky pro pěstování	Pěstitelské práce, chovatelství	
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Základy ošetřování pokojových květin, květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), ovocné rostliny, léčivé rostliny, koření		

Používá vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě a provádí jejich údržbu	Zahradnické nářadí a pomůcky		
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty		
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Účinky rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie (rostliny, zvířata) První pomoc při požití nebezpečné rostliny.		
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti	Provoz a údržba domácnosti	
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, znalost funkce domácích spotřebičů.		
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Spotřebiče v domácnosti, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace. Nebezpečí úrazů v domácnosti. Nebezpečí úrazu elektrickým proudem.		
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Základní vybavení kuchyně	Příprava pokrmů	

Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Rozdělení potravin. Výběr, nákup a skladování potravin. Sestavení jídelníčku. Úprava pokrmů za studena. Základní způsoby tepelné úpravy potravin.		
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Prostírání stolu k různým příležitostem. Zásady společenského chování u stolu a k obsluze ve společnosti.		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Udržování pořádku a čistoty. Bezpečnost a hygiena v kuchyni. Ošetření drobného zranění. Znalost telefonních čísel k přivolání pomoci.		
Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	Jednoduché fyzikální či chemické pokusy vhodné pro domácí prostředí	Práce s laboratorní technikou	
Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	Zápis a shrnutí poznatků z prováděného experimentu.		
Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	Práce s internetem a encyklopedií		
Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Bezpečné zacházení s chemikáliemi, třídění odpadů.		
Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Základy první pomoci		

Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	Počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, mobilní telefony	Využití digitálních technologií	
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Vyhledávání informací, navigace, použití mobilního telefonu.		
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Zásady správného zacházení s digitální technikou, údržba.		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost práce s digitální technikou. První pomoc při úrazu.		
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností. Kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky. Rovnost příležitostí na trhu práce.	Svět práce	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	Sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav. Osobní vlastnosti a schopnosti. Sebehodnocení.		
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Náplň učebních a studijních oborů, poradenské služby		
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Životopis, prezentace vlastních schopností a dovedností.		

5.12. Vyučovací předmět: Dějepis

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Člověk a společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je realizován na druhém stupni (v ročnících 7. – 10.). Svým obsahem navazuje na učivo prvouky a zvláště pak vlastivědy.

Dějepis žákům přibližuje život v minulosti, učí je navazovat na tradice a vážit si své historie. Popisuje jim život našich předků a ukazuje výhody dnešního života. Vyučovací předmět je realizován formou individuální i skupinovou.

Průřezová témata: Výchova demokratického občana

Tematický okruh: Občan, občanská společnost a stát

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence komunikativní

Žákům vysvětlujeme vznik našeho jazyka a poskytuje jim znalosti o jiných (dnes již nepoužívaných) způsobech komunikace.

Kompetence k řešení problémů

Dějepis žákům napomáhá při řešení problémů, neboť je informuje o chybných řešeních z minulosti (své i celé společnosti).

Přibližuje žákům vývoj lidského druhu a umožňuje jim chápat svou minulost v souvislostech.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny jinými.

Člověk v dějinách (7. ročník)

žák

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

žák

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury (7. ročník)

Počátky lidské společnosti (7. ročník)

žák

- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Křesťanství a středověká Evropa (8. ročník)

žák

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblastí
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Objevy a dobývání. Počátky nové doby (8. ročník)

žák

- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- vymezi význam husitské tradice pro český politický kulturní život
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Modernizace společnosti (9. ročník)

žák

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezi význam kolonií

Moderní doba (10. ročník)

žák

- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Rozdělený a integrující se svět (10. ročník)

žák

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu 	<p>Archeologie jako věda</p> <p>Úvod do učiva dějepisu</p> <p>Pravěk – doba kamenná</p>	<p>Člověk v dějinách</p> <p>Počátky lidské společnosti</p>	

<p>- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p> <p>- uvede příklady archeologických kultur na našem území</p>	<p>Pravěk – doba bronzová a železná</p> <p>Pravěk – doba kamenná, bronzová i železná Stěhování národů První Slované</p>		
<p>- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</p> <p>- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<p>Starověk</p> <p>Mezopotámie Egypt Indie Čína Řecko Řím</p>	<p>Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury</p>	<p>Výchova demokratického občana: Občan, občanská společnost a stát</p>
8. ročník			
<p>žák</p> <p>- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p>	<p>Zrod nové Evropy Raný středověk – křesťanství v Evropě</p>	<p>Objevy a dobývání Počátky nové doby</p>	

<p>- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko- slovanské a islámské kulturní oblastí</p> <p>- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p>	<p>Francká říše Byzantská říše Slované Arabové</p> <p>Počátek dějin českých zemí Velká Morava</p>		
<p>- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</p> <p>- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p> <p>- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <p>- vymezí význam husitské tradice pro český politický kulturní život</p>	<p>Křesťanství v Evropě Křesťanství v Čechách Svatá říše římská</p> <p>Románský sloh Města a jejich význam Gotický sloh</p> <p>Humanismus a renesance</p> <p>Mistr Jan Hus Husitské války Jan Žižka Jiří z Poděbrad Jagellonci</p>		

<p>- popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p> <p>- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p>	<p>Zámořské objevy Civilizace Asie, Afriky a Ameriky</p> <p>Absolutismus v Anglii, Francii a Rusku Svatá říše římská Nástup Habsburků v Čechách</p>		
<p>- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p> <p>- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus</p>	<p>Třicetiletá válka</p> <p>Baroko</p> <p>Absolutismus v Anglii, Francii a Rusku Habsburská monarchie a České země po 30leté válce</p>		
9. ročník			
<p>žák</p> <p>- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p>	<p>Osvícenský absolutismus Počátky Velké Británie a Spojených států amerických Svatá říše římská národa německého Proměna habsburské monarchie</p>	<p>Modernizace společnosti</p>	

<p>- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p> <p>- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p>	<p>Velká francouzská revoluce Průmyslová revoluce a zrod kapitalistické společnosti</p> <p>Habsburská monarchie a česká společnost v době metternichovského absolutismu</p>		
<p>- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</p> <p>- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</p> <p>- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezí význam kolonií</p>	<p>Revoluce ve Francii Pokus o sjednocení Německa a Itálie Habsburská monarchie a revoluce v Čechách</p> <p>Porevoluční Evropa Anglie, Francie, Itálie, Německo</p> <p>Imperiální doba Kapitalistická společnost a kultura před 1. světovou válkou</p> <p>1. světová válka Ruská revoluce</p>		

10. ročník

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu 	<p>Důsledky 1. světové války Poválečné uspořádání světa Vznik Československa – jeho hospodářský a politický vývoj Světová hospodářská krize</p> <p>Poválečná krize – komunismus, fašismus a nacismus, důsledky pro Československo a svět</p>	<p>Moderní doba</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků 	<p>Druhá světová válka</p> <p>Prosperita a krize Československa Okupace Československa Protektorát Čechy a Morava Poválečné Československo od roku 1945 do roku 1989 - sametová revoluce Vznik České republiky</p> <p>Rozdělené světy</p>	<p>Rozdělený a integrující svět</p>	

<p>- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>- posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>- prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>Současnost</p>		
---	-------------------	--	--

5.13. Vyučovací předmět: Občanská výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Člověk a společnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy. Předmět se vyučuje v 7.,8. a 10. ročníku. Pro lepší pochopení učiva a aplikaci teoretických poznatků v praxi jsou využívány krátkodobější projekty, exkurze a přednášky.

Předmět se zaměřuje na orientaci žáků v sociální realitě, jejich začleňování do různých společenských vztahů a vazeb. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, s činností některých politických institucí a orgánů. Žáci se učí respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití, nést odpovědnost za vlastní chování a jednání. Občanská výchova rozvíjí občanské i právní vědomí žáků a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

V součinnosti se vzdělávacím oborem Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie navazujeme na již z 1.stupně získané znalosti žáků ze světa financí a rozvoj finanční gramotnosti.

V rámci předmětu se realizují následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (10.r. – lidská setkání 8.r. – zásady lidského soužití, člověk a morálka)

Výchova demokratického občana (7.r. – naše škola, naše obec 10.r. – demokratický právní stát)

Multikulturní výchova (8.r. – o různosti lidí, práva národnostních menšin)

Mediální výchova (7.r. – masmédiá, masová kultura)

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

vedeme žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů (internet, knihy a časopisy – bodové, zvukové, černotiskové, rozhlas, televize)

žákům zadáváme i dlouhodobější úkoly, které vyžadují průběžné sledování dění v určité oblasti života (např. důležité události na domácí i zahraniční politické scéně)

ověřujeme porozumění probírané látce, významu slov a souvislostem, využíváme mezipředmětové vazby (dějepis, zeměpis, výchova ke zdraví, informatika)

žáky učíme vytvářet si a uchovávat výpisky z probíraného učiva

Kompetence k řešení problémů

předkládáme žákům konkrétní náměty k samostatnému uvažování a řešení problémů, které souvisejí s životem rodiny, školy i celé společnosti

diskutujeme o problémech, vytváříme modelové situace, hrajeme problémové hry, ve kterých žáci obhajují různá řešení daných situací

učíme žáky hledat kompromisní řešení s cílem vyřešit konkrétní problémovou situaci

vedeme žáky ke korigování chybných řešení problémů

učíme žáky vyhledávat ověřené a kvalitní zdroje informací

učíme žáky řešit problémy spojené s jejich zdravotním postižením (např. společenské chování, volba povolání, manželství a rodina)

Kompetence komunikativní

učíme žáky formulovat a obhajovat svůj názor i vyjádřit kritiku

učíme žáky pravidlům komunikace, procvičujeme různé typy komunikačních prostředků

poskytujeme žákům možnost ověřovat si získané komunikační dovednosti v modelových situacích ve třídě i na akcích celoškolských a mimoškolských

Kompetence sociální a personální

vyhledáváme příležitosti k posílení sebedůvěry a sebeúcty každého žáka (např. vhodným výběrem úkolu nebo role pro konkrétního žáka v dané situaci)

při plnění úkolů ve skupině se žáci podílejí na týmové práci, spoluzodpovídají za nedostatky, radují se z úspěchů

Kompetence občanské

učíme žáky být vnímaví k problémům spolužáků, rodinných příslušníků i ostatních lidí, nabídnout pomoc nebo o ni požádat

vedeme žáky k respektování dohodnutých nebo stanovených pravidel (hry a soutěže, společenské akce, školní řád, zákony)

seznamujeme je s důsledky porušování různých pravidel (etických, společenských i zákonných)

využíváme zkušenosti žáků z akcí pořádaných ve škole při příležitosti státních svátků, významných výročí školy i oslav Vánoc či Velikonoc pro výuku a uvědomění si odpovědnosti každého jednotlivce za dobré jméno školy i státu nabízíme modelové situace, na jejichž základě žáci chápou globální problémy lidstva i míru vlastní spoluzodpovědnosti

Kompetence pracovní

seznamujeme žáky s významem bezpečnostních i jiných pracovně právních předpisů a důsledky jejich porušování sledujeme a probíráme aktuální nabídku studijních oborů vhodných pro zrakově postižené (ve spolupráci s výchovným poradcem, školní psychologkou i rodiči)

pro správnou volbu povolání se učíme sebekpoznávat a reálně odhadnout svoje schopnosti, dovednosti a možnosti

Dle aktuálních možností jsou ve výuce uplatňovány další výchovné a vzdělávací strategie školy.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

žák:

objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání (7. r.)

rozdělává projevy vlastenectví od projevů nacionalismu (7., 10.r.)

zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje (7. r.)

zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají (7. r.)

kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí (7. r.)

zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu (7., 10. r.)

uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem (7., 8. r.)

objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám (8., 10. r.)

rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti (8. r.)

posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci (7., 8. r.)

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

žák:

objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života (7., 8., 10. r.)

posoudí vliv osobních vlastností na dosahování indiv. i společných cílů, objasní význam vůle dosahování cílů a překonávání překážek (8. a 10. r.)

rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí, vhodně koriguje své chování a jednání (8. r.)
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru (8. a 10.r.)

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

žák:

rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady (7.r.)

sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi (7., 10. r.)

na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení (7.r.)

vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít (10. r.)

uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a jejich změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané (10. r.)

rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti (10. r.)

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

žák:

rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky (10. r.)

rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí které se podílejí na správě obcí, krajů a státu (7., 10.)

objasní výhody demokrat. způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (8., 10. r.)

vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů (8. r.)

přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu (8. r.)

objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství (10. r.)

provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě (včetně základních práv spotřebitele), oprava či pronájem věci (10.)

dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování (10.r.)

rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů (10. r.)

rozpozná protiprávní jednání včetně korupce a jeho možné důsledky, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady (10 r.)
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání (10.r.)

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

žák:

popíše vliv začlenění ČR do EU a NATO na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování (8. r.)

uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích (8. r.)

uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory (8. r.)

uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva (8. r.)

objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu (8. r.)

uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil při obraně státu i při řešení krizí nevojenského charakteru (10. r.)

2. stupeň – pro třetí období:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> -objasní účel důležitých symbolů našeho státu -rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu -zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje -zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají -kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> -státní symboly -naše vlast -ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku -kulturní život -masmédia, masová kultura -lidská setkání 	Člověk ve společnosti	<p>Mediální výchova – tematické okruhy receptivních činností – fungování a vliv medií ve spol. -</p> <p>Téma: masmédia, masová</p>

<p>-zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení</p> <p>-uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>-posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkr. úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>-objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>-rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>-sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p> <p>-dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p> <p>-vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí</p> <p>- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p>	<p>-zásady lidského soužití</p> <p>-naše škola, naše obec</p> <p>-podobnost a odlišnost lidí</p> <p>-majetek, vlastnictví</p> <p>-hospodaření, rozpočet domácnosti</p> <p>-peníze</p> <p>-státní správa a samospráva</p>	<p>Člověk jako jedinec</p> <p>Člověk, stát a Hospodářství</p> <p>Člověk, stát a právo</p>	<p>kultura</p> <p>Výchova demokr. občana – občanská společnost a škola – téma: naše škola, naše obec</p>
---	--	---	--

8. ročník

<p>-uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné konflikty či neshody s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>-objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>-rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>-posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<p>-problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>-práva národnostních menšin</p> <p>-tolerance, rasismus</p> <p>-morálka v osobním i veřejném životě</p>	<p>Člověk ve společnosti</p>	<p>Multikulturní výchova - multikulturalita – téma: o různosti lidí, práva národnostních menšin</p>
<p>-objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>-posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>-rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí, vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>-popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p>	<p>-člověk a morálka</p> <p>-člověk a morálka</p> <p>-člověk a morálka</p> <p>-člověk a morálka</p>	<p>Člověk jako jedinec</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – téma: člověk a morálka</p>
<p>-objasní výhody demokrat. způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>-vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>-přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí</p>	<p>-principy demokracie</p> <p>-právo v každodenním životě</p>	<p>Člověk, stát a právo</p>	

<p>význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu</p> <p>-popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>-uvede některé významné mezin. organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy v čteně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</p> <p>-uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>-uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>-objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p>	<p>-lidská práva</p> <p>-evropská integrace</p> <p>-mezinárodní spolupráce</p> <p>-globalizace</p>	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p>	
<p>10. ročník</p>			
<p>-rolišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>-zhodnotí a na př. doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a při obraně státu</p> <p>-objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>-objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>-posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle dosahování cílů a překonávání překážek</p>	<p>-porozumění a spolupráce ve společnosti</p> <p>-člověk a pracovní život</p> <p>-význam sebepoznání, vzdělání, schopnosti,</p>	<p>Člověk ve společnosti</p> <p>Člověk jako jedinec</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí – téma: lidská setkání, zásady lidského soužití</p>

<p>-popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>-dodrží zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</p> <p>-vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí</p> <p>-rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p> <p>-rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p> <p>-na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</p> <p>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>-rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady orgánů a institucí které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>-objasní výhody demokrat. způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>-objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>-provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>-dodrží právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<p>vlastnosti, dovednosti</p> <p>-banky a jejich služby</p> <p>-rozpočet státu, význam daní</p> <p>-výroba, obchod, služby</p> <p>-principy tržního hospodářství</p> <p>-právní základy státu</p> <p>-státní správa a samospráva</p> <p>-právní řád ČR</p> <p>-protiprávní jednání (včetně korupce)</p>	<p>Člověk, stát a hospodářství</p> <p>Člověk, stát a právo</p>	<p>Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – téma: demokratický právní stát</p> <p>Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě – téma: demokratický právní stát</p>
---	---	--	---

<p>-rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>-rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>-diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <p>- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil při obraně státu i při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<p>-významné globální problémy včetně válek a terorismu</p>	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p>	
---	---	--	--

Počátky lidské společnosti (7. ročník)

žák

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury (7. ročník)

žák

- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Křesťanství a středověká Evropa (8. ročník)

žák

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblastí
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Objevy a dobývání. Počátky nové doby (8. ročník)

žák

- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Modernizace společnosti (9. ročník)

žák

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- na vybraných příkladech demonstrovuje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi, vymezení význam kolonií

Moderní doba (10. ročník)

žák

- na příkladech demonstrovuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Rozdělený a integrující se svět (10. ročník)

žák

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

5.14. Vyučovací předmět: Fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ve vyučování fyzice žáci získají základní poznatky o přírodních zákonitostech z oblasti mechaniky, dynamiky, elektřiny, kmitů a vlnění, astronomie. Učivo je také zaměřeno na praktické dovednosti pro život zrakově postižených, např. elektrický proud v domácnosti – ovládání jističe, výměna spotřebičů, bezpečnost; teoretické vysvětlení spojených nádob jako příprava k čištění odpadů v domácnosti - sifonů, gajgrů; měření fyzikálních veličin v domácnosti – objem, hmotnost, délka, teplota.

Fyzika je vyučována v 7. - 10. ročníku jednu hodinu týdně. Vyučuje se většinou ve speciální učebně přírodních věd s použitím běžných pomůcek, upravených pomůcek nebo speciálních didaktických pomůcek. Výuka probíhá ve třídách s počtem dětí, který odpovídá platným předpisům, třída může být složena z více ročníků. V takovém případě je možné zaměnit učivo některého ročníku za učivo jiného ročníku, aby vyučující mohl pracovat se všemi žáky třídy frontálně a výuka tak byla maximálně efektivní. Učitel vypracovává tematický plán na školní rok.

Průřezové téma: mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality.

V kapitole Jaderná energie je s žáky diskutována mediální prezentace využití jaderné energie k mírovým a vojenským účelům, vliv různých zájmových skupin na média a jejich vzájemné propojení – vojensko-průmyslová lobby, jaderná lobby, ČEZ, alternativní zdroje energie, ekologická lobby, Děti Země, Duha, Greenpeace, ekoterprismus, politizování jaderné energetiky.

V kapitole Vesmír se do protikladu dává astronomie a astrologie jako věda a pseudověda, diskutuje se mediální úspěšnost pseudověd – astrologie, numerologie a dalších.

Metody a formy práce: přírodní jevy a jejich souvislosti zkoumají žáci empirickými metodami poznávání – pozorování, měření, experiment, frontální pokus.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Vedeme žáky k vyslovení fyzikální hypotézy, k jejímu empirickému ověření a k vyslovení závěru.

S ohledem na těžké postižení zraku žáků se více než obvykle zaměřujeme na bezpečnost žáků, především při práci s elektrickým proudem, ostrými předměty, sklem a s horkými tělesy.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP

Pro potřeby žáků s postižením zraku nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny jinými.

Látky a tělesa (7.ročník)

změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny, charakterizující látky a tělesa

- uvede konkrétní příklady jevů, dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty

- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.

Pohyb těles, síly (8.ročník)

rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

změří velikost působící síly

určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici sil působících týmž nebo opačným směrem

využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Mechanické vlastnosti tekutin (8.ročník)

využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

Energie (9.ročník)

určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa

využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem

zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zvukové děje (9.ročník)

rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Elektromagnetické a světelné děje (7.-10.ročník)

sestaví správně podle schématu jednoduchý elektrický obvod a analyzuje správně schéma jednoduchého reálného obvodu (7.ročník)

rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů

využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh

rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

zná orientačně stavbu oka, refrakční vady oka a hlavní důvody ztráty nebo oslabení zraku

Vesmír (10. ročník)

objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem slunce a měsíců planet kolem planet
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
<p>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny, charakterizující látku a tělesa uvede konkrétní příklady jevů, dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí -předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.</p> <p>Sestaví správně podle schématu jednoduchý el. obvod</p>	<p>Látky a tělesa měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze</p> <p>Elektrický obvod zdroj napětí, spotřebič, spínač</p>	<p>Stavba látek Magnetické vlastnosti látek Měření fyzikálních veličin</p> <p>Elektrický obvod</p>	
8. ročník			
<p>rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles změří velikost působící síly určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici sil působících týmž nebo opačným směrem</p>	<p>Pohyb těles, síly pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p>	<p>Pohyb a síla</p>	

<p>využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p> <p>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p> <p>Zná orientačně stavbu oka, refrakční vady oka a hlavní důvody ztráty nebo oslabení zraku.</p>	<p>Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí Rovnováha na páce a pevné kladce</p> <p>Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon – hydraulická zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak, souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon - vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách Světelné jevy - šíření, odraz a lom světla, refrakční vady oka</p>	<p>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů</p> <p>Světelné jevy</p>	
9. ročník			
<p>určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>Energie formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektřina; ochrana lidí před radioaktivním zářením přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo, tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	<p>Práce, energie, teplo</p> <p>Elektrické jevy</p>	

<p>rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí Využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů</p>	<p>Zvukové děje vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce; ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu</p> <p>Elektrické jevy - Ohmův zákon</p>	<p>Zvukové jevy</p>	
10. ročník			
<p>Rozliší stejnosměrný proud od střídavého, rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.</p> <p>objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<p>Elektrický proud</p> <p>Elektromagnetické a světelné děje Elektromagnetické a světelné pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji Jaderná energie</p> <p>Vesmír</p>	<p>Střídavý proud Vedení el. proudu v tekutinách, polovodičích Elektromagnetické jevy Elektromagnetické záření Světelné jevy</p>	<p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>

5.15. Vyučovací předmět: Chemie

Vzdělávací oblasti: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován jako samostatný předmět v 9. a 10. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně přírodních věd současně v celém ročníku s individuálním přístupem k jednotlivým žákům podle jejich možností a potřeb.

Vzhledem k dalšímu uplatnění žáků byla stanovena minimální časová dotace.

Obsahem předmětu chemie je získat základní znalosti a praktické dovednosti potřebné pro život zrakově postižených. Vzdělávání v předmětu chemie vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí. Dále se učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy.

Integrace průřezových témat:

10. ročník - Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Pro potřeby našich žáků nejsou zařazeny některé očekávané výstupy z RVP ZV, některé výstupy jsou upraveny nebo nahrazeny.

b) Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- ve výuce využíváme mezipředmětové vazby, žáky podněcujeme k hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlování

Kompetence k řešení problémů

- při práci žákům předkládáme problémové situace a vedeme je k logickému vyvozování závěrů
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů v běžné praxi, k vysvětlování jejich chemické podstaty

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel (povinností) z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

žák/yně/

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

SMĚSI

žák/yně/

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- navrhne postupy a prakticky provede některé oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

žák/yně/

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

žák/yně/

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

žák/yně/

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

ORGANICKÉ SLOUČENINY

žák/yně/

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede zdroje, vlastnosti a použití

- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

žák/yně/

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
9. ročník			
Žák(yně)			
<ul style="list-style-type: none"> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek - rozlišuje směsi a chemické látky 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě nebezpečné látky a přípravky H-věty, P-věty, varovné značky piktogramy a jejich význam mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek směsi – různorodé, stejnorodé roztoky 	<ul style="list-style-type: none"> Pozorování, pokus a bezpečnost práce Směsi 	

<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - navrhne postupy a prakticky provede některé oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití 	<p>hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok</p> <p>vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku</p> <p>oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)</p> <p>voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody;</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva - částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, - chemické sloučeniny – chemická vazba, - skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo 	<p>Částicové složení látek a chemické prvky</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> - klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní - chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou - chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	Chemické reakce	
10. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> - názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin - oxidační číslo, 	Částicové složení látek a chemické prvky	
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy – názvosloví, vlastnosti, vzorce; použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - soli kyslíkaté a nekyslíkaté – názvosloví, vlastnosti, použití vybraných solí, vlastnosti a použití - halogenidy – názvosloví, vlastnosti a využití vybraných prakticky významných halogenidů 	Anorganické sloučeniny	

<p>- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</p> <p>- orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p> <p>- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p>	<p>- oxidy, kyseliny</p> <p>- čistota ovzduší</p> <p>- kyselost a zásaditost roztoků;</p> <p>- uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků</p> <p>- názvosloví</p> <p>ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva</p>		
<p>- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů</p> <p>- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu</p> <p>- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p> <p>- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p>	<p>deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin</p> <p>fotosyntéza</p> <p>podmínky fotosyntézy</p> <p>přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle</p> <p>- chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze</p> <p>- průmyslová hnojiva</p>	<p>Organické sloučeniny</p> <p>Chemie a společnost</p>	<p>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí </p>

<p>- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p> <p>- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>- hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti</p> <p>- tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika</p> <p>- plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace</p> <p>- detergenty, pesticidy a insekticidy</p> <p>- léčiva a návykové látky</p>		
--	--	--	--

5.16. Vyučovací předmět: Přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsah, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Pro potřeby žáků se zrakovým postižením nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny nebo nahrazeny.

Předmět navazuje na prvouku a přírodovědu na prvním stupni. Je vyučován od 7. do 10. ročníku. Přírodopis se vyučuje v odborné učebně i v běžné třídě, hodiny se nedělí. Část výuky, zejména při pobytových akcích, je realizována v přírodě. Podle možností škola několikrát v roce organizuje různé typy exkurzí a terénních cvičení. Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání. Poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržování rovnováhy existence živých soustav, včetně člověka. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět. Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus a práce s informacemi.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

U těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (živých i neživých přírodnin, modelů a obrázků, audio, video)

Podporujeme tvůrčí aktivitu žáků formou ekologických soutěží, návštěv mimoškolních zařízení (botanické a zoologické zahrady, přírodovědných stanic apod.)

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky vybírat a třídit informace k daným tématům z dostupné literatury nebo internetu přípravou referátů.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k diskusi na aktuální ekologická témata (recyklace, globální oteplování apod.)

Kompetence sociální a personální

Během vzdělávání používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků (biologické pokusy, projektové učení).

Kompetence občanské

Vedeme žáky k hodnocení konkrétních činností člověka v přírodě a rozlišení aktivit, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.

Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k uplatňování základních dovedností a návyků souvisejících s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy z RVP ZV za dané období

U žáků s těžším zrakovým postižením je třeba některé očekávané výstupy přizpůsobit jejich možnostem, případně nahradit jinými (jedná se hlavně o výstupy týkající se pozorování a porovnávání vnitřní stavby rostlin a živočichů, poznávání přírodnin a určování přírodnin podle klíče).

Obecná biologie a genetika

Žák:

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů (7. ročník)
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel (7. ročník)
- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů (7. - 9. ročník)
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek (7. ročník)
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti (7. a 10. ročník)
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů (10. ročník)
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka (7. ročník)

Biologie hub

Žák:

- podle svých zrakových možností rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků (7. ročník)
- vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích (7. ročník)
- objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků (7. ročník)

Biologie rostlin

Žák:

- podle svých zrakových možností odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům (8. ročník)
- podle svých zrakových možností porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku (8. ročník)
- vysvětlí princip základních rostlinných procesů a jejich využití a jejich využití při pěstování rostlin (8. ročník)
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a podle svých zrakových možností určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů (7. a 8. ročník)
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí (8. ročník)

Biologie živočichů

Žák:

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (7. - 9. ročník)
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, podle svých zrakových možností určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (7 - 9. ročník)
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (7 - 9. ročník)
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy (7 - 9. ročník)

Biologie člověka

Žák:

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy (9. ročník)
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka (10. ročník)
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří (9. ročník)
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života (9. ročník)
- aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla (9. ročník)

Neživá příroda

Žák:

- objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života (10. ročník)
- podle svých zrakových možností rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek (10. ročník)
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody (10. ročník)
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě (10. ročník)
- rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků (10. ročník)
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi (10. ročník)

Základy ekologie

Žák:

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (10. ročník)
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému (10. ročník)
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam (7. a 10. ročník)
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému (10. ročník)

Praktické poznávání přírody

Žák:

- aplikuje praktické metody poznávání přírody (7. - 10. ročník)
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody (7. - 10. ročník)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- názory na vznik a vývoj života, jeho rozmanitost rozmanitost, projevy a význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty - životní podmínky rostlin a živočichů - fotosyntéza	Obecná biologie a genetika	Environmentální výchova – Ekosystémy – téma Vztahy mezi organismy 🌳

<p>popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p> <p>rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů</p> <p>třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>	<p>- stavba buněk rostlin, živočichů, bakterií a sinic</p> <p>- základní struktura života - buňka, tkáň, pletivo, orgán, orgánová soustava, organismy jednobuněčné, mnohobuněčné</p> <p>- význam a zásady třídění organismů, soustava organismů (systém rostlin a živočichů)</p> <p>- způsoby rozmnožování organismů</p>		
<p>uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p>	<p>- viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití; onemocnění způsobená viry a bakteriemi, prevence nákazy</p>		
<p>rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>- sinice, řasy</p>	<p>Biologie rostlin</p>	
<p>rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p>	<p>- houby s plodnicemi (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami)</p> <p>- houby bez plodnic (základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy);</p> <p>- výživa hub (symbioza, parazitismus, destruent)</p> <p>- lišejníky (stavba, symbióza, výskyt a význam)</p>	<p>Biologie hub</p>	

<p>porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>- stavba těla jednobuněčných a bezobratlých živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci)</p> <p>- hlavní zástupci jednobuněčných a bezobratlých živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci)</p> <p>- chování jednobuněčných a bezobratlých živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci), způsoby přizpůsobení prostředí, vývoj, vývin</p>	<p>Biologie živočichů</p>	
<p>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>- hospodářsky a epidemiologicky významné druhy (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci)</p> <p>- ochrana živočichů</p>		
<p>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p>	<p>- vzájemné vztahy mezi organismy</p> <p>- jednoduché potravní řetězce</p>	<p>Základy ekologie</p>	
<p>aplikuje praktické metody poznávání přírody vzhledem ke svým zrakovým možnostem; dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>- pozorování a zkoumání přírodnin</p>	<p>Praktické poznávání přírody</p>	
<p>8. ročník</p>			
<p>- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>	<p>- stavba těla strunatců, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, rozmnožování (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)</p>	<p>Biologie živočichů</p>	

<p>- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>- hlavní zástupci strunatců (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)</p> <p>- chování živočichů (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci), způsoby přizpůsobení prostředí</p> <p>- vývoj, vývin živočichů</p> <p>- rozšíření a význam - hospodářsky významné druhy, chov domestikovaných živočichů</p>		
<p>- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>- hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů,</p> <p>- ochrana živočichů</p>		
<p>odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům, porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>vysvětlí princip základních rostlinných procesů a jejich využití a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>- anatomie a morfologie rostlin –</p> <p>stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>- fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p> <p>- vybraní zástupci vyšších rostlin a jejich význam (řasy, mechorosty, kapradňorosty, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny)</p> <p>- vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p>	<p>Biologie rostlin</p>	<p>Environmentální výchova – Základní podmínky života – téma Základní podmínky života rostlin 🌳</p>

odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- přechod rostlin na souš - význam a ochrana rostlin		
aplikuje praktické metody poznávání přírody vzhledem ke svým zrakovým možnostem; dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- pozorování a zkoumání přírodnin	Praktické poznávání přírody	
9. ročník			
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- stavba těla savců, stavba a funkce jednotlivých částí těla, orgánové soustavy, rozmnožování	Biologie živočichů	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- systém savců, hospodářsky významné druhy - chov domestikovaných živočichů		
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- projevy chování živočichů (savci), způsoby přizpůsobení danému prostředí - základy etologie - význam savců pro člověka - ochrana živočichů		
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí těla - orgány, orgánové soustavy - vyšší nervová činnost - rozmnožování člověka - ontogenetický vývoj	Biologie člověka	

<p>rozdílí příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>- nemoci, úrazy, prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p> <p>- pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka, hygiena duševní činnosti</p> <p>- druhy poranění, život ohrožující stavy, epidemie</p> <p>- první pomoc</p>		
<p>aplikuje praktické metody poznávání přírody vzhledem ke svým zrakovým možnostem; dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>- pozorování a zkoumání přírodnin</p>	<p>Praktické poznávání přírody</p>	
<p>10. ročník</p>			
<p>vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p>	<p>základy nauky o dědičnosti (podstata dědičnosti a přenos dědičných informací)</p> <p>- znaky ovlivněné dědičností</p> <p>- křížení</p>	<p>Obecná biologie</p>	
<p>objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</p> <p>rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p>	<p>- vznik a stavba Země, geologický vývoj ČR</p> <p>- význam jednotlivých sfér pro život na Zemi</p> <p>- rozlišuje pojmy nerost a hornina, uvede zástupce magmatických, usazených a přeměněných hornin a jejich význam a využití</p> <p>- příčiny a důsledky geologických procesů</p>	<p>Neživá příroda</p>	

<p>porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p> <p>rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p>	<ul style="list-style-type: none"> - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace - vývoj zemské kůry - vznik a vývoj života na Zemi, výskyt typických organismů, přizpůsobování organismů prostředí - Geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv, Karpaty 		
<p>uveďte význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a</p> <p>charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vliv podnebí a počasí na rozvoj ekosystému, - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a - ochrana člověka 		
<p>orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - fylogenetický vývoj člověka 	<p>Biologie člověka</p>	<p>Multikulturní výchova – Etnický původ – téma Lidské rasy a rasismus </p>
<p>uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<p>vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím</p>	<p>Ekologie</p>	

rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- ekosystém, vztahy mezi organismy; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy		Enviromentální výchova - Vztah člověka k prostředí - téma ochrana přírody 🌳
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- potravní řetězce (producent, konzument, predátor, cizopasník, rozkladač) - rovnováha v ekosystému		
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- ochrana životního prostředí, globální problémy a jejich řešení - chráněná území		
aplikuje praktické metody poznávání přírody vzhledem ke svým zrakovým možnostem; dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- pozorování a zkoumání přírodnin - významní biologové a jejich objevy	Praktické poznávání přírody	

5.17. Vyučovací předmět: Zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Člověk a příroda

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) *Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu*

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Průřezová témata: Multikulturní výchova – Etnický původ, Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity.

Pro potřeby žáků se zrakovým postižením nejsou zařazeny některé očekávané výstupy a některé jsou upraveny.

Zeměpis je má přírodovědný i společenskovedný charakter. Vyučuje se v 7. až 10. ročníku základní školy. Výuka zeměpisu umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Výuka je přizpůsobena potřebám a stupni postižení žáků. K vytváření konkrétních představ o jednotlivých probíraných tématech přispívá možnost použití různých hmatových modelů, reliéfních atlasů a map. Dále používání videokazet a DVD se zaměřením na zeměpis. Ke kvalitnější výuce přispívá menší počet dětí ve třídě. Ve výuce se střídají činnosti – studium textu, práce s atlasem, s mapou. Střídá se práce ve skupinách i individuální. Jednotlivá témata žáci zpracovávají formou referátů, pak přednášejí ve škole. Jsou vedeni k využívání a informací z internetu a dalších dostupných zdrojů.

Doplňující formy výuky:

návštěva ZOO – indonésy pavilón

projektové učení – Vánoce ve Velké Británii, cestujeme Indií

besedy s pracovníky humanitárních organizací atd.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáky učíme pracovat a využívat zdroje zeměpisných informací – internet, encyklopedie, knihovny, časopisy.

Žáky učíme pracovat s textem, tvořit výpisky, hledat důležité informace.

Ve výuce využíváme mezipředmětové vazby – projektové učení.

Ve výuce zeměpisu vedeme žáky k zájmu o problémy současného světa – problémy znečištění životního prostředí, problémy environmentální,

problémy třetího světa, porušování lidských práv atd. různými formami (diskuze, besedy, přednášky, exkurze, projektové vyučování).

Ve výuce zeměpisu používáme speciální hmatové pomůcky – reliéfní mapy, atlasy, globusy, modely.

Individuálním přístupem pedagoga k jednotlivým žákům ve výuce zeměpisu umožňujeme vytváření reálných představ o okolním světě.

Kompetence k řešení problémů

Formou projektového učení, upozorňujeme žáky na různorodost, ale i problémy současného světa.

Učíme žáky sledovat dění a události v současném světě, pomáháme jim rozlišovat kvalitní zdroje informací.

Vedeme žáky k vytváření vlastních názorů a k hledání řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Formou diskuzí a modelových situací učíme žáky dovednosti formulovat problémy a jejich řešení.

Kompetence sociální a personální

Během výuky zeměpisu používáme skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků – projekty.

Kompetence občanské

Na konkrétním učivu poukazujeme na občanskou vzájemnost a odpovědnost za svoje chování vůči prostředí ve kterém žijeme.

Vytváříme příležitosti k seznamování a poznávání jiných kultur formou diskuzí s lidmi pocházejícími z jiných krajín, promítání dokumentů, cestopisů.

Učíme žáky empatickému přístupu k lidem žijícím v nedemokratických režimech a v krajinách třetího světa.

Vedeme žáky k ekologickému myšlení, k práci s recyklovanými materiály a k třídění odpadu do nádob umístěných ve škole.

Kompetence pracovní

Ve výuce zeměpisu učíme žáky pracovat s informačními a komunikačními technologiemi jako významnou složkou gramotnosti osob se zrakovým postižením.

Podněcujeme žáky k samostatnému časovému rozvržení pracovní činnosti

Standardy pro základní vzdělávání: práci si obrázky, mapami v textu, grafy, mentálními mapami nahrazujeme prací s reliéfními mapami a obrázky, prací s textem, zvukovým materiálem (např. rozpoznávání jazyků jednotlivých národů, přírodních prostředí atd).

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (7. – 10.) Pro nedostatek materiálů přizpůsobených potřebám a možnostem zrakově postižených žáků byl tento výstup nahrazen.

přiměřeně hodnotí geografické informace, pracuje s mapou, globusem, atlasem, používá internet a další dostupné zdroje informací (7. -10.)

- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně zrakovým možnostem žáka (7. - 10.)
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině (7. – 10.)
- vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu (vyřazen)

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

Žák

- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy (7.)

- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů ((7.)

rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu (7.)

- porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost (7.)

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

Žák

- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa (8.–9.)

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny (8.–9.)
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států (8.–9.)
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich (8.-9.)

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- posoudí na přiměřené úrovni rozložení světové populace, její strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa (10.)
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel (10.)
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- vyjmenuje světové surovinové a energetické zdroje(10.) Pro nedostatek materiálů přizpůsobených potřebám a možnostem zrakově postižených žáků byl tento výstup nahrazen.
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit (10.)
- porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků (10.)
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech (10.)

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny (7.,10.)
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) (7., 10.,)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (7.,10.)

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy (9.)
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům (9.)
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu (9.)
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit (9.)

- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států (9.)

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu přiměřeně svým zrakovým možností (7. – 10.)

- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny přiměřeně svým zrakovým možností (7.– 10.)

- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech, přiměřeně svým zrakovým možností (7. – 10.)

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ROČNÍK			
Žák přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů	geografické, topografické a kartografické pojmy, plán, mapa, smluvené značky	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, měřítko a obsah plánů a map		
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými vztahy v krajině			
vytváří a využívá myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech			

Žák zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma	Přírodní obraz Země	
na konkrétních příkladech umí prokázat tvar planety Země a zhodnotit důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	krajinná sféra - přírodní, společenská a hospodářská		
umí rozlišit a porovnat složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost, rozeznává tvary zemského povrchu	systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografická pásma, výškové stupně		
umí porovnat působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti		
Žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na příkladech znaky a funkce krajiny	Krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajiny	Životní prostředí	
Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
8. ROČNÍK			
Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Světadíly, oceány, makroregiony světa - charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů. Přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti.	Regiony světa	Multikulturní výchova - Etnický původ

lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny			
porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států			
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a co je příčinou zásadních změn v nich			
Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby	Obyvatelstvo světa	Společenské a hospodářské prostředí	
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary		
9. ROČNÍK			
Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Světadíly, oceány, makroregiony světa - charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů. Přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti.	Regiony světa	Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity

lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	modelové regiony světa		
porovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států			
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a co je příčinou zásadních změn v nich			
Žák vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště nebo školy	místní region	Česká republika	
hodnotí a porovnává polohu, přírodní poměry, zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu	Česká republika - poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo, demografické a hospodářské charakteristiky, hospodářské aktivity, sektorová struktura hospodářství. Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě.		
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR	regiony ČR		
uvádí příklady účasti ČR ve světových mezinárodních institucích, organizacích a integracích států			
uvádí příklady účasti ČR ve světových mezinárodních institucích, organizacích a integracích států			

Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásad bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	
10. ročník			
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	komunikační geografický a kartografický jazyk	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie	
vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu			
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Obyvatelstvo světa	Společenské a hospodářské prostředí	
posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Světové hospodářství		
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit			

porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary		
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech			
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Vztah přírody a společnosti	Životní prostředí	
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	

5.18. Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Průřezová témata: Multikulturní výchova – Lidské vztahy

Žádný z očekávaných výstupů nebyl upraven ani nahrazen.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi. Žáci se učí rozhodovat ve prospěch zdraví.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Při práci v předmětu výchova ke zdraví využíváme výchovné a vzdělávací strategie školy.

Očekávané výstupy

žák

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů (7. roč.)
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (7. roč.)
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (10. roč.)
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (7. roč.)
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (7. roč.)
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí (10. roč.)
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (7. roč.)
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (7. roč.)
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (10. roč.)
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (10. roč.)
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví (7. roč.)
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování (7. roč.)
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (10. roč.)
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (10. roč.)
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (10. roč.)
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (10. roč.)

Vzdělávací obsah:

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
7. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek, - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy <ul style="list-style-type: none"> - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost 	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p>	<p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy – Vztahy k lidem z jiných zemí, kultur, náboženství</p>

<ul style="list-style-type: none"> - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<p>pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 		
8. a 9. ročník			
Předmět se nevyučuje			
10. ročník			
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> - stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti 	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	

<p>- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p>- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>- autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu)</p> <p>- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, formy sexuálního zneužívání dětí, šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p>- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p> <p>- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p>	<p>Multikulturní výchova – Lidské vztahy – Respektování druhých lidí</p>
--	--	--	--

<p>- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p> <p>- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p> <p>- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>- pozitivní komunikaci a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině a komunitě)</p>	<p>nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p> <p>- ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p> <p>- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie</p> <p>- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p>	<p>Hodnota a podpora zdraví</p> <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p>	
---	---	---	--

<p>- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p> <p>- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládní problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p>- psychohygienu – předcházení a zvládní stresu, hledání pomoci při problémech</p>		
--	--	--	--

5.19. Vyučovací předmět : Muzikoterapie

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časově je vyučovací předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Průřezová témata: nejsou zařazena

Předmět má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně. Do výuky jsou zařazeni žáci z různých tříd 1. stupně základní školy a základní školy praktické. O zařazení žáka do výuky rozhoduje ředitel školy na základě písemné přihlášky zákonných zástupců žáka na návrh psychologa.

Výuka předmětu probíhá v hudební třídě nebo dle potřeby ve větší místnosti s kobercem při použití klavíru, kytary, Orffových nástrojů, bicí soupravy a přehrávače zvukových medií.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie předmětu muzikoterapie

A/ Dopomáhat v rozumovém, psychickém, motorickém a logopedickém rozvoji žáků

B/ Napomáhat v nápravě specifických poruch učení

C/ Učit děti vyjadřovat emoce, zvládat negativní pocity

D/ Navozovat strategie řešení problémů a konfliktů

E/ Učit žáky kooperaci, uvědomění si pozice ve skupině nebo společnosti, prožít si společenské role

F/ Zvyšování koncentrace pozornosti

G/ Dopomáhat k uvolnění (relaxaci) a střídavě aktivizovat k činnosti

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

Žák:

rytmizuje své jméno

doprovází hrou na tělo jednotlivá slova, spojení dvou a více slov, říkadla a básničky (vycházející z témat blízkých dítěti- domov, pohádka, příroda...)

opakuje rytmizované slovní útvary (hra na echo, otázky, odpovědi..)

soustředěně poslouchá zvuky, tóny, rytmy, písničky, improvizaci a reprodukovanou hudbu v přiměřené délce

koncentruje pozornost na krátkou činnost (hudební akci)

vnímá pokyny učitele a adekvátně, dle svých individuálních schopností a možností na ně reaguje

rolišuje náladu skladby

umí vyjádřit pocity radosti, smutku

zpívá písně a doprovází je hrou na tělo nebo Orffovými nástroji

zvládá hudební hru využívající změny dynamické, agogické, tempa, hlasové polohy

prohlíží a prohmatává nástroj (muzikoterapeutická pomůcka) a zkoumá jeho zvukové možnosti

Učivo předmětu

A/ Receptivní muzikoterapie- poslech reprodukované a živě hrané hudby (hudební skladby a nástrojové improvizace)

B/ Aktivní muzikoterapie

B1/ Rytmizace slov, říkadel, básniček doprovázená hrou na tělo

B2/ Hry na otázky a odpovědi

B3/ Hudební hry využívající dynamiku, agogiku, tempové změny, změny hlasové polohy a tónu

B4/ Zpívání písní s hrou na tělo a doprovodem Orffových nástrojů

5.20. Vyučovací předmět : Prostorová orientace a samostatný pohyb, technika chůze s bílou holí

Vzdělávací oblast: Speciální péče

Vzdělávací obor: Prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově postižených (dále PO SP ZP)

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Průřezová témata: nerealizují se.

Charakteristika: prostorová orientace a samostatný pohyb je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání těžce zrakově postižených žáků. Cílem tohoto předmětu je dosažení co nejvyššího stupně mobility a samostatnosti odpovídajícího individuálním schopnostem každého zrakově postiženého žáka. **Výuka** předmětu probíhá ve dvou rovinách: jako samostatný předmět shodného názvu, který je zařazen do skupiny předmětů speciální péče a jako integrální součást běžné činnosti ve všech vyučovacích předmětech při vyučování, ale i mimo něj.

Časové vymezení: na I.stupni žáci pracují ve skupinách, později ve dvojicích a výuka probíhá zpravidla 1 vyučující hodinu týdně, na II.stupni je výuka individuální, 2 vyučovací hodiny 1x za 14 dní.

U žáků s vícečetným postižením probíhá výcvik vždy individuálně a je přizpůsoben specifickým potřebám daného žáka.

Organizační vymezení: koordinátor speciální péče vytipuje vhodné žáky podle stupně zrakového postižení. Konečné rozhodnutí je však závislé na vyjádření oftalmologa. Vzhledem k tomu, že jde o speciální rehabilitační výchovu, žáci nejsou z tohoto předmětu klasifikováni. Výuku provádí instruktor prostorové orientace.

Výuka i časové a organizační vymezení se přizpůsobuje individuálním potřebám a schopnostem žáků, je závislá na psychické a fyzické vyspělosti žáků a na stupni jejich zrakového postižení.

Výuka probíhá během desetileté školní docházky a je ukončena dosažením stupně mobility – očekávaného výstupu skupiny D.

Završením výuky je samostatná praxe PO SP ZP a technice chůze s bílou holí.

Cílem praxe je zcela samostatně bez cizí pomoci ověřovat, udržovat, případně prohlubovat získané poznatky a dovednosti.

Samostatná praxe není povinná. Je umožňována žákům jeho zákonnými zástupci např:

- pohybem v terénu v místě bydliště
- samostatným příchodem resp. příjezdem do školy apod.
- internátním žákům může být umožněna samostatná praxe skupinovou vychovatelkou za podmínek přesně stanovených ve Vnitřním řádu internátu a Vnitřním řádu školního klubu (např. návštěva knihovny, odjezd resp. odchod ze školy domů apod.).

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učíme žáky shromažďovat a využívat informace, nepodceňovat, ale ani nepřeceňovat své schopnosti, vyhledávat a využívat novinky (nové pomůcky a služby pro ZP).

Starší žáky vedeme ke schopnosti zvládat náročné trasy.

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky řešit konkrétní situace v uměle navozených podmínkách, později ve skutečných situacích.

Řešit problémy při nečekané změně (např. nenadálá změna situace při samostatném cestování).

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky, aby při ztrátě orientace na trase srozumitelně formulovali cíl své cesty.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky pomáhat novým spolužákům orientovat se v novém prostředí, přijímat, ale i odmítat pomoc.

Každý žák umí správně chodit s vidícím průvodcem a využívá zásadu bdělé pozornosti.

Vedeme žáky ke schopnosti řešit situaci při osobních sporech a při sporech mezi skupinami lidí, přizpůsobit se komunikaci s dětmi různé úrovně.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k respektování společenských norem, povinnostem a správnému chování v krizových situacích. Učíme žáky nezneužívat svého postižení. Spolupracujeme se školským poradenským zařízením. Umožňujeme žákům seznamování a navazování kontaktů se zrakově postiženými z jiných škol formou soutěží (školy pro zrakově postižené nejen v Čechách, ale i na Slovensku).

Kompetence pracovní

Učíme žáky sebeobslužné činnosti.

Pomáháme žákům s výběrem budoucího povolání.

Vedeme žáky k reálnému hodnocení svých schopností, učíme je rozvíjet své fyzické schopnosti a dovednosti.

Vzdělávací obsah

- orientace v mikroprostoru a makroprostoru
- samostatná praxe internátních žáků na vytipovaných trasách v okolí školy
- cestování dopravními prostředky
- absolvování samostatné praxe internátních žáků na různých trasách

Skupina A

- prvky PO SP ZP
- základní techniky pohybu bez hole
- chůze s vidícím průvodcem

Očekávaný výstup pro sk. A: žák by si měl vytvořit základní dovednosti a návyky v oblasti prvků prostorové orientace a samostatného pohybu (dále jen PO SP).

Skupina B

- technika dlouhé hole

Očekávaný výstup pro sk. B: žák by měl používat prvky PO SP na úrovni návyků, zvládnout techniku dlouhé bílé hole (dále jen TDH).

Skupina C

- základy orientační analyticko-syntetické činnosti (získávání a využívání informací všeho druhu, určení vlastního stanoviště na trase, užívání dopravních prostředků)

Očekávaný výstup pro sk. C: žák by měl být schopen samostatně absolvovat vytipované trasy v okolí školy

Skupina D

- zvládnutí pocitu „psychické osamocení na trase“

- absolvování tras různé délky i stupně náročnosti

Očekávaný výstup pro sk. D: žák by měl samostatně v běžných klimatických podmínkách absolvovat různě náročné trasy.

Výuka probíhá během desetileté školní docházky a je ukončena dosažením stupně mobility – očekávaného výstupu skupiny B - D.

Završením výuky je zvládnutí techniky chůze s bílou holí na společných vycházkách se skupinou (třídou), pouze ve výjimečných případech, dosáhnou žáci očekávaný výstup sk. C, ev. D.

Dosáhne-li žák výstup sk. D je završením výuky samostatná praxe PO SP ZP.

Cílem praxe je zcela samostatně bez cizí pomoci ověřovat, udržovat, případně prohlubovat získané poznatky a dovednosti.

Samostatná praxe není povinná. Je umožňována žákům jeho zákonnými zástupci např:

- pohybem v terénu v místě bydliště

- samostatným příchodem resp. příjezdem do školy apod.

- internátním žákům může být umožněna samostatná praxe skupinovou vychovatelkou za podmínek přesně stanovených ve Vnitřním řádu internátu a Vnitřním řádu školního klubu (např. návštěva knihovny, odjezd resp. odchod ze školy domů apod.).

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učíme žáky shromažďovat a využívat informace, nepodceňovat, ale ani nepřeceňovat své schopnosti.

Schopnější žáky vedeme ke schopnosti zvládat i náročnější trasy.

Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky řešit konkrétní situace v uměle navozených podmínkách, později ve skutečných situacích.

Řešit problémy při nečekané změně (např. nenadálá změna situace při samostatném cestování).

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky, aby při ztrátě orientace na trase srozumitelně formulovali cíl své cesty.

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky pomáhat novým spolužákům orientovat se v novém prostředí, přijímat, ale i odmítat pomoc.

Každý žák se učí správně chodit s vidícím průvodcem a využívat zásadu bdělé pozornosti.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k povinnostem a správnému chování v krizových situacích. Učíme žáky nezneužívat svého postižení. Umožňujeme žákům seznamování a navazování kontaktů se zrakově postiženými z jiných škol formou soutěží.

Kompetence pracovní

Učíme žáky sebeobslužné činnosti.

Vedeme žáky k reálnému hodnocení svých schopností, učíme je rozvíjet své fyzické schopnosti a dovednosti.

Vzdělávací obsah

- orientace v mikroprostoru a makroprostoru

U vybraných žáků

- samostatná praxe internátních žáků na vytipovaných trasách v okolí školy
- cestování dopravními prostředky
- absolvování samostatné praxe internátních žáků na určených trasách

Skupina A

- prvky PO SP ZP
- základní techniky pohybu bez hole
- chůze s vidícím průvodcem

Očekávaný výstup pro sk. A: žák by si měl vytvořit základní dovednosti a návyky v oblasti prvků prostorové orientace a samostatného pohybu (dále jen PO SP).

Skupina B

- technika dlouhé hole

Očekávaný výstup pro sk. B: žák by měl používat prvky PO SP na úrovni návyků, zvládnout techniku dlouhé bílé hole (dále jen TDH).

U vybraných žáků

Skupina C

- základy orientační analyticko-syntetické činnosti (získávání a využívání informací všeho druhu, určení vlastního stanoviště na trase, užívání dopravních prostředků)

Očekávaný výstup pro sk. C: žák by měl být schopen samostatně absolvovat vytipované trasy v okolí školy

Skupina D

- zvládnutí pocitu „psychické osamocení na trase“
- absolvování tras různé délky i stupně náročnosti

Očekávaný výstup pro sk. D: žák by měl samostatně v běžných klimatických podmínkách absolvovat různě náročné trasy

5.21. Vyučovací předmět : Tyflopédická péče

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ve výchově a vzdělávání žáků s postižením zraku se uplatňují specifické výukové předměty. Pro získání speciálních dovedností je možné do výuky zrakově postižených zařadit předmět speciální péče - tyflopédická péče. Žáci v něm získávají takové speciální poznatky a dovednosti, které jim umožní zlepšit proces poznávání při výuce a později v životě. Dovednosti, které žák v tomto předmětu získá, je třeba procvičovat a důsledně využívat při vyučování ostatních předmětů i při vhodných mimoškolních činnostech.

Předmět tyflopeditická péče je možné vyučovat současně všechny žáky třídy, skupinu několika žáků nebo individuálně. Na základní škole je zařazen do prvních dvou období – tedy v 1. – 6. ročníku. Dále je možné pokračovat individuálně na druhém stupni školy – převážně u žáků s progresivní zrakovou vadou nebo u žáků s LMP, které je třeba naučit čtení a psaní Braillova písma. Některá témata jsou rovněž na druhém stupni docvičována v odpoledních činnostech školní družiny či internátu (např. nácvik podpisu).

Rámcové učební osnovy předmětu tyflopeditická péče jsou zpracovány tak, že obsahují témata pro všechny stupně postižení zraku (od slabozrakosti po nevidomost). Nejsou rozpracovány pro věkové kategorie, protože potřeby jednotlivých žáků a schopnosti zvládat určité dovednosti jsou individuální.

Každý žák je před zařazením do tyflopeditické péče vyšetřen očním lékařem. Učitel -tyflopedit na základě vyjádření lékaře, předepsaných optických pomůcek a své vlastní speciálně pedagogické diagnózy, vypracuje pro každého žáka na určité časové období (maximálně jeden školní rok) individuální plán.

Jednotlivá témata osnov jsou seřazena podle stupně obtížnosti a učitel z nich vybírá jen ty okruhy, které jsou pro žáka potřebné a odpovídají stupni postižení zraku a již zvládnutým dovednostem.

Z individuálních potřeb žáka je třeba vycházet i při vytváření optimálních podmínek pro práci ve vyučování - uspořádání pracovního místa, správné stropní i lokální osvětlení apod.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáky učíme starat se o svoji optickou pomůcku a zároveň s ní vhodně pracovat a tím mu usnadňujeme proces učení.

Rozvíjením hmatu žákům umožňujeme zrychlit proces čtení a tím i učení.

Žáky později osleplé nebo s progresivní zrakovou vadou vyučujeme Braillovskému písmu a tím jim umožňujeme i nadále psát a číst.

Kompetence pracovní

Žáky učíme samostatnosti a tím jim poskytujeme větší možnost pracovního uplatnění.

Kompetence sociální a personální

Nácvikem podpisu umožňujeme žákům zvládat samostatně některé právní úkony.

Vzdělávací obsah

Očekávané výstupy

Žák si dokáže vhodně upravit pracovní prostředí:

- využívá vhodné světelné podmínky
- využívá vhodné umístění lavic i židlí
- správně umístí optické a elektronické pomůcky
- nacvičuje orientaci ve třídě
- používá vhodné pomůcky
- vhodně umísťuje pomůcky na svém pracovním místě

Žák umí prohlížet reliéfní obrázky, labyrinty, mapy, a plánky, pracuje s rýsovací soupravou:

- prohlíží reliéfní obrázky
- prohlíží hmatové mapy
- reliéfní zobrazování
- pracuje s rýsovací soupravou

Tyflografika se cíleně provádí v tyflopédické péči a ve výtvarné výchově.

Žák zvládá čtení a psaní Braillova písma (netýká se žáků pracujících černotiskem)

(V rámci tyflopédické péče se vyučuje hlavně u žáků později osleplých nebo s progresivní oční vadou)

- orientuje se v šestibodu
- nacvičuje čtení Braillova písma
- píše Braillovo písmo

Výuka by neměla končit zvládnutím abecedy, ale pokračovat tak dlouho, dokud žák nebude schopen pracovat bodově ve vyučování.

Žák čte i píše některá černotisková písmena (netýká se žáků, kteří pracují v černotisku):

(zaměříme se na písmena, která bude žák používat v geometrii, nebo ta, která má ve svém jméně)

- čte reliéfní tiskací písmena
- píše tiskací písmena

Žák zvládá svůj černotiskový podpis v přiměřené velikosti:

- seznamuje se s reliéfní podobou svého podpisu
- vhodně zvolí první písmeno
- nacvičuje jednotlivá písmena
- spojuje písmena
- zmenšuje podpisu
- podpisuje se do šablony

VÝSTUPY

SMYSLOVÁ VÝCHOVA	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák v co nejvyšší možné míře využívá svůj hmat	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik aktivního hmatání - poznávání předmětů, manipulace s nimi - třídění předmětů podle různých kritérií - navlékání korálků aj. drobných předmětů - -rolišování různých druhů materiálů - orientace na ploše (vlevo, vpravo, nahoře, dole) - vkládání drobných předmětů do odpovídajících otvorů (vkládačky, do nádob apod.) - šroubování - práce s papírem – překládání, trhání, stříhání, lepení - modelování - práce s kolíčkovou kreslenkou - konstrukce ze stavebnic - skládání jednoduchých obrázků (puzzle) 	Rozvíjení hmatu
Žák využívá svůj sluch	<ul style="list-style-type: none"> - určování stacionárního i pohybového zdroje zvuku - lokalizace směru zvuku - echolokace - cvičení sluchové paměti - poznávání různých zvuků 	Rozvíjení sluchu
Žák v nejvyšší možné míře využívá zrak	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v prostoru - poznávání a rozlišování předmětů - orientace na ploše, v textu - poznávání a rozlišování barev - třídění - práce s obrázky - rozvíjení kreslířských dovedností - práce s linkou, čarou - přiřazování - koordinace oko - ruka - poznávání různých chutí 	Rozvíjení zachovaných zrakových funkcí
Žák rozlišuje různé chuti	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání různých chutí 	Rozvíjení chuti

<p>Žák využívá čich ke kompenzaci zraku</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání surovin a jednotlivých jídel - konzistence potravin - rozlišování charakteristických vůní a zápachů - určování umístění jejich zdroje 	<p>Rozvíjení čichu</p>
<p>ZRAKOVÁ HYGIENA, PRACOVNÍ PROSTŘEDÍ</p>	<p>UČIVO PŘEDMĚTU</p>	<p>TÉMA</p>
<p>Žák uplatňuje pravidla zrakové hygieny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla zrakové hygieny - úprava pracovního prostředí - obsluha lavice se sklopnou deskou a lepící fólií - ovládání lampičky - relaxační cviky 	<p>Hygiena práce a pracovního prostředí</p>
<p>NÁCVIK POUŽÍVÁNÍ OPTICKÝCH POMŮCEK A PÉČE O NĚ</p>	<p>UČIVO PŘEDMĚTU</p>	<p>TÉMA</p>
<p>Žák správně používá všechny předepsané a doporučené optické pomůcky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výběr optických pomůcek podle druhu a stupně zrakového postižení - seznámení s pomůckami - nácvik používání pomůcek - péče o pomůcky (brýle, lupy) - nácvik používání digitálních lup včetně TV lupy 	<p>Optické pomůcky</p>
<p>TYFLOGRAFIKA</p>	<p>UČIVO PŘEDMĚTU</p>	<p>TÉMA</p>
<p>Žák zvládá prohlížení obrázků, labyrintů, plánek, map a práci s rýsovací soupravou (kreslenkou)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obtahování tvarů - uvolňovací cviky rukou - prohlížení reliéfních obrázků - prohlížení hmatových plánek - prohlížení složitějších hmatových map - reliéfní zobrazování - použití rýsovací soupravy – orientace v soupravě, - črtání, kreslení, rýsování 	<p>Tyflografika</p>

VÝUKA ČTENÍ A PSANÍ BRAILLOVA PÍSMO, ZDOKONALOVÁNÍ ČTENÍ A PSANÍ V ČERNOTISKU	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
<p>Žák zvládá čtení bodového písma při vyučování (žáci nevidomí a žáci se zbytky zraku)</p> <p>Žák zvládá čtení černotiskového písma při vyučování (žáci slabozrací a žáci se zbytky zraku)</p> <p>Žák zvládá ve vyučování psaní v bodovém písmu (žáci nevidomí a žáci se zbytky zraku)</p> <p>Žák zvládá při vyučování psaní černotiskového písma (žáci slabozrací a žáci se zbytky zraku)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v šestibodu - práce s kolíčkovou kreslenkou - čtení písmen, slabik, slov, vět - orientace na řádku, na stránce, v knize - pěstování návyku plynulého čtení - čtení s porozuměním textu - čtení matematických zápisu - zlepšování, zrychlování čtení <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s Pichtovým psacím strojem - příprava stroje k psaní, ukládání do kufříku - vkládání papíru, nastavení okrajů, řádkování - psaní písmen, slabik, slov, vět - využití zpátečky - odtržení papíru - zdokonalování psaní správných tvarů písmen a číslic 	<p>Braillovo písmo</p> <p>Pichtův stroj</p>
RELIÉFNÍ PÍSMO, PODPIS	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
<p>Žák zvládá prohlížení obrázků, labyrintů, plánek, map a práci s rýsovací soupravou (kreslenkou)</p> <p>Žák zvládá podle svých možností podpis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prohlížení reliéfních obrázků - prohlížení hmatových plánek - prohlížení složitějších hmatových map - reliéfní zobrazování - použití rýsovací soupravy – orientace v soupravě, - črtání, kreslení, rýsování <ul style="list-style-type: none"> - správný úchop psacího náčiní - poznávání a psaní některých písmen (příjmení) - nácvik podpisu - psaní do šablony - podpis bez linek 	<p>Tyflografika</p>

ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO

PSANÍ NA PRAŽSKÉ TABULCE	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák zvládá psaní na pražské tabulce	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik zakládání papíru do tabulky - nácvik správného vypichování bodů na tabulce <ul style="list-style-type: none"> • s vytvarovanými okénky • bez vytvarovaných okének - nácvik psaní písmen, slabik, slov, vět 	Pražská tabulka
ROZLIŠOVÁNÍ MINCÍ A BANKOVEK	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák zvládá manipulaci s penězi	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišování mincí - rozlišování bankovek - používání peněženky 	Finanční gramotnost
POUŽITÍ TELEFONU	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák zvládá telefonování	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s některými typy telefonů - užití telefonu 	Telefonování
SEZNÁMENÍ S DALŠÍMI KOMPENZAČNÍMI POMŮCKAMI	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák používá některé vhodné kompenzační pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> - práce s kalkulaátorem - práce s diktafonem - práce s iPadem 	Kompenzační pomůcky
OSTATNÍ	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA
Žák používá některé pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> - použití děrovačky - použití sešivačky - použití dymokleští - zakládání papírů do desek - nácvik psaní adresy a data narození - měření 	Použití pomůcek

5.22. Vyučovací předmět : Zraková terapie

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika předmětu

a) Časové a organizační vymezení

Zraková terapie probíhá individuálně v pevně stanovenou dobu. Optimální časová dotace je polovina vyučovací hodiny týdně. Koordinátor pro zrakovou terapii vybere děti vhodné pro zařazení do předmětu. Ty jsou poté vyšetřeny očním lékařem, který zrakovou terapii potvrdí. Předmět je určen v zásadě každému dítěti, které má alespoň nepatrný zbytek zraku. Horní mez míry zrakového postižení dítěte zařazeného do předmětu je silná slabozrakost – kategorie 2 (dle klasifikace podle WHO). Po individuálním posouzení lze zařadit i dítě s menším zrakovým postižením, pokud to vyžadují jeho potřeby. Do předmětu zraková terapie by mělo být dítě zařazeno co nejdříve, ovšem indikace této terapie není omezena věkem. Zraková terapie končí v okamžiku, kdy jsou splněny očekávané výstupy, nebo splnit nejdou. Důvody nemožnosti splnění těchto jsou: progresse zrakového postižení, velká míra mentálního postižení. Průřezová témata se nerealizují.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Při práci v předmětu zraková terapie využívám výchovné a vzdělávací strategie školy.

Očekávané výstupy

Dítě si uvědomuje svůj zrak, možnosti, způsoby použití. Umí si spojovat informace získané ze zrakových vjemů do správných souvislostí. A následně se tedy snaží o maximální možné využití zraku zejména v oblasti prostorové orientace a samostatného pohybu, a tím tedy přispívá k rozvíjení samostatnosti a zkvalitnění svého života.

Vzdělávací obsah

Předmět zraková terapie představuje soubor technik a metod, které mají za cíl naučit dítě využívat každý i sebemenší zbytek zraku (in Moravcová, Zraková terapie slabozrakých a pacientů s nízkým vízem. TRITON, Praha 2004).

Hodiny jsou střídavě zaměřeny na následující okruhy činností: reakce na světlo, lokalizace světla, zdroj světla v pohybu, senzomotorická koordinace, diskriminace barev, lokalizace objektů, diskriminace tvarů a velikosti, prostorové vztahy, souvislost mezi částí a celkem, vizuální paměť, orientace na ploše, nácvik obsluhy předepsaných optických pomůcek (ruční lupy, kamerové zvětšovací televizní lupy apod.).

Toto pořadí činností není následným postupem při zrakové terapii. Uvedené aktivity se navzájem překrývají a při nacvičování jednoho okruhu dovedností současně procvičujeme i činnosti další. Některé děti nemusí zvládnout určitou dovednost, ale naopak mohou se ještě zdokonalit v jiných oblastech.

5.23. Vyučovací předmět : Logopedická péče

Vzdělávací oblast: Speciální péče

Vzdělávací obor: Logopedická péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Průřezová témata: Nerealizují se.

Charakteristika: Předmět je zaměřen na zajištění a rozvoj komunikačních schopností žáka, na rozvoj verbální i neverbální komunikace, interakce s prostředím.

Časové vymezení: Předmět je realizován v časových jednotkách- jedna časová jednotka = cca 15 minut 1 x týdně.

Organizační vymezení: Výuka probíhá formou individuální péče, zařazení žáka navrhuje školní logoped ve spolupráci s klinickým logopedem.

Výuka probíhá ve třídě III. ZŠ, popř. dle individuálních požadavků žáka - (pokoj na internátě). Při realizaci předmětu je užíváno množství speciálních i didaktických pomůcek- logopedické zrcadlo, pomůcky pro dechová a hlasová cvičení, obrazové materiály: Novotná, I.: *Logopedie pro děti od 4 let*, Hravá *logopedie*, Zlomíš *si svůj jazyček*; cvičné texty: Blumetrittová, V.: *Vyslovuješ správně*, Balášová, J.: *Logopedie*.

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie předmětu logopedie

A, Rozvoj komunikativních schopností (umět se souvisle se vyjádřit, učit srozumitelnosti řeči, umět sdělit podstatné, správnou stavbu věty, umět tvořit otázky, správnou gramatickou stavbu věty),

B, Rozvoj sociálních kompetencí žáka (rozumění, umět vyjádřit vhodným způsobem své potřeby, přání), zvládat společenská pravidla a normy, chápání sociálních rolí.

C, Náprava logopedické vady -pomáhá v rozvoji zdravého sebevědomí žáka, snaha o zbavení se ostychu, zvládání zátěžových situací.

D, Rozvoj slovní zásoby, práce s hudebním (rytmickým) citěním

E, Náprava specifických poruch učení.

F, Práce s jemnou motorikou, spojení řeči s pohybem, snaha o navození fyziologických poměrů v organismu- práce s dechem, relaxační cvičení apod.

G, Snaha o zvyšování koncentrace pozornosti,

H, Práce s informacemi- vyhledávání nových informací, formulace vlastního názoru,

I, Rozvíjení paměti: sluchové, slovní, větné.

Vzdělávací obsah

Cílové oblasti:

1. Rozvoj motoriky mluvidel (zaměřené na procvičení a zvýšení hybnosti jazyka, rtů, dolní čelisti a měkkého patra).

A, Nápodoba zvuků:

Nápodoba zvuků přírodních (vítr – fí, fí, meluzína – fjů, fjů); předmětů (hodiny, ťukání, klepání, zvonění, trubka, pila); zvuků strojů (auta, letadlo, motorka, traktor); hlasy zvířat (pípání kuřete, domácí a hospodářská zvířata); hlasy ptáků, jiné zvuky (padání, zívání, vzdychání, zdravení, smání se).

B, Motorika jazyka:

- rychlé vysouvání a zasouvání jazyka (čertík),
- pohyb jazyka po horním patře zvnitřku k horním zubům (natěrač),
- olizování: horní rty, dolní rty, horní a dolní rty - dokola (kočička),
- ťukat jazykem za horní a dolní zuby, pusa v klidu, mírně otevřená,
- vysunout jazyk – pohyb jazyka vzhůru a dolů, dosáhnou jazykem na bradu, na tvář,
- malování jazykem zvnitřku na pravou a levou tvář,
- ťukání jazykem zvnitřku na tvář,
- lízání dobrot z talířku, lízání zmrzliny – pohyb odspoda vzhůru,
- vysunutí jazyka – ťukání na horní, dolní ret, kroužky jazykem,
- mlaskání (koníček),
- počítání zubů – přejíždění jazykem po všech horních, dolních zubech,
- kroužení jazykem mezi vnitřní stranu rtů a zuby (opičky),
- mistička, rourka z jazyka.

C, Motorika tváří a rtů:

- nafukování tvář (obě, pravou, levou tvář),
- vtahování tváří dovnitř,
- mručení maskou do obličeje,
- špulení úst s uzavřenými ústy, s otevřenými ústy,
- olizování rtů,
- otevírání úst do různých úsměvů (zavřené rty, otevřená ústa – je vidět zuby),
- přetahování horního rtu přes spodní a dolního horního rtu,
- vtažení rtů,
- vycenit zuby,
- pískání,
- vibrace do rtů mmm, vvv.

D, Motorika dolní čelisti:

- spouštění a přitahování dolní čelisti,
- spouštění čelisti, krouživý pohyb oběma směry,
- vysouvání čelisti vpřed – skus, předkus.

E, Motorika měkkého patra:

- kloktání vody,
- bubláním brčkem do vody,
- foukání míčků,
- šeptání vš, vš, vš.

U zrakově postižených žáků využíváme multisenzoriální přístup- tj. kromě verbálního vedení také možnost hmatového a sluchového vnímání – vibrace hrtanu, ukázka logopeda – pohyby jazyka na lícním svaly, simulace činnosti jazyka pomocí rukou, využití pomůcek (lžička, špátle, brčko apod).

2. Hlasová a dechová cvičení

Cvičení zaměřená na uvědomování si možnosti intenzity i kvality hlasu:

A, Hlasová cvičení

- zesilování a zeslabování hlasu (písničky, říkadla),
- nácvik měkkého hlasového začátku (zpívání na vokál „u“, „jú“, kukání: „kuku“, houkání: „hú“)

B. Dechová cvičení

- nácvik břišního dýchání,
- hospodaření s dechem- dechová výdrž (foukání do brčka, do pířka, kreslení kamarádovi, fotbal, říkadla na jeden nádech, pískání na píšťalku),
- dechové hry a cvičení- učít plný nádech, hluboký výdech (bublifuk, brčko, foukání na bolavý prst, svíčku, pířko, zahřívání, nasávání, vyfoukávání - pravá, lesní dířka),
- učít hospodařit s dechem (volný hrudník, uvolněná ramena, hluboký nádech).

U ZP žáků využíváme opět spojení představy činnosti s hmatovým a sluchovým vnímáním.

3. Rytmická cvičení

Nápravná i motivační funkce

- vytleskávání slov po slabikách – jméno, jídlo, hračka ...,
- vytleskávání slov po slabikách spojené do vět,
- hra na tělo,
- doprovod hudebními nástroji například rytmické hudební nástroje,
- vnímání rytmu spojené s pohybem (bzučák, záznam rytmu),
- nácvik rytmu pomocí říkadel, básniček, písniček.

4. Rozvoj slovní zásoby aktivní, pasivní, pragmatické roviny řeči (sociální uplatnění řečových dovedností):

- spojení předmětu, pojmu s reálným předmětem, modelem, slovním popisem,
- využití tyflografiky,
- obrázky s výraznou konturou, barevně uzpůsobené, s málo detaily,
- pomůcky- Logo loto, pexeso, puzzle.

5. Rozvoj fonemického sluchu (schopnost diferencovat zvuky lidské řeči): bez zvukového pozadí, se zvukovým pozadím:

- rozlišení chybné varianty v cizí i vlastní interpretaci řeči,
- rozlišení hlasu různých osob, zvuky zvířecí, dopravní ruch apod.,
- hledání zdroje zvuku.

6. Vlastní logopedická náprava

Délka a obsah logopedické nápravy je přísně individuální, stanovuje ji školní logoped ve spolupráci s klinickým logopedem.

5.24. Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Speciální péče

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět Zdravotní tělesná výchova je formou povinné tělesné výchovy. Je určena žákům s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem. Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zdravotního oslabení žáků. Cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu. Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou preventivně využívány i v povinné tělesné výchově.

a) Organizační a časové vymezení předmětu: časově je předmět vymezen v platném učebním plánu školy.

Zdravotní tělesná výchova je vyučována v tělocvičně, herně internátu, školní zahradě a okolních hřištích a parcích.

Předmět může být vyučován od 1. do 10. ročníku.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Žák podle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje s učebními materiály a pomůckami
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémové situace, rozpozná problémy a hledá nejvhodnější způsob řešení
- nenechá se při řešení problému odradit nezdarem
- dokáže popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádá o radu
- dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence sociální a personální

- posiluje své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby
- rozpoznává nevhodně a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy

Strategie učitele:

Učitel:

- podporuje u žáků zvědavost a motivuje k učení
- užívá metody a formy práce přiměřené individuálním a specifickým potřebám dětí
- pracuje se žáky individuálně i ve skupině

Očekávané výstupy za 1. období (1. - 3. ročník)

Žák by měl:

- uplatňovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech
- zaujímat správné základní cvičební polohy
- zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy za 2. období (4. - 6. ročník)

Žák by měl:

- zařazovat do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením
- zvládat základní techniku speciálních cvičení
- upozornit samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením

Očekávané výstupy za 2. stupeň

Žák by měl:

- zařazovat pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením
- vyhýbat se činnostem, které jsou kontraindikací jeho zdravotního oslabení

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. OBDOBÍ (1. - 3. ROČNÍK)			
uplatňování správného způsobu držení těla v různých polohách	Zdravotní oslabení Prevence Vhodné oblečení a obutí Zásady správného držení těla Kontraindikace zdravotních oslabení Dechová cvičení Relaxační cvičení	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	
zaujímání správné cvičební polohy	Zásady správného držení těla		
zvládání jednoduchých speciálních cvičení souvisejících s vlastním oslabením	Základy speciálních cvičení <ul style="list-style-type: none"> - základní cvičební polohy - udržování rovnováhy v různých polohách těla - správné držení hlavy, ramen <p>pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV</p>	Speciální cvičení	
		Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	
2. OBDOBÍ (4. - 6. ROČNÍK)			
stejně jako v 1. období, jejich postupné prohlubování a rozšiřování	Zdravotní oslabení Prevence Vhodné oblečení a obutí Zásady správného držení těla Kontraindikace zdravotních oslabení	Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	Osobnostní a sociální výchova - Člověk a zdraví- Rozvoj schopnosti poznávání: Téma - Uvědomování si vlastního

<p>zvládání techniky speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele či asistenta</p> <p>upozorní samostatně na činnosti, které odporují zdravotnímu oslabení</p>	<p>Dechová cvičení Relaxační cvičení Zásady správného držení těla</p> <p>Základy speciálních cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní cvičební polohy – udržování rovnováhy v různých polohách těla – správné držení hlavy, ramen – uvědomování si vlastního těla – dechová cvičení – relaxační cvičení – cvičení na velkých míčích – cvičení s overbally – cvičení na balančních prkénkách <p>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV</p>	<p>Speciální cvičení</p> <p>Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti</p>	<p>těla, relaxační cvičení</p>
2. STUPEŇ			
<p>uplatňování vytrvalosti a cílevědomosti při korekci zdravotních oslabení</p> <p>samostatné zařazování vyrovnávacích cvičení do svého pohybového režimu</p> <p>vyhýbání se činnostem, které jsou kontraindikací vlastního zdravotního oslabení</p> <p>zvládání techniky speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele či</p>	<p>Zdravotní oslabení Prevence Vhodné oblečení a obutí Zásady správného držení těla Kontraindikace zdravotních oslabení Dechová cvičení Relaxační cvičení Zásady správného držení těla Nevhodná cvičení a činnosti Vědomá kontrola cvičení</p> <p>Oslabení podpůrně pohybového systému: základní zásady správného držení těla při stoji, chůzi, sedu</p>	<p>Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení</p> <p>Speciální cvičení</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - Člověk a zdraví- Morální rozvoj (hodnoty, postoje, etika: Téma - Rovnovážná cvičení</p>

<p>asistenta</p> <p>upozorní samostatně na činnosti, které odporují zdravotnímu oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> – správný postoj, chůze, sezení na židli, leh na břiše, leh na zádech – udržování rovnováhy v různých polohách těla – správné držení hlavy, ramen – uvědomování si vlastního těla – dechová cvičení – relaxační cvičení – cvičení na velkých míčích – cvičení s overbally – cvičení na balančních prkénkách – rotační cvičení <p>Oslabení vnitřních orgánů</p> <ul style="list-style-type: none"> – rovnovážné polohy, – dechová cvičení – cvičení na koordinaci a rovnováhu <p>Oslabení smyslových a nervových funkcí</p> <ul style="list-style-type: none"> – cvičení s hudebním doprovodem – cvičení na rychlost zrakového vnímání – cvičení na vnímání rytmu – cvičení na orientaci v prostoru – cvičení na rychlost zrakového vnímání a zrakovou lokalizaci <p>Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV</p>	<p>Všestranně rozvíjející pohybové činnosti</p>	
--	--	---	--

5.25. Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení

2. stupeň základní školy

skupinová výuka

Obsah

procvičuje se učivo předmětu českého jazyka, zařazením tohoto předmětu se nerozšiřuje rozsah učiva základní školy, cílem je připravit žáky pro studium na střední škole

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Při práci v předmětu výchova ke zdraví využívám výchovné a vzdělávací strategie školy.

5.26. Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky

Vzdělávací oblast a vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení

2. stupeň základní školy

skupinová výuka

Obsah

procvičuje se učivo matematiky, zařazením tohoto předmětu se nerozšiřuje rozsah učiva základní školy, cílem je připravit žáky pro studium na střední škole

b) Výchovné a vzdělávací strategie

Při práci v předmětu výchova ke zdraví využívám výchovné a vzdělávací strategie školy.

5.27. Vyučovací předmět: Konverzace v AJ

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk (Anglický)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět může být zařazen v 9. a 10. ročníku z disponibilní dotace vyuč. hodin, celkově 1 vyuč. hodina týdně. Konverzace v anglickém jazyce obsahově a tematicky navazuje na učivo v předmětu Anglický jazyk 2. stupeň.

V konverzačních tématech hovoříme o škole, rodině, denních aktivitách, životě u nás a v anglicky hovořících zemích, atd. a žáci se učí podávat základní informace o společnosti a zemi. Konverzace slouží k prohloubení a upevnění angličtiny jako nástroje pro komunikaci zejména v audio verbální rovině. Zaměřuje se na produktivní složku řeči.

Žáci si uvědomují vzájemný vliv evropské kultury a jazyků, zvláště pak pronikání angličtiny i do českého jazyka v oblasti sportu, počítačové terminologie apod.

Formou hraní rolí se seznamují s různými konverzačními situacemi, učí se reprodukovat krátké anglické texty a sami produkují sdělení k daným tématům.

Vyučovací předmět: Konverzace v NJ

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk (Německý)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět může být zařazen v 9. a 10. ročníku z disponibilní dotace vyuč. hodin, celkově 1 vyuč. hodina týdně. Konverzace v německém jazyce obsahově a tematicky navazuje na učivo v předmětu Německý jazyk 2. stupeň.

V konverzačních tématech hovoříme o škole, rodině, denních aktivitách, zájmových činnostech, životě u nás a v německy hovořících zemích apod. Konverzace slouží k prohloubení a upevnění němčiny jako nástroje pro komunikaci zejména v audio verbální rovině. Zaměřuje se na produktivní složku řeči.

Formou hraní rolí se seznamují s různými konverzačními situacemi, učí se reprodukovat krátké německé texty a sami produkují sdělení k daným tématům.

Žáci si uvědomují vzájemný vliv evropské kultury a jazyků, historické souvislosti vyplývající z faktu, že se na našem území mluvilo německy a mnoho používaných slov má původ v německém jazyce.

6. Hodnocení žáků

Hodnocení a klasifikace žáků

Hodnocení a klasifikace žáků základní školy pro zrakově postižené se řídí příslušnými ustanoveními vyhlášek MŠMT č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, vyhl. MŠMT č.48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

Chybí-li žák školy více než polovinu vyučovacích hodin za pololetí školního roku, nebude v řádném termínu klasifikován a pedagogická rada stanoví náhradní termín klasifikace.

Sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení žáka je přirozenou součástí procesu hodnocení. Od počátku vzdělávání si žáci zvykají na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, se kterým bude vnější hodnocení konfrontováno. Sebehodnocení žáka s argumentací musí předcházet hodnocení pedagogem s argumentací.
2. Součástí sebehodnocení žáka je jeho schopnost posoudit jak výsledek své práce, tak i vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy.
3. Nedílnou součástí hodnocení je i vzájemné hodnocení mezi žáky. Je velmi důležité učit žáky kriticky a objektivně posoudit nejen svůj výkon, ale i výkon druhých (nejen žáků, ale i vyučujících).
4. Učitel posuzuje informace o potřebách a prožitcích žáků, nabízí pomoc při problémech žáků, stanovuje nové cíle a dostupné kroky k jejich dosažení a porovnává své vidění žáka s jeho sebehodnocením.
5. Na sebehodnocení žáků mají vliv i rodiče, kteří akceptují identitu svého dítěte, komunikují s ním, dovedou mu empaticky naslouchat, aktivně vyslechnou jeho postoje, názory a city.

Na hodnocení prospěchu a chování žáka mají vliv jeho:

specifické poruchy učení

zájem, aktivita, píle, odpovědnost

mimoškolní aktivity

věk a postupný ročník

postižení více vadami

profesní zaměření

socio-kulturní prostředí žáka

zdravotní stav

individuální dispozice žáka (podporovat v čem je úspěšný a nezatěžovat v oblastech, k jejichž zvládnutí nemá dispozice)

Hodnocení prospěchu žáků

Prospěch je hodnocen stupnicí známek 1-5 nebo slovně nebo kombinací obou způsobů.

Slovní hodnocení ve větší míře zachycuje individuální změny v prospěchu daného žáka a hodnocení prospěchu známkou spíše zachycuje vědomosti žáka v porovnání s ostatními spolužáky.

Na vysvědčení je slovně hodnocen prospěch žáků, jejichž rodiče o to požádali. Jsou to často žáci s dys- poruchami a žáci, kteří mají v určitém předmětu dlouhodobý neúspěch a učitelé chtějí zdůraznit jejich individuální pokrok. Vyučovací předměty s převahou expresivních složek jsou na vysvědčení hodnoceny stupnicí známek 1-3 nebo odpovídajícím slovním hodnocením. Slovní hodnocení prospěchu žáka neobsahuje hodnocení jeho chování nebo popis jeho morálně volných vlastností.

Hodnocení chování žáků

Chování žáků základní školy je hodnoceno na vysvědčení stupnicí známek 1-3 nebo slovně. Chování žáků základní školy speciální je na vysvědčení hodnoceno slovně. Průběžně je chování všech žáků po celou dobu školní docházky hodnoceno slovně.

V hodnocení chování nesmí být obecné a negativní výroky snižující osobnost dítěte a negativní hodnocení je nutno směřovat jen na konkrétní situace.

Hodnocena je píle, aktivita, kreativita, schopnost kultivované verbální i neverbální komunikace s lidmi, pozitivní myšlení, míra kompromisu a prosazování vlastního názoru, morálně volní vlastnosti.

Kritéria hodnocení

Předměty s převahou kognitivních složek - humanitní

Žák:

vybírá a využívá vhodné způsoby učení

hodnotí výsledky svého učení

vyhledává a třídí informace

pracuje s učebními materiály

uvádí věci do souvislostí a naučené užívá v praktickém životě

vnímá problémové situace a dokáže je řešit

souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném a ústním projevu

účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje a respektuje názor jiných

spolupracuje s ostatními lidmi, oceňuje jejich práci

plní své povinnosti a závazky

zná a respektuje odlišnosti politických, etnických a náboženských skupin

zná a oceňuje naši historii a kulturu

orientuje se v problematice životního prostředí

používá materiály, nástroje a vybavení

Hodnocení:

Výborně

samostatně vybírá a využívá vhodné způsoby učení
správně hodnotí výsledky svého učení
samostatně vyhledává a třídí informace
vhodně pracuje s učebními materiály
uvádí věci do souvislostí a naučené užívá v praktickém životě
vnímá problémové situace a dokáže je řešit
souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném a ústním projevu
účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje a respektuje názor jiných
vhodně spolupracuje s ostatními lidmi, oceňuje jejich práci
vždy plní své povinnosti a závazky
zná a respektuje odlišnosti politických, etnických a náboženských skupin
zná a oceňuje naši historii a kulturu
orientuje se v problematice životního prostředí
vhodně a bezpečně používá materiály, nástroje a vybavení

Chvalitebně

s částečnou dopomocí vybírá a využívá vhodné způsoby učení
dokáže ohodnotit výsledky svého učení
vyhledává a třídí informace
pracuje s učebními materiály
uvádí věci do souvislostí a naučené užívá v praktickém životě při řešení jednodušších problémů
vnímá problémové situace a některé dokáže řešit
dokáže se souvisle a kultivovaně vyjadřovat v písemném a ústním projevu
zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje, pouze s drobnými chybami a respektuje názor jiných
spolupracuje s ostatními lidmi, oceňuje jejich práci
plní své povinnosti a závazky
respektuje odlišnosti politických, etnických a náboženských skupin
zná některá umělecká díla a historické události a oceňuje naši historii a kulturu
orientuje se v základní problematice životního prostředí
používá materiály, nástroje a vybavení

Dobře

pod vedením učitele vybírá a využívá vhodné způsoby učení
s dopomocí hodnotí výsledky svého učení
pod vedením učitele vyhledává a třídí informace potřebné k řešení méně složitých problémů

s dopomocí pracuje s učebními materiály
snaží se uvádět věci do souvislostí a naučené užívat v praktickém životě
hledá řešení jednodušších problémů
s menšími obtížemi se souvisle vyjadřuje v písemném a ústním projevu
zapojí se do diskuse, obtížně hledá argumenty pro obhajobu svého názoru
pod vedením spolupracuje s ostatními lidmi a oceňuje jejich práci
plní některé své povinnosti a závazky
vnímá odlišnosti politických, etnických a náboženských skupin
oceňuje naši historii a kulturu
zná některé problémy životního prostředí a jejich řešení
pod vedením učitele používá materiály, nástroje a vybavení

Dostatečně

částečně se podílí na výběru vhodných způsobů učení
s dopomocí hodnotí pouze některé výsledky svého učení
pod přímým vedením učitele se podílí na vyhledávání informací k řešení jednoduchých problémů
částečně pracuje s učebními materiály
pod vedením se snaží uvádět věci do souvislostí
s velkou dopomocí hledá řešení jednodušších problémů
s obtížemi se snaží vyjadřovat v písemném a ústním projevu
pod vedením se zapojuje do diskuse, ale neumí obhájit svůj názor, ani respektovat názor jiných
snaží se zapojovat do skupiny a plnit některé dílčí povinnosti a závazky
snaží se vnímat odlišnosti politických, etnických a náboženských skupin
s dopomocí vnímá naši historii a kulturu
zná některé základní problémy životního prostředí
pod vedením používá některé materiály, nástroje a vybavení

Nedostatečně

není schopen vybírat a využívat vhodné způsoby učení
nedokáže hodnotit výsledky svého učení
nezvládá vyhledávat a třídit informace
nevyužívá učební materiály
ani s dopomocí neumí uvádět věci do souvislostí
nedokáže řešit ani jednoduché problémy
špatně se vyjadřuje v písemném a ústním projevu

při zapojení do diskuse i přes dopomoc nesprávně argumentuje
obtížně se zapojuje do skupiny
ani s vedením nedokáže plnit své povinnosti a závazky
nevnímá odlišnosti politických, etnických a náboženských skupin
nezná naši historii a kulturu
nezná ani základní problémy životního prostředí
nevyužívá většinu pomůcek k výuce

Předměty s převahou kognitivních složek - přírodovědné

Žák:

vyhledává a třídí informace, nalézá souvislosti
využívá informačních a komunikačních prostředků
zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, má dobrou úroveň ústního a písemného projevu
nalézá vhodný způsob řešení problémů, vyřeší a ověřuje správnost, prezentuje a obhajuje řešení
používá získané vědomosti, dovednosti a návyky při řešení modelových situací z reálného života
pracuje a spolupracuje ve skupině
má základní orientaci v problematice životního prostředí
má přehled o projevech globalizace, jejích příčinách, důsledcích a způsobech řešení globálních problémů na lokální úrovni
zapojuje se do akcí pořádaných školou (např. projektového učení)

Hodnocení:

Výborně

samostatně vyhledává a třídí informace, nalézá souvislosti
aktivně využívá informační a komunikační prostředky
aktivně se zapojí do diskuse, vhodně argumentuje, aplikuje zásady správného ústního a písemného projevu
samostatně nalézá vhodné způsoby řešení problémů, z několika možných vybere výhodnější postup, samostatně problém vyřeší a ověří správnost, řešení vhodnou formou prezentuje a obhájí
bez problémů a kreativně používá získané vědomosti, dovednosti a návyky při řešení modelových situací z reálného života
aktivně se zapojuje do práce ve skupině, bez problémů střídá různé role ve skupině
orientuje se v problematice životního prostředí
popíše projevy globalizace, její příčiny, důsledky a způsoby řešení globálních problémů na lokální úrovni
aktivně se zapojuje do akcí pořádaných školou

Chvalitebně

samostatně vyhledává a třídí informace potřebné k řešení méně složitých problémů, nalézá základní souvislosti
využívá informační a komunikační prostředky
zapojí se do diskuse, vhodně argumentuje, pouze s drobnými chybami, aplikuje zásady správného ústního a písemného projevu
samostatně nalézá způsob řešení jednodušších problémů, samostatně, pouze s drobnými chybami problém vyřeší a ověří správnost, řešení vhodnou formou prezentuje a obhájí
používá získané vědomosti, dovednosti a návyky při řešení jednodušších modelových situací z reálného života
zapojuje se do práce ve skupině, střídá různé role ve skupině
orientuje se v základní problematice životního prostředí
popíše hlavní projevy globalizace, její příčiny, důsledky a způsoby řešení globálních problémů na lokální úrovni
aktivně se zapojuje do akcí pořádaných školou

Dobře

pod vedením učitele vyhledává a třídí informace potřebné k řešení méně složitých problémů
využívá informační a komunikační prostředky
zapojí se do diskuse, obtížně hledá argumenty pro obhajobu svého názoru
s drobnou dopomocí nalézá způsob řešení jednoduchých problémů, jednoduché problémy vyřeší s drobnými chybami, na otázky týkající se řešení odpovídá nepřesně
pod vedením používá získané vědomosti, dovednosti a návyky při řešení jednoduchých modelových situací z reálného života
zapojuje se do práce ve skupině, role ve skupině střídá podle svých schopností
zná některé základní problémy životního prostředí a jejich příčiny
popíše některé projevy globalizace a jejich důsledky
pod vedením se zapojí do akcí pořádaných školou

Dostatečně

podílí se na vyhledávání informací potřebných k řešení méně složitých problémů
s dopomocí využívá informační a komunikační prostředky
při zapojení do diskuse se vyjádří k problémům pouze s dopomocí návodných otázek
s využitím návodných otázek nalézá způsob řešení jednoduchých problémů, jednoduché problémy řeší s velkou pomocí, s chybami odpovídá na otázky týkající se řešení
s dopomocí používá získané vědomosti, dovednosti a návyky při řešení jednoduchých modelových situací z reálného života
při práci ve skupině se snaží plnit dílčí úkoly
zná některé základní problémy životního prostředí
s pomocí návodných otázek pojmenuje některé projevy globalizace
s obtížemi se zapojuje do akcí pořádaných školou

Nedostatečně

není schopen podílet se na vyhledávání informací potřebných k řešení
není schopen využívat informační a komunikační prostředky
při zapojení do diskuse i přes dopomoc argumentuje nesprávně
není schopen porozumět ani jednoduchým problémům, ani s dopomocí nenalezne řešení
obtížně se zapojuje do práce skupiny
nezná ani základní problémy životního prostředí
ani s dopomocí nepojmenuje projevy globalizace
nezapojuje se do akcí pořádaných školou

Předměty s převahou expresivních složek

Žák:
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při úrazu
pracuje podle slovního návodu a předlohy
vytváří jednoduchými postupy různé výrobky
má snahu zlepšovat své dovednosti
pozná základní druhy materiálů a určí jejich využití
umí se adaptovat na změněné pracovní podmínky
zorganizuje si své pracovní prostředí a udržuje v něm pořádek
využívá znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech
vhodně používá základní inventář dílny, kuchyně, hudebny a tělocvičny
orientuje se ve vybraných profesích souvisejících s pracovní, pohybovou a uměleckou činností
dokáže jednoduše posoudit práci svou i druhých
využívá individuální schopnosti a dovednosti při hudebních, pracovních, výtvarných a pohybových aktivitách
dokáže spolupracovat se spolužáky a bere na ně ohled

Hodnocení:

Výborně
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při úrazu
samostatně pracuje podle slovního návodu a předlohy

vytváří jednoduchými postupy různé výrobky
má velkou snahu zlepšovat své dovednosti
pozná základní druhy materiálů a určí jejich využití
umí se adaptovat na změněné pracovní podmínky
zorganizuje si své pracovní prostředí a udržuje v něm pořádek
samostatně využívá znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech
při zadaných i vlastních tvůrčích činnostech vhodně využívá základní pomůcky, potřeby, nástroje a vybavení dílny, kuchyně, hudebny, tělocvičny a výtvarné dílny
orientuje se ve vybraných profesích souvisejících s pracovní, pohybovou a uměleckou činností
dokáže vhodně posoudit práci svou i druhých
využívá individuální schopnosti a dovednosti při hudebních, pracovních, výtvarných a pohybových aktivitách
dokáže spolupracovat se spolužáky a bere na ně ohled

Chvalitebně

s částečnou dopomocí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí poskytnout první pomoc při úrazu
s částečnou pomocí pracuje podle slovního návodu a předlohy
s částečnou dopomocí vytváří jednoduchými postupy různé výrobky
má snahu zlepšovat své dovednosti jen v případě svého zájmu o danou problematiku
pozná některé druhy materiálů a částečně určí jejich využití
umí se částečně adaptovat na změněné pracovní podmínky
s částečnou dopomocí si zorganizuje si své pracovní prostředí a udržuje v něm pořádek
na základě drobných rad využívá znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech
s částečnou pomocí při zadaných i vlastních tvůrčích činnostech používá základní pomůcky, potřeby, nástroje a vybavení dílny, kuchyně, hudebny, tělocvičny a výtvarné dílny
částečně se orientuje ve vybraných profesích souvisejících s pracovní, pohybovou a uměleckou činností
dokáže částečně posoudit práci svou i druhých
částečně využívá individuální schopnosti a dovednosti při hudebních, pracovních, výtvarných a pohybových aktivitách
dokáže částečně spolupracovat se spolužáky a bere na ně ohled

Dobře

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, s úplnou dopomocí umí poskytnout první pomoc při úrazu
nedokáže samostatně pracovat podle slovního návodu a předlohy
s úplnou dopomocí vytváří jednoduchými postupy různé výrobky
výjimečně má snahu zlepšovat své dovednosti

neorientuje se v základních druzích materiálů ani v jejich využití
nedokáže se přizpůsobit změněným pracovním podmínkám
zorganizuje si své pracovní prostředí s úplnou pomocí a udržuje v něm pořádek
nedokáže samostatně využívat znalosti a zkušenosti získané v jiných vzdělávacích oblastech
základní inventář dílny, kuchyně, hudebny, tělocvičny a výtvarné dílny samostatně a aktivně nepoužívá nebo používá jen na základě důrazného pokynu učitele
neorientuje se ve vybraných profesích souvisejících s pracovní, pohybovou a uměleckou činností
nedokáže posoudit práci svou ani druhých
téměř nebo vůbec nevyužívá individuální schopnosti a dovednosti při hudebních, pracovních, výtvarných a pohybových aktivitách
nespolupracuje se spolužáky

Celkové hodnocení žáků na vysvědčení:

1. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.
2. Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.
3. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
 - a) **prospěl(a) s vyznamenáním,**
 - b) **prospěl(a),**
 - c) **neprospěl(a),**
 - d) **nehodnocen(a)**
4. Žák je hodnocen stupněm
 - a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;
 - b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
 - c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
 - d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace:
Prospěl s vyznamenáním: Žák, který plní kritéria hodnocení a očekávané výstupy ve všech povinných předmětech.
Neprospěl: žák, který přes veškerá podpůrná opatření zohledňující jeho speciální vzdělávací potřeby, neplní přiměřeně k danému ročníku kritéria hodnocení a očekávané výstupy v některém z povinných předmětů.

Prospěl: Ostatní žáci.

1. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle odstavce 6 věty třetí. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

2. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

3. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

4. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

5. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2, školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

1. Žáci desátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole podle § 52 odst. 4 školského zákona. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Plnění povinné školní docházky ve škole mimo území České republiky nebo v zahraniční škole na území České republiky upravuje §18 - §18 d) vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, v platném znění.

7. Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro žáky s LMP

7.1. Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dotiskuje braillovská písmena, v černotisku dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- pracuje-li zrakem, ovládá hůlkové písmo, pracuje-li bodově, ovládá braillovské písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané minimální výstupy – 1. období

Žák/yně

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané minimální výstupy – 2. období

Žák/yně

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané minimální výstupy – 1. období

Žák/yně

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané minimální výstupy – 2. období

Žák/yně

- dramatinizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj vyposlechnutého nebo zhlédnutého divadelního (popř. filmového) představení podle daných otázek

- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

7.2. Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Očekávané minimální výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák/yně

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané minimální výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák/yně

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Žák/yně

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák/yně

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal

PSANÍ

Žák/yně

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)

. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák/yně

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Žák/yně

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák/yně

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal

PSANÍ

Žák/yně

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

7.3. Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

- zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat

- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20

-umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulačtor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je znázornit
- rozezná přímku a úsečku, znázorní je a ví, jak se označují
- používá pravítko

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- znázorní, popřípadě narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)

Žák/yně

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

ÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)

Žák/yně

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)

Žák/yně

- vyznačuje, rýsuje (popř. modeluje) a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje nebo modeluje základní rovinné útvary
- sestrojí nebo znázorní základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádra, krychle a válce
- sestrojí nebo poznají síť základních těles
- načrtne nebo vymodeluje základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. -10. ročník)

Žák/yně

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

7.4. Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- ovládá základní obsluhu počítače
- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- ovládá základy psaní na klávesnici

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně

- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně

- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu
- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává s nápomocí potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

7.5. Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí školy (svého bydliště)

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku "

7.6. Vyučovací předmět: Člověk a společnost, Dějepis

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Žák/yně

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Žák/yně

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků (modelů) popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Žák/yně

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Žák/yně

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák/yně

- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Žák/yně

- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

Žák/yně

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Žák/yně

- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

7.7. Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Žák/yně

- přistupuje kriticky k projevům vandalismu
- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Žák/yně

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Žák/yně

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

- Žák/yně
- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
 - chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
 - uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
 - vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
 - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
 - uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
 - uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
 - uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
 - vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
 - rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
 - v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

- Žák/yně
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
 - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
 - uvede příklady mezinárodního terorismu

7.8. Vyučovací předmět: Člověk a příroda, Fyzika

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

LÁTKY A TĚLESA

- Žák/yně
- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

- Žák/yně
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu

- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Žák/yně

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

Žák/yně

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

Žák/yně

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Žák/yně

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

Žák/yně

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

7.9. Vyučovací předmět: Chemie

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Žák/yně

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Žák/yně

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Žák/yně

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

Žák/yně

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák/yně

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem (podle stupně zrak. postižení)
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Žák/yně

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CHEMIE A SPOLEČNOST

Žák/yně

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

7.10. Vyučovací předmět: Přírodopis

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Žák/yně

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Žák/yně

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

Žák/yně

- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Žák/yně

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Žák/yně

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

- zná zásady poskytování první pomoci při poranění

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Žák/yně

- popíše jednotlivé vrstvy Země
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Žák/yně

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Žák/yně

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

7.11. Vyučovací předmět: Zeměpis

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Žák/yně

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Žák/yně

- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Žák/yně

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Žák/yně

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák/yně

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Žák/yně

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Žák/yně

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

7.12. Vyučovací předmět: Umění a kultura, Hudební výchova

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní □ frázování

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně

- doprovází písně pomocí ostinata
- p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

7.13. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele a podle zrakového postižení)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností a možností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle svých možností a vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

7.14. Vyučovací předmět: Člověk a zdraví, Výchova ke zdraví

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

7.15. Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

Žák/yně

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV)

Žák/yně

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

Žák/yně

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV)

Žák/yně

- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

Žák/yně

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Žák/yně

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Žák/yně

- užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojené hry a soutěže

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV)

Žák/yně

- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

7.16. Vyučovací předmět: Člověk a svět práce

Očekávané minimální výstupy – 1. období (1. – 3. ročník)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák/yně

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák/yně

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák/yně

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročnou rostlinu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák/yně

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Očekávané minimální výstupy – 2. období (4. – 6. ročník)

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák/yně

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák/yně

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák/yně

- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Očekávané minimální výstupy – 2. stupeň (7. – 10. ročník)

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Žák/yně

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Žák/yně

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVA TELSTVÍ

Žák/yně

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Žák/yně

- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák/yně

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Žák/yně

- vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech

- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Žák/yně

- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
 - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
 - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
- SVĚT PRÁCE (9.a 10. ročník)

Žák/yně

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s **možnostmi** využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání